

Úradný vestník

Európskej únie

C 79

Zväzok 53

Slovenské vydanie

Informácie a oznámenia

27. marca 2010

Číslo oznamu

Obsah

Strana

I Uznesenia, odporúčania a stanoviská

STANOVISKÁ

Výbor regiónov

81. plenárne zasadnutie 5. – 7. októbra 2009

2010/C 79/01	Stanovisko Výboru regiónov na tému „Stratégia EÚ pre Podunajsko“	1
2010/C 79/02	Stanovisko z vlastnej iniciatívy Výboru regiónov na tému „Prioritné opatrenia miestnych a regionálnych orgánov v záujme predchádzania násiliu páchanému na ženách a zlepšenia poskytovania pomoci týraným ženám“	7
2010/C 79/03	Stanovisko Výboru regiónov na tému „Biela kniha – Adaptácia na zmenu klímy: Európsky rámec opatrení“	13
2010/C 79/04	Stanovisko Výboru regiónov na tému „Prístup Spoločenstva k prevencii prírodných a človekom spôsobených katastrof“	19
2010/C 79/05	Stanovisko Výboru regiónov na tému „Zelená kniha TEN-T: Preskúmanie politiky“	23
2010/C 79/06	Stanovisko Výboru regiónov na tému „Aktualizovaný strategický rámec európskej spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy“	27
2010/C 79/07	Stanovisko Výboru regiónov na tému „Zjednodušená SPP – úspech pre všetkých“	33
2010/C 79/08	Stanovisko Výboru regiónov na tému „Štokholmský program: Výzvy a možnosti nového viacročného programu pre priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti“	37

SK

Cena: 4 EUR

(Pokračovanie na druhej strane)

III Prípravné akty

Výbor regiónov**81. plenárne zasadnutie 5. – 7. októbra 2009**

2010/C 79/09	Stanovisko Výboru regiónov na tému „Konkurencieschopná železničná nákladná doprava“	45
2010/C 79/10	Stanovisko Výboru regiónov na tému „Farmaceutický balík“	50
2010/C 79/11	Stanovisko Výboru regiónov na tému „Budúci spoločný európsky azylový systém II“	58
2010/C 79/12	Stanovisko Výboru regiónov na tému „Nástroj mikrofinancovania Progress“	71

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

STANOVISKÁ

VÝBOR REGIÓNOV

81. PLENÁRNE ZASADNUTIE 5. – 7. OKTÓBRA 2009

Stanovisko Výboru regiónov na tému „Stratégia EÚ pre Podunajsko“

(2010/C 79/01)

VÝBOR REGIÓNOV

- Víta, že aj Európska rada na svojom zasadnutí 18. a 19. júna 2009 požiadala Komisiu, aby do konca roka 2010 predložila stratégiu EÚ pre Podunajsko.
- Poukazuje na to, že cieľom stratégie EÚ pre Podunajsko je dosiahnutie väčšieho blahobytu, bezpečnosti a mieru pre občanov.
- Konštatuje, že Podunajsko pozostáva z krajín ležiacich pozdĺž Dunaja ako aj štátov v jeho zbernom odtokovom území. Ďalej konštatuje, že Podunajsko tvoria členské štáty EÚ, kandidátske krajiny a potenciálni kandidáti na vstup do EÚ ako aj štáty, ktoré sú zapojené do európskej susedskej politiky.
- V miestnych a regionálnych orgánoch ako aj v organizáciách pre regionálny rozvoj vidí nenahraditeľných partnerov stratégie pre Podunajsko, keďže významnou mierou prispievajú k úspešnej podobe koncepcie Európskej komisie v oblasti územnej súdržnosti a cezhraničnej spolupráce. Dôležitú úlohu pri tom zohrávajú zainteresovaní partneri z hospodárskej, vedeckej i kultúrnej sféry, organizácií na ochranu životného prostredia ako aj spoločenských organizácií.
- Považuje strategické oblasti politiky ako dopravu, ochranu životného prostredia a zabezpečenie dodávok energie, hospodárstvo, bezpečnosť, vzdelávanie a kultúru, prácu, zdravie a sociálne veci za ústredné témy stratégie EÚ pre Podunajsko.
- Konštatuje, že z tohto dôvodu treba považovať Podunajsko za jednu nadnárodnú európsku oblasť podpory, aby mohlo naplno rozvinúť svoj potenciál v hospodárskej, sociálnej, environmentálnej a kultúrnej oblasti.

Spravodajca: Prof. Dr. Wolfgang Reinhart (DE/EELS) minister pre federálne a európske záležitosti spol-
kovej krajiny Baden-Württemberg

I. VŠEOBECNÉ PRIPOMIENKY

VÝBOR REGIÓNOV,

1. víta, že Európska komisia na plenárnom zasadnutí Výboru regiónov 8. októbra 2008 v Bruseli oznámila svoj zámer dať vypracovať samostatnú stratégiu EÚ pre Podunajsko porovnateľnú so stratégiou, ktorá už existuje pre Pobaltie ⁽¹⁾.

2. Víta, že Európska rada na svojom zasadnutí 18. a 19. júna 2009 požiadala Komisiu, aby do konca roka 2010 predložila stratégiu EÚ pre Podunajsko.

3. Víta vytvorenie medziregionálnej pracovnej skupiny pre Podunajsko vo Výbore regiónov 27. novembra 2008 a podporuje jej prácu.

4. Oceňuje pozornosť, ktorú Európsky parlament preukazuje Podunajsku, a víta snahy o vytvorenie medzifrakčnej pracovnej skupiny aj v Európskom parlamente ⁽²⁾.

5. Poukazuje na to, že cieľom stratégie EÚ pre Podunajsko je dosiahnutie väčšieho blahobytu, bezpečnosti a mieru pre občanov. To prospieva celej Európskej únii vrátane miestnych a regionálnych orgánov.

6. Konštatuje, že v Európskej únii s medzicasom 27 členskými štátmi zohrávajú makroregióny čoraz väčšiu úlohu, a to hlavne v rámci koncepcie územnej súdržnosti EÚ.

7. Konštatuje, že Podunajsko pozostáva z krajín ležiacich pozdĺž Dunaja ako aj štátov v jeho zbernom odtokovom území. Ďalej konštatuje, že Podunajsko tvoria členské štáty EÚ, kandidátske krajiny a potenciálni kandidáti na vstup do EÚ ako aj štáty, ktoré sú zapojené do európskej susedskej politiky.

8. Vyzdvihuje európsku perspektívu Podunajska a zároveň zdôrazňuje jeho vonkajšiu dimenziu ako aj skutočnosť, že sa môže stať vzorom pre uskutočnenie úspešnej spolupráce s tretími štátmi.

9. Poukazuje na rozsiahle politické, hospodárske a sociálne reformy, ku ktorým došlo v Podunajsku od pádu železnej opony. Preto sa tieto zmeny stali jednou z tém pracovného programu Európskej komisie na rok 2009 ⁽³⁾ a boli zohľadnené aj v jej oznámení Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a Európskej centrálnej banke na tému „Päť rokov rozšírenej EÚ – Hospodárske úspechy a výzvy“ ⁽⁴⁾.

10. Nazdáva sa, že Podunajsko má na európskej úrovni podpornú funkciu, pomáha pri ďalšom rozvoji demokracie a právneho štátu v tejto oblasti a podporuje predovšetkým tie podunajské štáty, ktoré nie sú členmi Európskej únie, na ceste demokratického rozvoja.

11. Prisudzuje spolupráci na miestnej a regionálnej úrovni zásadný význam pri uplatňovaní európskych zásad subsidiarity, blízkosti k občanom a partnerstva, ako aj zodpovednej správy vecí verejných v tretích štátoch a poukazuje na prínos miestnej a regionálnej spolupráce v Podunajsku k ďalšiemu zblížovaniu kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajín s Európskou úniou.

12. Zdôrazňuje tradičnú kultúrnu a historickú prepojenosť Podunajska ako celku a vyzdvihuje príspevok miestnych a regionálnych orgánov najmä v tejto oblasti.

13. Berie na vedomie existujúce medzinárodné, vnútroštátne, regionálne a miestne formy spolupráce, siete a inštitúcie, ktoré pôsobia v Podunajsku a poukazuje na to, že ich skúsenosti a poznatky by sa mali využiť v dialógu s európskymi inštitúciami.

14. Podporuje Európsku komisiu v jej úsilí o vybudovanie fungujúcich a široko koncipovaných vzťahov so susednými krajinami a nadviazanie špecificky prispôbených politických a hospodárskych vzťahov s jednotlivými regiónmi a partnermi.

⁽¹⁾ Tlačová správa IP/08/1461: Danuta Hübner, členka Komisie zodpovedná za regionálnu politiku, požaduje vypracovanie stratégie EÚ pre Podunajsko.

⁽²⁾ Písomné vyhlásenie, ktoré 23. marca 2009 predložili Victor Boştinaru a Daciana Octavia Sârbu o vytvorení pracovnej skupiny pre vypracovanie a realizáciu stratégie pre Dunaj (PE422.681v01-00).

⁽³⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Legislatívny a pracovný program Komisie na rok 2009: Konajme teraz pre lepšiu Európu, KOM(2008) 712 v konečnom znení.

⁽⁴⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a Európskej centrálnej banke – Päť rokov rozšírenej EÚ – Hospodárske úspechy a výzvy, KOM(2009) 79 v konečnom znení.

15. Zdôrazňuje najmä význam, úlohu a zodpovednosť Podunajska, ktoré tvoria členské štáty EÚ, kandidátske krajiny a potenciálni kandidáti na vstup do EÚ ako aj štáty, ktoré sú zapojené do európskej susedskej politiky. Tento priestor je dôležitým rozhraním, na ktorom sa stýkajú programy Európskej únie v rámci kohéznej politiky, opatrenia zamerané na kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny ako aj programy, ktoré sú koncipované pre štáty zapojené do európskej susedskej politiky.

16. Zdôrazňuje politickú úlohu Výboru regiónov v strategickom rámci, ktorý slúži na komplementárne prepojenie európskej susedskej politiky Európskej komisie a stratégie EÚ pre Podunajsko. Výbor regiónov pozná miestne požiadavky, a preto môže kvalifikovane posúdiť vplyv týchto opatrení a programov.

17. Zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa makroregiónu Podunajsko dostalo uznania v rámci kohéznej politiky EÚ, a vyzdvihuje jeho význam pre budúci územný vývoj EÚ a susedných krajín v rovnakej miere, ako bola uznaná úloha regiónov Baltského a Čierneho mora.

18. Nazdáva sa, že obzvlášť obsahová koncepcia stratégie EÚ pre Pobaltie by mohla poslúžiť ako model pre Podunajsko. Oba makroregióny podporujú integráciu bývalých komunistických štátov do Európskej únie a spoluprácu s tretími krajinami. Obe oblasti predstavujú prepojenie interných stratégií EÚ a foriem spolupráce so štátmi, ktoré nie sú členmi Európskej únie. V tejto súvislosti by bolo vhodné poukázať na skúsenosti, ktoré získali najvzdialenejšie regióny vo vzťahoch s tretími krajinami pri uplatňovaní európskej susedskej politiky.

II. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV,

Stratégia EÚ pre Podunajsko

19. Považuje skutočnosť, že Európska rada požiadala Komisiu, aby do konca roka 2010 predložila stratégiu EÚ pre Podunajsko, za uznanie významu Podunajska pre budúci rozvoj Európy a pre vzťah EÚ k jej susedným štátom, a žiada Komisiu, aby zapojila regionálne a miestne orgány a inštitúcie do vypracovania stratégie EÚ, aby pri jej implementácii rešpektovala právomoci členských štátov a regionálnych a miestnych samospráv a ich vnútorné rozdelenie kompetencií a aby spolupracovala s existujúcimi inštitúciami v rámci monitorovacích procesov a predkladania správ.

20. V miestnych a regionálnych orgánoch ako aj v organizáciách pre regionálny rozvoj vidí nenahraditeľných partnerov stratégie pre Podunajsko, keďže významnou mierou prispievajú k úspešnej podobe koncepcie Európskej komisie v oblasti územnej súdržnosti a cezhraničnej spolupráce. Dôležitú úlohu pri tom

zohrávajú zainteresovaní partneri z hospodárskej, vedeckej i kultúrnej sféry, organizácií na ochranu životného prostredia ako aj spoločenských organizácií.

21. Upozorňuje na to, že miestne a regionálne orgány ako aj agentúry a organizácie pre regionálny rozvoj, ktoré vďaka svojej blízkosti k občanom veľmi dobre poznajú ich potreby a požiadavky, zohrávajú hlavnú úlohu pri plánovaní, uskutočňovaní a ďalšom rozvoji stratégie EÚ pre Podunajsko, ako to oznámila aj Európska komisia.

22. Zdôrazňuje význam rozvoja Podunajska ako dôležitého prvku úspešnej európskej integrácie štátov, regiónov, obcí ako aj občanov žijúcich v tejto oblasti a podporuje Európsky parlament, Európsku radu ako aj Európsku komisiu pri ich snahách o dosiahnutie ďalšieho pokroku v tejto integrácii.

23. Podporuje premenu Paktu stability pre juhovýchodnú Európu na regionálne orientovanú sieť spolupráce (Rada pre regionálnu spoluprácu – Regional Cooperation Council, RCC), ktorá funguje pod vedením procesu spolupráce v juhovýchodnej Európe (SEEC). Tento regionálny rámec vyhovuje osobitným požiadavkám a potrebám Podunajska.

Strategické oblasti politiky

24. Považuje strategické oblasti politiky ako dopravu, ochranu životného prostredia a zabezpečenie dodávok energie, hospodárstvo, bezpečnosť, vzdelávanie a kultúru, prácu, zdravie a sociálne veci za ústredné témy stratégie EÚ pre Podunajsko.

25. Poukazuje na veľké rozdiely v hospodárskej výkonnosti medzi jednotlivými územiaми Podunajska a vidí v začlenení otázky Podunajska medzi ťažiská pracovného programu Európskej komisie na rok 2010 a chápaní Podunajska ako jednotného makroregiónu hlavný predpoklad ďalšej integrácie a trvalo udržateľného hospodárskeho rozvoja.

Doprava

26. Žiada Európsku komisiu, aby v súlade s európskou stratégiou trvalo udržateľnej mobility zohľadnila osobitný význam Dunaja ako perspektívnej celoeurópskej vodnej dopravnej tepny, ktorá by rozhodujúcim spôsobom mohla odľahčiť iné dopravné tepny Európy. Vybudovanie infraštruktúry – na vode ako aj na pevnine – pomáha celému regiónu pri tom, aby sa zhostil úlohy styčného bodu medzi západom a východom, severom a juhom a zlepšil predovšetkým svoju vlastnú konkurencieschopnosť.

27. Navrhuje, aby sa urýchlene zrealizovali infraštruktúrne projekty TEN-T, keďže udržateľne prispievajú k lepšiemu prepojeniu Podunajska s existujúcimi dopravnými trasami a podunajskými štátmi navzájom. V tejto súvislosti vyzýva zainteresované miestne a regionálne orgány, aby predkladali návrhy na riešenia aj dlho pretrvávajúcich problémov a nedostatkov a realizovali ich v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja.

28. Zdôrazňuje, že doprava a ochrana životného prostredia sa nemôžu navzájom vylučovať, ale naopak musia napredovať spoločne a prízvukuje, že prvoradým cieľom musí byť trvalo udržateľný rozvoj Podunajska a uplatňovanie základných zásad Spoločného vyhlásenia o vnútrozemskej vodnej doprave na Dunaji a ochrane životného prostredia, ktoré prijala Dunajská komisia, Medzinárodná komisia pre ochranu Dunaja (ICPDR) a Medzinárodná komisia pre rieku Sáva.

Ochrana životného prostredia a zabezpečenie dodávok energie

29. Poukazuje na to, že v oblasti ekológie, spoločného boja proti následkom klimatických zmien a ochrany pred povodňami je nevyhnutná cezhraničná spolupráca.

30. Prisudzuje podunajským štátom významnú úlohu pri zabezpečovaní dodávok energie a vyzdvihuje pritom aj úlohu Dunaja, ktorý ako prirodzený obnoviteľný zdroj vodnej energie predstavuje cenný energetický potenciál. Toto využívanie by sa malo podporovať najmä tam, kde sa dajú zosúladiť ekológia a ekonómia.

31. Odkazuje v tejto súvislosti na dohody, ako napríklad dohovor o spolupráci pri ochrane a trvalom využívaní rieky Dunaj (Dohovor na ochranu Dunaja ⁽⁵⁾), ktorý vstúpil do platnosti v roku 1998 a ktorým sa zriadila Medzinárodná komisia pre ochranu Dunaja (ICPDR) a na Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (Karpatský dohovor). Spoločné vyhlásenie o plavbe a udržateľnosti životného prostredia pre Dunaj („Joint Statement on Guiding Principles for the Development of Inland Navigation and Environmental Protection in the Danube River Basin“ ⁽⁶⁾) je dobrým príkladom tejto spolupráce.

32. Vyzýva členské štáty a miestne a regionálne orgány Podunajska ako i organizácie pre regionálny rozvoj, aby sa zapojili do programov podporovaných Európskou komisiou v oblasti životného prostredia, ako napr. programu LIFE + (obnova riečnych a lužných ekosystémov), programov Európskej územnej spolupráce, ako aj do programu Inteligentná energia pre Európu (IEE) v záujme zvýšenia podpory miestnych projektov na vytváranie sietí v oblasti energetiky zo strany miestnych orgánov na tomto území.

33. Poukazuje na to, že opatrenia na implementáciu rámcovej smernice o vode by mali prispieť aj k zachovaniu stavov rýb. Rybná fauna dunajského ekosystému je veľmi rôznorodá a zahŕňa mnohé endemické druhy rýb a preto si vyžaduje osobitnú ochranu.

34. Vyzdvihuje význam koncepcií Spoločenstva v oblasti trvalo udržateľného cestovného ruchu. Podunajské členské štáty môžu napríklad posilniť vzájomnú spoluprácu pri realizácii dohovoru z Espoo ⁽⁷⁾, Aarhuského dohovoru ⁽⁸⁾ a Bernského dohovoru ⁽⁹⁾. Dunajská cyklistická cesta je jasným príkladom prínosu takejto spolupráce pre všetkých zúčastnených.

35. Pokladá výmenu skúseností miestnych a regionálnych orgánov ako i organizácií pre regionálny rozvoj v tejto oblasti za obzvlášť prínosnú pre celkový rozvoj v podunajskom regióne. Miestne a regionálne orgány sú vďaka svojej odbornej spôsobilosti a znalostiam miestnych pomerov zárukou zmysluplnej realizácie spoločných plánov. Spoločné medzivládne dohody a formy spolupráce, ktoré existujú medzi mnohými štátmi a regiónmi Podunajska, poukazujú na možnosti vytvorenia foriem cieľenejšej spolupráce.

Hospodárstvo

36. Poukazuje na to, že Dunaj treba vnímať aj ako hnaciu silu ďalšieho hospodárskeho rozvoja tejto oblasti. To platí predovšetkým o prepojení vodných a pozemných ciest, ako aj prístavov a hospodárskych stredísk v tomto regióne.

37. Poukazuje na význam cezhraničných projektov, ktoré pomáhajú prekonať hospodársku izoláciu hraničných regiónov a prispievajú k dosiahnutiu ich väčšej konkurencieschopnosti a stability.

38. Konštatuje, že regiónom a obciam prislúcha hlavná úloha pri podpore nadväzovania kontaktov na úrovni malých a stredných podnikov.

39. Nazdáva sa, že väčšia podpora cezhraničných a nadnárodných projektov, a to aj zo strany mimovládnych organizácií, hospodárskych a sociálnych aktérov ako aj miestnych a regionálnych orgánov, zohráva celkovo kľúčovú úlohu. Pritom treba dbať na to, aby boli využité synergie medzi cezhraničnými, nadnárodnými a medziregionálnymi programami územnej spolupráce (cieľ 3) a programami v rámci cieľov 1 a 2. Tak možno priblížiť štáty, regióny a obce Podunajska, ktoré nepatria do EÚ, ešte viac k Európskej únii a predovšetkým sprostredkovať miestnemu obyvateľstvu hodnoty Európskej únie, ktorými sú demokracia a zásady právneho štátu. Posilnenej spolupráci v oblasti prenosu technológií a v oblasti výskumu založenej na existujúcom potenciáli ľudské zdroje a infraštruktúra) pripisuje výbor vzhľadom na udržateľný hospodársky rozvoj Podunajska osobitný význam.

⁽⁵⁾ Dohovor o spolupráci pri ochrane a trvalom využívaní rieky Dunaj uzavretý v Sofii 29. júna 1994.

⁽⁶⁾ http://www.icpdr.org/icpdr-pages/navigation_and_ecology_process.htm

⁽⁷⁾ Dohovor o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho hranice, uzavretý v Espoo 25. februára 1991.

⁽⁸⁾ Dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, uzavretý v Aarhus 25. júna 1998.

⁽⁹⁾ Dohovor o ochrane európskych voľne žijúcich organizmov a prírodných stanovišť, uzavretý v Berne 19. septembra 1979.

40. vyzýva kompetentné orgány členských štátov Podunajska, aby prijali vhodné opatrenia, ktoré by umožnili účasť miestnych a regionálnych orgánov na budúcich Európskych zoskupeniach územnej spolupráce v súlade nariadením (ES) č. 1082/2006.

Bezpečnosť

41. Pripomína, že Dunaj je intenzívne splavovanou riekou a v budúcnosti bude na dopravné účely využívaný zrejme v ešte väčšej miere, a preto zdôrazňuje dôležitosť opatrení na zvýšenie bezpečnosti dopravy.

42. Poukazuje v tejto súvislosti na Belehradský dohovor ⁽¹⁰⁾, ktorý stanovuje pravidlá plavby na Dunaji.

43. Vyzýva všetky podunajské krajiny, aby naďalej spoločne bojovali proti všetkým formám cezhraničnej trestnej činnosti, predovšetkým proti organizovanému zločinu, pašovaniu drog, nelegálnemu prisťahovalectvu a obchodovaniu s ľuďmi.

44. Zdôrazňuje význam environmentálnej bezpečnosti ako dôležitého aspektu v otázkach bezpečnosti, najmä pokiaľ ide o predchádzanie cezhraničnému znečisťovaniu životného prostredia, ako i ochranu pred povodňami.

Vzdelávanie a kultúra

45. Zdôrazňuje úlohu miestnych a regionálnych orgánov pri podpore dialógu medzi kultúrami. Mestá a regióny sa vďaka pestrému zloženiu svojho obyvateľstva obzvlášť hodia na to, aby pomocou svojich priamych skúseností podporovali dialóg medzi kultúrami a náboženstvami.

46. Poukazuje na to, že regionálna kultúrna činnosť slúži ako most medzi územiami pôvodu a domovskými oblasťami v podunajských krajinách v záujme zblížovania Európy.

47. Poukazuje na význam rozvoja partnerstiev medzi mestami, akým je napríklad sieť Dunajskej hanzy (DonauHanse[®]), keďže sú dôležitým krokom na ceste k uskutočneniu európskeho motta „Zjednotení v rozmanitosti“ pomocou priameho zapojenia občanov Európskej únie. Vzájomný dialóg neprispieva len k odstraňovaniu predsudkov o iných kultúrach, ale vytvára aj rámec pre spoluprácu v hospodárskej a sociálnej oblasti a trvalo udržateľný rozvoj, čím podporuje dosahovanie cieľov Lisabonskej stratégie.

48. Poukazuje na to, že inštitúcie ako európska dunajská akadémia (Europäische Donau-Akademie), univerzita Gyula Andrássyho v Budapešti alebo Inštitút pre Podunajsko a strednú Európu (Institut für den Donauraum und Mitteleuropa) môžu zohrávať dôležitú úlohu tak, že zoskupia svoj existujúci potenciál a začlenia nové cieľové skupiny.

Práca, zdravie a sociálne veci

49. Využíva Európsky rok boja proti chudobe a sociálnemu vyľúčeniu (2010) a Európsky rok dobrovoľníckej práce (2011) ako príležitosť poukázať na to, že hospodársky rozvoj Podunajska musí byť nevyhnutne sprevádzaný rozvojom v sociálnej oblasti, aby sa v spoločnosti zakorenilo presvedčenie o výhodách Európskej únie pre všetkých občanov.

50. Vyslovuje poďakovanie všetkým aktérom, ktorí sa podieľali na aktívnej výmene skúseností s vládami i mimovládami organizáciami v Podunajsku s cieľom urýchliť rozvoj v sociálnej a zdravotnej oblasti a žiada ich, aby naďalej pokračovali v tejto podpore na všetkých úrovniach.

Jednotná oblasť podpory EÚ

51. Konštatuje, že rozvoj konkurencieschopných perspektívnych regiónov má pri pokračujúcej globalizácii a vzhľadom na dosahovanie cieľov Lisabonskej stratégie čoraz väčší význam.

52. Poukazuje na to, že Podunajsko je v súčasnosti v rámci programovacieho obdobia 2007 – 2013 rozdelené do dvoch – čiastočne sa prekrývajúcich – oblastí podpory: oblasť podpory EÚ: stredná Európa a oblasť podpory EÚ: juhovýchodná Európa. Rozdelenie bývalého jednotného stredoeurópskeho juhovýchodoeurópskeho priestoru podpory medzi Baltským a Egejským morom (CADSES) môže mať najmä v Podunajsku trvalé kontraproduktívne dôsledky pre územnú, sociálnu a hospodársku súdržnosť. Kvôli osobitnému významu zo zemepisného a kultúrno-historického hľadiska, predovšetkým pokiaľ ide o súdržnosť medzi východnou a západnou Európou, je Podunajsko aj územím s významným politicko-strategickým rozmerom. Ten by sa dal vzhľadom na jeho geopolitický význam najlepšie zohľadniť v špecifickej oblasti spolupráce.

53. Konštatuje, že z tohto dôvodu treba považovať Podunajsko za jednu nadnárodnú európsku oblasť podpory, aby mohlo naplno rozvinúť svoj potenciál v hospodárskej, sociálnej, environmentálnej a kultúrnej oblasti. Jednotná oblasť podpory EÚ by viedla k tomu, že sa

— budú dať efektívne využiť možnosti tohto makroregiónu najmä v strategických oblastiach politiky, ako sú napríklad infraštruktúra, vodné cesty, ochrana pred povodňami, energetika a zabezpečenia dodávok energie, trvalo udržateľné hospodárstvo ako aj environmentálna politika,

— bude dať naplno a trvalo udržateľným spôsobom využiť spoločný hospodársky potenciál,

— bude dať napredovať na ceste spolupráce a partnerských vzťahov na národnej, regionálnej a miestnej úrovni,

⁽¹⁰⁾ Dohovor o režime plavby na Dunaji, uzavretý v Belehrade 18. augusta 1948.

— Podunajsko bude dať považovať za spoločné kultúrne, prírodné a historické dedičstvo celej Európy.

54. Vyzýva európske inštitúcie, aby v nasledujúcom programovacom období pokladali Podunajsko za jednotnú nadnárodnú oblasť podpory EÚ. Nástroj predvstupovej pomoci (IPA) a nástroj európskeho susedstva a partnerstva (ENPI) sú pružné opatrenia,

ktoré umožňujú úplne integrovať kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny ako aj tretie krajiny do celej oblasti podpory. Ďalší rozvoj tejto podpory prospeje koherentnému rozvoju Podunajska. V tejto súvislosti by sa malo preskúmať, či sa zodpovednosť Komisie za podporné nástroje ako Európsky fond regionálneho rozvoja, Nástroj predvstupovej pomoci a Európsky nástroj susedstva a partnerstva, ako aj za programy Európskej územnej spolupráce dá sústrediť len do jedného útvaru Komisie.

V Bruseli 7. októbra 2009

Predseda
Výboru regiónov
Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko z vlastnej iniciatívy Výboru regiónov na tému „Prioritné opatrenia miestnych a regionálnych orgánov v záujme predchádzania násiliu páchanému na ženách a zlepšenia poskytovania pomoci týraným ženám“

(2010/C 79/02)

VÝBOR REGIÓNOV VYSLOVUJE NASLEDUJÚCE ODPORÚČANIA:

- upozorňuje na to, že násilie páchané na ženách je porušovaním slobody a základných ľudských práv a predstavuje prekážku pre dosiahnutie rovnosti príležitostí medzi mužmi a ženami,
- pripomína, že hospodársku a sociálnu súdržnosť – jeden zo základných princípov Európskej únie – nebude možné dosiahnuť, pokiaľ bude musieť polovica obyvateľov, len preto, že sú ženského pohlavia, počas svojho osobného a profesionálneho života prekonávať prekážky, ktoré ohrozujú dokonca ich fyzickú a psychickú integritu,
- zdôrazňuje význam zapojenia európskych inštitúcií, pričom zároveň uznáva význam zásady subsidiarity a úlohy miestnych a regionálnych orgánov v tejto oblasti a podporuje rozvoj a koordináciu ich činností,
- nabáda rozhodujúcich činiteľov na miestnej a regionálnej úrovni, aby otázku bezpečnosti žien a prostriedky, ako predchádzať násilným činom na verejných miestach, zohľadňovali vo svojich plánoch a verejnej správe, najmä pokiaľ ide o potrebné opatrenia, ako je verejné osvetlenie, organizácia verejnej dopravy a taxislužieb, navrhovanie a plánovanie parkovísk, ako aj obytných domov a verejných budov,
- žiada miestne a regionálne orgány, aby podporovali inštitúcie zodpovedné za prijímanie právnych predpisov v úsilí zohľadňovať rodové hľadisko, rovnosť mužov a žien, a aby pristupovali k otázke rodového násillia globálne a integrovane, a to tak, že ju budú posudzovať z hľadiska diskriminácie a zásady rovnosti. Ďalej žiada, aby sa problematikou násillia voči ženám zaoberali ako štrukturálnym a politickým problémom, ktorý si zo strany všetkých verejných orgánov i občanov vyžaduje pevný záväzok.

Spravodajca: Juan Vicente HERRERA CAMPO (ES/ELS), predseda vlády autonómnej oblasti Kastília a León

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

1. Upozorňuje na to, že násilie páchané na ženách je porušovaním slobody a základných ľudských práv a predstavuje prekážku pre dosiahnutie rovnosti príležitostí medzi mužmi a ženami.

2. Pripomína, že hospodársku a sociálnu súdržnosť – jeden zo základných princípov Európskej únie – nebude možné dosiahnuť, pokiaľ bude musieť polovica obyvateľov, len preto, že sú ženského pohlavia, počas svojho osobného a profesionálneho života prekonávať prekážky, ktoré ohrozujú dokonca ich fyzickú a psychickú integritu.

3. Naznačuje, že stojíme pred problémom univerzálneho charakteru. Tento sociálny jav sa vyskytuje vo všetkých kultúrach, od východných až po západné. Svetová konferencia o ženách, ktorá sa konala v Pekingu v septembri 1995 uznala, že násilie páchané na ženách je jedným z najčastejších a najlepšie utajovaných zločinov vo svete. Ako bolo uvedené na tejto konferencii, násilie páchané na ženách je prejavom historicky nerovných mocenských vzťahov medzi ženami a mužmi, ktoré viedli k mužskej dominancii, diskriminácii žien a k znemožneniu ich plného rozvoja. Násilie voči ženám má svoj pôvod v kultúrnych normách, ktoré zachovávajú podradné postavenie žien v rodine, na pracovisku, v komunite a spoločnosti.

4. Potvrdzuje, že postupné začleňovanie žien do verejného života v uplynulom storočí bolo pre spoločnosť prínosom, keďže oblasť kultúry, vzdelávania, politiky, vedy či hospodárstva sa tak obohatila o ženský rozmer.

5. Podporuje úsilie o slobodu a plný rozvoj žien a odsudzuje ideológiu a praktiky, ktoré ich ohrozujú a obmedzujú. Násilie voči ženám odporuje základným princípom akejkolvek demokratickej spoločnosti.

6. Konštatuje, že k páchaniu násilia na ženách dochádza vo všetkých vrstvách spoločnosti, bez ohľadu na úroveň vzdelania či kultúrne zázemie, vo všetkých členských štátoch Európskej únie.

7. Upriamuje pozornosť na toto netolerovateľné porušovanie práv a slobôd žien a dievčat, ktoré sa stali obeťami takéhoto násilia.

8. Upozorňuje na to, že tak prevencia zameraná na odstránenie násilia voči ženám, ako aj samotný boj proti násiliu a hľadanie vhodných riešení sú prioritnými cieľmi úsilia o zachovanie fyzickej a psychickej integrity a zaručenie rovnoprávnosti mužov a žien, ako aj o dosiahnutie väčšieho hospodárskeho a sociálneho rozvoja v mestách a regiónoch.

9. Nazdáva sa, že je potrebné uskutočniť vyhodnotenie situácie v spoločnosti, pokiaľ ide o problematiku rovnosti medzi mužmi a ženami, ktoré by poskytlo základ pre vypracovanie účinných opatrení v rámci sociálnej politiky prispôbenej potrebám občanov.

10. Tvrdí, že násilie voči ženám má svoj pôvod v štruktúre našich spoločností, pretože v nich pretrvávajú rozdiely medzi mužmi a ženami. Ak chceme tieto rozdiely odstrániť, treba v prvom rade presadzovať také politické opatrenia, ktoré budú zamerané na dosiahnutie skutočnej rovnosti oboch pohlaví. Rovnosť znamená, že ženy a muži majú rovnaké možnosti na formovanie svojho prostredia a svojho života, a predpokladá rovnaké práva, príležitosti a povinnosti vo všetkých oblastiach života.

Miestna a regionálna samospráva a subsidiarita

11. Výbor regiónov pripomína, že miestne a regionálne orgány majú k občanom najbližšie a môžu tlmočiť hodnoty a zavádzať do každodenného života opatrenia hospodárskeho, vzdelávacieho a sociálneho charakteru. *Európska charta rovnosti žien a mužov na miestnej úrovni*, ktorú vypracovala Rada európskych obcí a regiónov v rámci 5. akčného programu Spoločenstva za rovnosť mužov a žien skutočne uznáva, že politické opatrenia, zamerané na podporu rovnosti príležitostí mužov a žien, sa najlepšie presadzujú na miestnej a regionálnej úrovni.

12. Poznamenáva, že miestne orgány, ktoré spomínanú chartu podpísali, v článku 22 uznávajú, že rodovo podmienené násilie porušuje základné ľudské práva, a zavazujú sa, že prijímajú opatrenia a budú uskutočňovať aktivity na podporu boja proti tomuto javu.

13. Konštatuje, že európske inštitúcie sú si vedomé, že úspech jednotlivých opatrení závisí od toho, či budú inštitúcie EÚ schopné využiť osvedčené postupy, sociálne programy a zdroje, ktoré už miestne a regionálne orgány uplatňujú a využívajú. Keďže tieto orgány sú najbližšie k občanom, práve ony môžu najlepšie sprostredkovať názory a obavy obyvateľov, hľadať účinné riešenia a podporovať európske politické opatrenia.

14. Domnieva sa, že miestne a regionálne orgány majú v tejto oblasti veľkú zodpovednosť; majú však aj veľa skúseností, osvedčených postupov a programov, zameraných tak na obeť, ako aj na páchatelov priestupkov.

15. Zdôrazňuje význam zapojenia európskych inštitúcií, pričom zároveň uznáva význam zásady subsidiarity a úlohy miestnych a regionálnych orgánov v tejto oblasti a podporuje rozvoj a koordináciu ich činností.

Ďalší vývoj regulačného rámca

16. Výbor regiónov zdôrazňuje, že je naliehavé upriamiť pozornosť verejnosti na to, že násilie voči ženám je porušovaním základných ľudských práv. Rôzne medzinárodné vyhlásenia a vnútroštátne zákony to len potvrdzujú.

17. So záujmom sleduje, ako sa v dôsledku boja za odstránenie násilia voči ženám vyvíjajú právne predpisy v jednotlivých členských štátoch, regiónoch a mestách a podporuje výmenu skúseností s predpismi a ich uplatňovaním. Poukazuje na to, že táto problematika má veľký význam a že je potrebné mať k dispozícii legislatívne nástroje, ktoré pomôžu odstrániť toto násilie prostredníctvom prevencie a integrovaného prístupu k obetiam.

18. Pripomína, že jednou zo základných zásad práva Spoločenstva je zásada rovnosti príležitostí pre ženy a mužov, ako je zakotvené v Amsterdamskej zmluve z roku 1997 (články 2 a 3), v ktorej sa hovorí, že poslaním Európskej únie bude presadzovanie rovnosti príležitostí pre ženy a mužov a uplatňovanie tejto zásady vo všetkých politických opatreniach a programoch.

Pojem „násilie voči ženám“

19. Výbor regiónov pripomína, že existuje veľa definícií pojmu „násilie voči ženám“, ale najrozšírenejšou definíciou je tá, ktorú stanovila Deklarácia o odstránení násilia páchaného na ženách, prijatá rezolúciou Valného zhromaždenia OSN č. 48/104 z 20. decembra 1993. Tá definuje násilie voči ženám v článku 1 ako **„akýkoľvek čin rodovo podmieneného násilia, ktorý má, alebo pravdepodobne bude mať za následok fyzickú, sexuálnu alebo psychickú ujmu či utrpenie ženy, vrátane vyhrožok vykonať takéto činy, prinútenie alebo svojvoľné zbavenie slobody, bez ohľadu na to, či sa tak stane vo verejnom alebo súkromnom živote“**. Táto definícia bola uplatnená aj v predkladanom návrhu stanoviska.

Pripomienky Výboru regiónov

20. Výbor sa domnieva, že odstránenie rodovo podmieneného násilia je jednou z prioritných oblastí činnosti EÚ v záujme dosiahnutia rovnosti medzi ženami a mužmi, ako sa uvádza v stanovisku Výboru regiónov zo 6. decembra 2006 na tému „Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Plán uplatňovania rovnosti žien a mužov 2006 – 2010“.

21. Všíma si, že mnohé štáty pochopili vážnosť tohto sociálneho javu a uznali potrebu hľadať komplexné riešenia. Rada Európy spustila 27. novembra 2006 kampaň proti násiliu páchanému na ženách. Táto iniciatíva prebieha na troch úrovniach: medzivládnej, vnútroštátnej a miestnej a regionálnej, keďže je dôležité zapojiť subjekty, ktoré majú k občanom najbližšie.

22. Konštatuje, že dostupné informácie o tejto problematike rozhodne neposkytujú úplný obraz o situácii. Ženy sú jednoznačne v nevýhode a nemôžu sa plne zapojiť do života v spoločnosti.

23. Podporuje boj proti násiliu voči ženám pomocou preventívnych opatrení, zasadzuje sa za to, aby boli zapojené príslušné oddelenia a primerané postupy s cieľom informovať migrantov, najmä ženy a deti, o rizikách spojených s podvodnými ponukami vycestovať do zahraničia a o riziku zneužitia. Presadzuje opatrenia na zvyšovanie povedomia verejnosti, opatrenia zamerané na poskytovanie pomoci a podpory obetiam a na zabezpečenie ich ochrany.

24. Domnieva sa, že k násiliu voči ženám je potrebné pristupovať z viacerých perspektív a zaoberať sa jednotlivými jeho prejavmi, aby sme túto problematiku obsiahli v celej jej komplexnosti:

- na jednej strane z právneho hľadiska, ktoré predpokladá, že rodovo podmienené násilie podkopáva demokratické hodnoty a základné ľudské práva obetí,
- na druhej strane je potrebné zohľadňovať zdravotné hľadisko, keďže násilie má vážne dôsledky na zdravie žien, ktoré sú jeho obeťami. (Odporúčanie č. 1582 o domácom násilí, ktorú schválilo Parlamentné zhromaždenie Rady Európy 27. septembra 2002 hovorí, že domáce násilie je v celosvetovom meradle prvou príčinou smrti alebo trvalej invalidity žien vo veku 16 až 44 rokov. Tento druh násilia spôsobuje väčší počet úmrtí žien uvedenej vekovej skupiny než rakovina, dopravné nehody alebo vojny),
- zo sociálneho hľadiska by sa mal ženám zaručiť prístup k službám poskytujúcim pomoc a podporu, ako napr. sprostredkovanie zamestnania, finančná pomoc alebo bývanie,
- bude potrebné zohľadňovať tiež vzdelávací rozmer, tak pri tlmočení hodnôt vo vzdelávacích centrách, ako aj prostredníctvom všetkých sociálnych aktérov: rodiny, médií atď.

25. Podporuje iniciatívy a projekty regionálnych a miestnych subjektov zamerané na odstránenie násilia voči ženám a podporuje výmenu osvedčených postupov.

26. Uznáva, že boj proti násiliu je nevyhnutnou podmienkou vytvorenia priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v Európskej únii, avšak dôsledky tohto javu a opatrenia potrebné na boj proti nemu majú veľký hospodársky a sociálny dosah.

27. Zastáva názor, že obchodovanie s ľuďmi a všetky ostatné formy zneužívania ľudí predstavujú porušovanie základných práv jedinca. Obchodovanie s ľuďmi je závažným porušovaním ľudskej dôstojnosti jedinca a jeho práva samostatne rozhodovať o svojom živote a svojom tele. Obchodovanie s ľuďmi na sexuálne účely sa týka v prvom rade mladých žien a dievčat a je modernou formou otrokárstva, ktoré podkopáva spoločné európske hodnoty a základné ľudské práva, a predstavuje preto závažnú prekážku sociálnej rovnosti a rovnosti pohlaví.

Hospodársky dosah násilia voči ženám

28. Výbor regiónov upozorňuje na priame a nepriame hospodárske náklady, ktoré násilie páchané na ženách predstavuje pre miestne a regionálne orgány členských štátov. Rozmanité následky na život obetí vplyvajú na ich pracovný a sociálny život a na ich fyzické a psychické zdravie. Takisto nepriaznivo ovplyvňujú zdravie a duševnú pohodu ostatných členov rodiny, ktorí sú svedkami násilia voči ženám, najmä detí, a náklady na liečenie dlhodobých následkov na zdraví týchto osôb často znášajú miestne a regionálne samosprávy. K týmto nepriamym nákladom, ktoré majú súvis so stratou majetku a prístupu k službám a so životnými podmienkami obetí, treba pridať priame náklady vo forme špecifických či všeobecných prostriedkov použitých v dôsledku takýchto prípadov. Výsledná suma oprávňuje vznik a realizáciu preventívnych programov, ktorých náklady sú v porovnaní so sociálnymi nákladmi súvisiacimi s dôsledkami násilia veľmi nízke.

29. Poukazuje na následky násilia pre spoločnosť ako celok a upozorňuje, že ide o dôležitý spoločenský problém, ktorý treba naliehavo riešiť, pretože násilie nezasahuje iba jednotlivcov, rodiny a spoločenstvá, ale brzdí aj hospodársky rozvoj krajín

30. Vyjadruje svoje znepokojenie nad údajmi, ktoré v roku 2006 poskytla Rade Európy profesorka Carol Hagermann-White vo svojej štúdii zameranej na opatrenia, ktoré prijali členské štáty Rady Európy v rámci boja proti násiliu voči ženám. Podľa týchto údajov sa 12 – 15 % žien po 16. roku života stalo obeťou zneužívania v partnerskom vzťahu, niekedy dokonca aj po rozchode s bývalým partnerom.

31. Podporuje iniciatívy programu Daphne začaté v roku 1997 s cieľom podporiť odstránenie násilia voči ženám v rámci Európskej únie. Na obdobie rokov 2007 – 2013 bol schválený program Daphne III, ktorého cieľom je prispieť k rozvoju programov zameraných na ochranu detí, mladých ľudí a žien pred akýmkoľvek násilím a dosiahnuť vysokú úroveň ochrany zdravia a sociálnej súdržnosti. V rámci tohto programu bolo vyčlenených 116,85 miliónov eur. Tento program podporuje navyše zapojenie multidisciplinárnych sietí. V priebehu realizácie rôznych projektov financovaných v rámci tohto programu sa zistí, aké sú potreby a podmienky pre zapojenie zodpovedných subjektov.

Odporúčania Výboru regiónov

32. Výbor regiónov vyzýva miestne a regionálne orgány v členských štátoch, aby sa riadili odporúčaniami Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO), ktoré hovoria, že: *je potrebné podporiť vyšetrovanie príčin, dôsledkov a nákladov násilia na ženách a účinných preventívnych opatrení*, aby tieto údaje mohli slúžiť ako základ pre aktivity a prevenciu a aby poskytli lepšie informácie o účinnosti už začatých opatrení.

33. Zdôrazňuje, že je potrebné, aby všetky budúce štúdie poskytovali údaje rozdelené podľa pohlavia, veku, sociálneho zázemia a ďalších rodových ukazovateľov. Cieľom je zistiť, aká je situácia, a podľa toho upraviť jednotlivé stratégie a hospodárske a sociálne opatrenia, ktoré umožnia vytvoriť spoločnosť založenú na rovnosti občanov, s vyššou mierou rastu a vyššou hospodárskou a sociálnou životnou úrovňou.

34. Žiada, aby boli vytvorené systémy a stanovené osvedčené postupy, ktoré by všetkým miestnym a regionálnym subjektom umožňovali zhromažďovať homogénne a porovnateľné štatistické údaje o násilí a o opatreniach na zrovnoprávnenie mužov a žien, s cieľom zvýšiť povedomie občanov o tomto probléme a navrhnúť opatrenia, ktoré budú účinné pri politických, hospodárskych a iných rozhodnutiach spojených s týmto problémom.

35. Žiada vypracovanie celoeurópskej štúdie, ktorá by poskytla údaje o výskyte násilia voči ženám v rôznych regiónoch, s cieľom spoznať skutočný rozsah tohto problému a následne prispôbiť návrhy jednotlivých aktivít zameraných na odstránenie tohto násilia. Vypracovanie týchto štúdií bude musieť prebiehať v súlade s jednotnými kritériami vymedzujúcimi koncepcie a stanovujúci návod na intervenciu.

36. Trvá na tom, že je potrebné venovať väčšiu pozornosť vzdelávaniu, ktoré je spolu s rodinou dôležitým prvkom pri budovaní spoločenských vzťahov medzi chlapcami a dievčatami. Veľmi dôležité je propagovať princíp rovnosti príležitostí mužov a žien a vypracovať stratégie v oblasti vzdelávania, prevencie a zvyšovania povedomia o násilí voči ženám na všetkých úrovniach a vo všetkých oblastiach vzdelávania.

37. Navrhuje, aby sa realizovali aktivity na zvýšenie povedomia u všetkých občanov, aby sa rodové násilie prestalo považovať za súkromnú záležitosť a aby sa hľadali riešenia.

38. Vyzýva k takému prístupu, ktorý odsudzuje agresívne a diskriminačné správanie narušajúce dôstojnosť žien, k prístupu, ktorý bude vysielat jasný signál rôznym vrstvám spoločnosti (mladým ľuďom, ženám – obetiam, mužom – agresorom, mladistvým i ženám a mužom, ktorých sa táto téma priamo netýka), s cieľom zapojiť do tejto problematiky všetkých občanov. Tiež by bolo potrebné zabezpečiť, že si agresori skutočne odpykajú svoj trest.

39. Trvá na tom, že je potrebné vykoreniť zo spoločnosti také chápanie mužskosti a ženskosti, ktoré je založené na nerovnom postavení mužov a žien v ekonomickej, sociálnej a politickej oblasti.

40. Potvrdzuje pozitívne výsledky odborných školení pre pracovníkov z oblastí ako vzdelávanie, súdnictvo, zdravotníctvo, psychológia, sociálne služby a bezpečnostné zložky v krajinách, kde sa realizovali. Ich cieľom je zachytiť prípady rodovo podmieneného násilia čo najskôr.

41. Všetky miestne a regionálne orgány žiada, aby prostredníctvom vhodných opatrení, napríklad využitím policajných personálnych zdrojov a tiež nových technológií, zvýšili bezpečnosť žien, ktoré sú obeťmi rodového násilia, a tak zaručili ich fyzickú a osobnú integritu.

42. Vyzdvihuje prácu mimovládnych organizácií, ktoré sa na rôznych úrovniach angažujú v boji proti násiliu páchanému na ženách, a podporuje aktívnu spoluprácu s týmito MVO, vrátane primeranej pomoci z hľadiska logistiky a finančných prostriedkov.

43. Miestnym a regionálnym orgánom navrhuje, aby prijali opatrenia, ktoré by obetiam zaručili prístup k osobitným zdrojom poskytujúcim komplexnú pomoc, a to pomoc ženám, ako aj osobám od nich závislým, a aby im v rámci možností okamžite zabezpečili dočasné ubytovanie. Navyše navrhuje spustenie špecifických programov pre dohľad nad mladistvými, ktorí by mali byť tiež považovaní za obeť rodového násillia, pretože sú mimoriadne zraniteľní vzhľadom na svoj vek a svoju závislosť od rodičov.

44. Nabáda rozhodujúcich činiteľov na miestnej a regionálnej úrovni, aby otázku bezpečnosti žien a prostriedky, ako predchádzať násilným činom na verejných miestach, zohľadňovali vo svojich plánoch a verejnej správe, najmä pokiaľ ide o potrebné opatrenia, ako je verejné osvetlenie, organizácia verejnej dopravy a taxislužieb, navrhovanie a plánovanie parkovísk, ako aj obytných domov a verejných budov.

45. Žiada miestne a regionálne orgány, aby podporovali inštitúcie zodpovedné za prijímanie právnych predpisov v úsilí zohľadňovať rodové hľadisko, rovnosť mužov a žien, a aby pristupovali k otázke rodového násillia globálne a integrovane, a to tak, že ju budú posudzovať z hľadiska diskriminácie a zásady rovnosti. Ďalej žiada, aby sa problematikou násillia voči ženám zaoberali ako štrukturálnym a politickým problémom, ktorý si zo strany všetkých verejných orgánov i občanov vyžaduje pevný záväzok.

46. Pripomína záväzok miestnych a regionálnych orgánov členských štátov zaručiť rovnaké zaobchádzanie s mužmi a ženami vo všetkých oblastiach: v ekonomike, vzdelávaní, politike a zamestnaní, v súlade so smernicou 2006/54/ES o vykonávaní zásady rovnosti príležitostí a rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach zamestnanosti a povolania a smernicou 2004/113/ES o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania medzi mužmi a ženami v prístupe k tovaru a službám a k ich poskytovaniu. Iba také subjekty, ktoré najviac rešpektujú rovnosť príležitostí pre mužov a ženy, dosiahnu vyššiu mieru spravodlivosti a väčší hospodársky a sociálny rozvoj.

47. Zdôrazňuje potrebu podporovať výmenu osvedčených postupov medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi, pokiaľ ide o kampane na zvyšovanie povedomia obyvateľstva, preventívne opatrenia, odborné školenia a pomoc ženám, ktoré sa stali obeťmi násillia.

48. Odporúča vytvorenie osobitných útvarov v rámci rôznych bezpečnostných zložiek, zdravotníckych a sociálnych centier, pokiaľ ešte doteraz neboli vytvorené, ktoré zasahujú v prípadoch násillia na ženách, aby bolo možné ponúkať kvalifikovanú odbornú pomoc. Ďalej by sa mali preskúmať možnosti zavedenia pohotovostných záchranných služieb, ako sú anonymné bezplatné telefónne linky tiesňového volania, a možnosti využívania nových IKT na poskytovanie poradenstva online a podávanie sťažností pre obeť násillia a/alebo osoby, ktoré sa so situáciami násillia

stretili alebo im takéto situácie hrozili. Tieto služby by takisto mali uľahčovať prístup k primeranému vyšetreniu, ktoré uskutoční lekár alebo súdny lekár, a k liečeniu, ako aj k posttraumatickej psychologickému, sociálnemu a právnej pomoci.

49. Navrhuje všeobecné rozšírenie kvalitných špeciálnych programov zameraných na zmenu správania mužov agresorov. Výmena osvedčených postupov by mala pomôcť optimalizácii nákladov.

50. Žiada inštitúcie Európskej únie a miestne a regionálne samosprávy členských štátov, aby spustili kvalitné špecializované programy zamerané na poskytovanie potrebnej pomoci a podpory ženám trpiacim rodovým násillím, ako aj osobám, ktoré od nich závisia.

51. Žiada miestne a regionálne orgány, aby používali definíciu násillia voči ženám, ktorá je zakotvená v rezolúcii Valného zhromaždenia OSN č. 48/104 z 20. decembra 1993.

52. Odporúča uplatňovanie špecifických opatrení na pomoc predovšetkým mimoriadne zraniteľným ženám, ako sú napr. ženy so zdravotným postihnutím, prisťahovalkyne, ženy bývajúce v oblastiach so slabou sociálnou ochranou, napr. vo vidieckych a mestských slabozvojných oblastiach, ako aj ženy s osobitnými potrebami spojenými so zložitými sociálnymi problémami, napríklad ženy s psychickými problémami a toxikomanky.

53. Považuje za nevyhnutné vyvinúť intenzívne úsilie v boji proti obchodovaniu s ľuďmi alebo iným formám zneužívania na účely sexuálneho vykorisťovania, vykorisťovateľských pracovných vzťahov (domáce práce, gastronómia, starostlivosť o deti, staršie osoby a chorých a pod.), na trhu s komerčnými sobášmi a na účely obchodovania s orgánmi, ako aj boj proti praktikám zmrazovania ženských pohlavných orgánov a núteným sobášom. Takisto je veľmi potrebné, aby sa na národnej a medzinárodnej úrovni vyvíjali a hodnotili jestvujúce modely a postupy, ako predchádzať a zamedziť uvedeným formám násillia. Pri riešení tohto problému zohrávajú dôležitú úlohu všeobecné opatrenia zamerané na formovanie verejnej mienky a zvýšenie povedomia občanov.

54. Odporúča, aby sa prijali opatrenia zamerané na zvýšenie osvety, prevenciu a zvýšenie pozornosti, ktorá sa venuje ženám, ktoré sa stali obeťmi mrzačenia ženských pohlavných orgánov.

55. Navrhuje miestnym a regionálnym orgánom, aby rozširovali programy zamerané na spoločenské a pracovné začlenenie žien, ktoré sa stali obeťmi zneužívania alebo boli vystavené násilliu, a tak podporovali zamestnávanie takýchto pracovníčok ako aj ich profesionálny rast pomocou vzdelávacích a profesijných plánov, alebo ich nabádali, aby sa stali samostatne zárobkovo činnými osobami, s cieľom dosiahnuť nezávislosť a finančnú sebestačnosť.

56. Žiada miestne a regionálne orgány, aby vytvorili mechanizmy interinštitucionálnej spolupráce a koordinácie v rôznych oblastiach, aby sa zlepšila podpora a celková pomoc obetiam násillia, a uľahčilo trestné stíhanie jedincov obvinených z domáceho násillia voči ženám.

57. Vyzýva všetky inštitúcie, ktoré sa zaoberajú problematikou násilia voči ženám (polícia, zdravotnícke a sociálne služby), aby vypracovali strednodobé a dlhodobé koordinované akčné plány zamerané na boj proti násiliu a zabezpečenie ochrany obetí. Užitočnú pomoc pri šírení informácií o týchto plánoch by mohli poskytnúť médiá, ktoré by mali pomôcť zvyšovať informovanosť verejnosti o týchto otázkach.

58. Žiada médiá na všetkých úrovniach, aby pomáhali zvyšovať povedomie obyvateľstva, zapájali sa do preventívnych opatrení, vyvíjali všetky aktivity vedúce k odstráneniu rodového násilia a podporovali mechanizmy zaručujúce primerané šírenie informácií o násilí, ktoré sa pácha na ženách.

59. Odporúča vytvoriť na Európskej úrovni Stredisko pre monitorovanie násilia páchaného na ženách. Toto stredisko by bolo

súčasťou Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť, ktorý bol vytvorený nariadením (ES) 1922/2006, a prostredníctvom aktívneho rozvíjania kontaktov by malo podnecovať a koordinovať opatrenia jednotlivých miestnych a regionálnych orgánov prijaté v rámci tejto problematiky.

60. S podporou všetkých európskych inštitúcií by Výbor regiónov chcel propagovať takú politiku Spoločenstva, ktorá bude založená na rešpektovaní slobody a plnej občianskej angažovanosti žien, a to počnúc miestnymi a regionálnymi orgánmi. Tento zámer bude možné dosiahnuť prostredníctvom účinných opatrení zameraných na predchádzanie násiliu, a to od vzdelávania až po sociálnu oblasť, zlepšovaním pomoci obetiam, školením odborníkov, rozširovaním siete pomoci a sociálnej ochrany a zaručením väčšej osobnej bezpečnosti.

V Bruseli 7. októbra 2009

Predseda
Výboru regiónov
Luc VAN DEN BRANDE

**Stanovisko Výboru regiónov na tému „Biela kniha – Adaptácia na zmenu klímy:
Európsky rámec opatrení“**

(2010/C 79/03)

VÝBOR REGIÓNOV

- zdôrazňuje, že je potrebné uznať, že miestne a regionálne orgány sú dôležitými aktérmi boja proti nepriaznivým dôsledkom klimatických zmien, keďže sú pripravené spoločne niesť zodpovednosť a už začali prispôbovať svoje mestá a regióny dôsledkom klimatických zmien,
- uznáva, že klimatické zmeny priamo ovplyvnia dodávky energie aj dopyt po nej. Napríklad horúčavy a suchá ovplyvnia produkciu energie a silné búrky a záplavy spôsobia prerušenie dodávok energie. Vyzdvihuje preto ako pozitívny fakt, že do prehodnotenia stratégie v oblasti energetiky bol zahrnutý aj vplyv zmeny klímy,
- podporuje vytvorenie platformy na monitorovanie klimatických zmien s náležitou podporou Komisie, na základe úspešného modelu Dohovoru starostov. Táto platforma by mohla pomáhať miestnym a regionálnym orgánom pri rozvoji a výmene poznatkov o klimatických zmenách na miestnej úrovni,
- súhlasí, že hlavnou prekážkou pri adaptácii na klimatické zmeny sú finančné obmedzenia. Prostriedky ktoré momentálne poskytuje EÚ a členské štáty, sú nedostatočné. Preto je nevyhnutné na nižšej než štátnej úrovni vyčleniť viac prostriedkov, ktoré budú osobitne určené na prispôsobenie sa klimatickým zmenám,
- nazdáva sa, že pri nadchádzajúcej revízii rozpočtu EÚ a pri ďalšom finančnom výhlade na obdobie po roku 2013 sa musia výzvy klimatických zmien stať prioritou. Keďže adaptačné opatrenia sa v mnohých prípadoch realizujú predovšetkým na miestnej úrovni, je potrebné zabezpečiť poskytnutie podpory EÚ miestnym a regionálnym orgánom.

Spravodajca: pán Henning Jensen (DK/SES), primátor mesta Næstved

Referenčný dokument

Biela kniha „Adaptácia na zmenu klímy: Európsky rámec opatrení“

KOM(2009) 147 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV,

1. podporuje Bielu knihu o adaptácii na zmenu klímy a jej prílohy, keďže ide o dobrú a premyslenú iniciatívu. Podotýka, že v akademických kruhoch, vrátane medzivládneho panelu o zmene klímy, prevláda názor, že klíma sa skutočne a čoraz rýchlejšie mení a že veľká časť tohto javu je dôsledkom pretrvávajúcich a zvyšujúcich sa emisií skleníkových plynov, ktoré sú spôsobené ľudskou činnosťou. Je teda potrebné zaangažovať všetkých príslušných aktérov a zapojiť ich do rozsiahlych a trvalých snáh zameraných na predchádzanie klimatickým zmenám, zmiernenie ich vplyvu ako aj na prispôbenie sa im.

2. Podporuje komplexný prístup Európskej komisie, ktorý zohľadňuje potreby rozličných odvetví a uznáva, že požiadavky na prispôbenie sa klimatickým zmenám je potrebné horizontálne začleniť do opatrení EÚ v hlavných oblastiach politiky.

3. Zdôrazňuje skutočnosť, že jednotlivé geografické regióny EÚ sú klimatickými zmenami ovplyvnené rôzne. V európskom akčnom rámci by sa táto skutočnosť mala zohľadniť. To znamená maximálnu flexibilitu prípadných opatrení a prísne dodržiavanie zásady subsidiarity. Len tak možno prihliadať na rozdiely medzi regiónmi v záujme zmierňovania hospodárskych, environmentálnych a sociálnych dôsledkov.

4. Upozorňuje na skutočnosť, že klimatické zmeny nezastavia geografické, organizačné ani administratívne hranice, a preto naliehavo žiada, aby miestne, regionálne a celoštátne orgány, na územiach ktorých sa nachádzajú oblasti s rovnakými vlastnosťami a prvkami, ako sú napríklad vodné toky, ústia riek či pobrežné a riečne záplavové oblasti, ostrovy a najvzdialenejšie regióny, prijali spoločný horizontálny prístup, zatiaľ čo z vertikálneho hľadiska treba pri prispôbovaní sa klimatickým zmenám konať „zdola nahor“. Všetky úrovne správy by mali pri týchto snahách postupovať spoločne a navrhnuť jednotlivé aktivity, finančné záväzky a časové plány na dosiahnutie stanovených cieľov, ktoré by mali vytvoriť aj priestor pre integrovanú reakciu a spoločnú zodpovednosť za výsledok.

5. Zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť, aby jednotlivé iniciatívy nepôsobili kontraproduktívne alebo aby sa zbytočne neopakovali na rôznych úrovniach správy. Správne načasovaným zapojením miestnych a regionálnych orgánov by bolo možné dosiahnuť, aby sa návrhy navzájom dopĺňali, keďže magistráty, mestá a regióny môžu poskytovať informácie o skúsenostiach a riešeniach, ktoré už vznikli na nižšej než celoštátnej úrovni.

6. Poukazuje na skutočnosť, že rozsiahle a účinné opatrenia týkajúce sa klimatických pomerov môžu zabrániť vyostreniu sociálnych nerovností, ktoré prinášajú klimatické zmeny. Cieľom je naštartovať určitý ekologický „nový dohovor“ prostredníctvom opatrení, ktorými by sa napríklad zintenzívil výskum energetických riešení nepoškodzujúcich klímu, posilnila by sa zamestnanosť v ekologických odvetviach a poskytla by sa pomoc pri získavaní flexibilných zručností pracovníkom v odvetviach, ktoré negatívne ovplyvnili klimatické zmeny. Nedostatok takýchto zručností a zodpovedajúceho vzdelania je hlavnou prekážkou prispôsobenia sa, a to v miestnej a regionálnej samospráve, ako aj v súkromnom sektore. Odvetvie projektovania a stavebníctvo a aj oddelenia miestnych orgánov pre plánovanie a kontrolu budov si budú v súvislosti s rozvojom flexibilných zručností a ich začlenenia do svojej práce vyžadovať významné dlhodobé investície a odbornú prípravu. Ekologický „nový dohovor“ by mohol takisto pomôcť predchádzať neželanej migrácii vyvolanej zmenami klímy. Problémy súvisiace so zmenami klímy by tak bolo možné zmeniť na príležitosť na vytvorenie podmienok pre trvalo udržateľný hospodársky rast v súlade so životným prostredím, ktorý by takisto mohol pomôcť pri boji s finančnou krízou. Preto je dôležité prepojiť ich s budúcimi prioritami Stratégie EÚ pre rast a zamestnanosť po roku 2010.

Vplyv klimatických zmien na sektorové politiky

7. Pripomína, že je potrebné využiť kombináciu rozličných nástrojov a opatrení, vrátane miestneho strategického plánovania. Veľmi dôležité je zaradiť aspekty klimatických zmien priamo do nástrojov plánovania na miestnej úrovni, aby sa zmeny klímy náležite zohľadnili.

8. Súhlasí s názorom, že mnohé oblasti života a predovšetkým infraštruktúra (budovy, doprava, diaľkové a regionálne cesty, energetika, kanalizácia, ochrana proti povodňam a zásobovanie vodou), ekosystém, poľnohospodárstvo či lesné hospodárstvo patria medzi oblasti, ktoré sú klimatickými zmenami zasiahnuté najviac, a preto je potrebné, aby sa pre ne vytvorili špecifické ako aj viacsektorové nástroje. Je dôležité, aby sa k opatreniam na prispôbovanie sa klimatickým zmenám zaujal medziodvetvový politický prístup, ktorý však nemení pôvodné ciele jednotlivých politík.

9. Podporuje názor, že rozvoj usmernení a mechanizmov na monitorovanie vplyvu klimatických zmien na zdravie ľudí by mohol prispieť k zlepšeniu nástrojov, pomocou ktorých by bolo možné napríklad zabezpečiť správu cezhranične sa šíriacich ochorení súvisiacich s klímou, ktoré budú ľudí ovplyvňovať rôznymi spôsobmi.

10. Zdôrazňuje, že integrovaný prístup, ktorý je potrebný na zabezpečenie realizácie dostatočných riešení problému prispôsobenia sa zmene klímy, si vyžaduje aj verejnú kontrolu, pokiaľ ide o modely riešení, ktoré boli zvolené v jednotlivých oblastiach. K tomu patria aj ekologické a hospodárske efekty súčinnosti a vzájomné pôsobenie vedľajších efektov medzi jednotlivými sektormi.

11. Podporuje názor, že klimatické zmeny priamo ovplyvnia poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a celý vidiek, a zdôrazňuje, že čoraz väčší význam budú mať opatrenia na prispôbovanie sa klimatickým zmenám, ktoré prijme vidiecke obyvateľstvo, poľnohospodárske a lesohospodárske podniky. Aby sa zabezpečila včasná adaptácia a minimalizovali negatívne dôsledky na toto odvetvie je potrebné posilniť a urýchliť výskum v oblasti klímy i poľnohospodárstva, aplikovaný na charakteristické vlastnosti poľnohospodárstva v jednotlivých regiónoch. Opatrenia na zmierňovanie následkov klimatických zmien a prispôbovanie sa im sú často sprevádzané poklesom výnosnosti alebo zvýšením nákladov. Preto je potrebné najskôr zvážiť náklady a prínos jednotlivých opatrení. Okrem toho sa musia opatrenia na zmierňovanie následkov klimatických zmien a prispôbovanie sa im spájať s únosnými nákladmi. Poľnohospodársky sektor bude priamo musieť zabezpečiť, aby sa vidiecke územia vyrovnali s klimatickými zmenami v oblastiach ako je vytváranie a udržiavanie zásob vody, rastlinná výroba, zalesňovanie a lesné hospodárstvo – okrem regiónov s podielom lesov presahujúcim 50 %, zmena úrodnej pôdy na pasienky, organické poľnohospodárstvo a správa mokradí, atď. Vidieckym oblastiam, ktoré sa nachádzajú blízko miest a mestských aglomerácií a poľnohospodárskym plochám možno tiež pripísať strategický význam, pokiaľ ide o vytváranie bezpečných plôch na zadržiavanie vody pre prípady extrémnych poveternostných podmienok a povodní.

12. Uznáva, že klimatické zmeny budú mať vplyv na lesy a ekosystémy nachádzajúce sa v ich okolí. Následky klimatických zmien môžu ovplyvniť produkciu dreva a narušiť rekreačné aktivity v prírode, kvalitu vôd, biodiverzitu a mieru ukladania uhlíka. V kontexte Akčného plánu EÚ pre lesy by sa mala iniciovať diskusia, ktorej cieľom by bolo zistiť, aké dôsledky a vplyv majú klimatické zmeny na lesy a aké opatrenia je prípadne potrebné prijať.

13. Súhlasí s názorom, že klimatické zmeny budú ďalším nepriaznivým faktorom pre rybárstvo (aj sladkovodné), keďže ovplyvnia (morské) (a iné) ekosystémy, ktoré už súčasnosti trpia nadmerným rybolovom a vyčerpaním zásob rýb. Treba najmä zlepšiť bilanciú CO₂ a rozšíriť používanie alternatívnych zdrojov energie a zvýšiť ich účinnosť.

14. Uznáva, že klimatické zmeny priamo ovplyvnia dodávky energie aj dopyt po nej. Napríklad horúčavy a suchá ovplyvnia produkciu energie a silné búrky a záplavy spôsobia prerušenie dodávok energie. Treba preto ako pozitívny fakt vyzdvihnúť, že do prehodnotenia stratégie v oblasti energetiky bol zahrnutý aj vplyv zmeny klímy.

15. Poukazuje na skutočnosť, že na cestovný ruch budú mať klimatické zmeny pozitívne aj negatívne účinky, kvôli ktorým zanikne doterajšia štruktúra cestovania.

16. Je prekvapený, že v Bielej knihe Komisie sa nehovorí o potrebe stanoviť sektorové ciele v oblasti zníženia emisií v leteckom a námornom odvetví. Najlepším spôsobom ako predísť nákladom spojených s prispôbovaním sa negatívnym dôsledkom klimatických zmien je predchádzať tvorbe emisií.

17. Poukazuje na skutočnosť, že zmeny počasia budú mať vplyv na správu pobrežných oblastí. Treba sa sústrediť na to, aby sa plne dodržiavali odporúčania integrovanej správy pobrežných zón (ISPZ) a aby sa v návrhu nadväzujúcom na tieto odporúčania a v sprievodnom hodnotení vplyvu (ktoré sa má začať v roku 2009) v dostatočnej miere zohľadnila úloha správy pobrežných oblastí pri tvorbe adaptačných opatrení. Zároveň je potrebné dodržať zásadu subsidiarity, napríklad využívaním miestnych pobrežných partnerstiev, ktoré vytvorili miestne orgány a príslušné zainteresované strany, čím sa adaptačné opatrenia začlenia v plnom rozsahu zdola nahor do správy pobrežných zón.

18. Poukazuje na to, že vo vysokohorských regiónoch prebiehajú klimatické zmeny rýchlejšie a že tieto regióny sú oveľa viac vystavené ich dôsledkom.

19. Zastáva názor, že klimatické zmeny sa výrazne odrazia aj na zdraví živočíchov a rastlín a že sa v domácej faune a flóre objaví a rozšíri čoraz viac cudzokrajných chorôb a škodcov. Značne sa zmenia domáce krajinné ekosystémy, z ktorých sa bude čoraz väčšmi vytrácať biodiverzita a do ktorých pribudnú nové cudzokrajné druhy. Neodhadnuteľný vplyv na biodiverzitu môžu mať v čoraz väčšej miere aj opatrenia zamerané na prispôbovanie sa klimatickým zmenám. Základným nástrojom je smernica o biotopoch, ktorá by sa mala v rámci jej oblasti pôsobnosti iniciatívne využívať na zabezpečenie priaznivého stavu, ochrany a ďalšieho rozvoja lokalít sústavy Natura 2000.

20. Poukazuje na to, že klimatické zmeny výrazne ovplyvnia nielen zdravie zvierat a rastlín, ale aj zdravie a životné prostredie ľudí.

21. Vzhľadom na očakávané zvyšovanie hladiny morí a počtu búrok a s nimi spojené záplavy poukazuje na to, že sú potrebné integrované plány pre pobrežné oblasti. Mali by byť preto vyčlenené prostriedky na realizáciu integrovanej ochrany pobrežných oblastí a integrované riadenie pobrežných oblastí.

22. Stotožňuje sa s názorom, že bude ovplyvnená kvalita aj kvantita vodných zdrojov, čo bude mať významné environmentálne, ľudské a hospodárske dôsledky. EÚ bude vystavená povodňam aj suchám. Povodne spojené s obmedzenou kapacitou existujúcich kanalizačných systémov by mohli viesť k zatopeniu ciest a poškodeniu budov a inej infraštruktúry, v dôsledku čoho by mohla byť obmedzená mobilita. Je preto škoda, že Komisia medzi hlavnými nástrojmi osobitne neuvádza kanalizačné systémy. Tento systém je osobitne postihnutý a úprava existujúcich kanalizačných systémov bude veľmi nákladná. Tieto zariadenia sú síce v pôsobnosti miestnej a regionálnej úrovne, no miestne a regionálne orgány nebudú môcť samotné financovať takéto operácie v plnom rozsahu.

23. Uznáva, že viacero smerníc EÚ bude mať vplyv na stav vodných zdrojov EÚ. Neoddeliteľnou súčasťou ich uplatňovania sú záväzné lehoty. V rámcovej smernici o vodách sa uvádza rok 2015 ako termín, do kedy musia všetky vodohospodárske orgány dosiahnuť dobrý ekologický stav. Plány vodohospodárskeho riadenia povodia by mali byť dokončené najneskôr do 22. decembra 2009, a preto by sa do konca roka mali navrhnuť usmernenia a rad nástrojov, ktoré by zaručili, že uvedené plány zohľadnia súčasné poznatky o vplyve klimatických zmien na miestne pomery a budú ich priebežne prispôbovať výsledkom získaným na základe klimatických modelov a výskumu. V smernici o povodniach sa uvádzajú tri lehoty. V roku 2011 má prebehnúť predbežné hodnotenie povodňového rizika, v roku 2013 by mali vzniknúť mapy povodňového ohrozenia a v roku 2015 by sa mali realizovať plány manažmentu povodňových rizík. Stratégia v oblasti nedostatku vody a such zavedie plány riadenia sucha. Uvedené stanovené ciele budú vo veľkej miere realizovať miestne a regionálne samosprávy v Európe. Preto je nesmierne dôležité, aby Únia a členské štáty včas poskytli miestnym a regionálnym orgánom potrebné nástroje a prostriedky v dostatočnej výške.

24. Regióny sa budú musieť usilovať čo najväčšej miere, na základe aktuálnych vedeckých poznatkov a spoločensky prijateľných opatrení, zohľadniť klimatické zmeny v prvej generácii plánov vodohospodárskeho manažmentu povodí a zohľadniť najaktuálnejšie poznatky výskumu v oblasti klimatických zmien pri vypracúvaní druhej generácie týchto plánov po roku 2015. Pre splnenie tejto úlohy je veľmi dôležité vytvoriť usmernenia a nástroje, ktoré by boli založené na najnovších vedeckých poznatkoch a zároveň by pre regionálne správy boli realizovateľné v praxi.

25. Poukazuje na potrebu zabezpečiť, aby existujúca legislatíva EÚ v oblasti vodného hospodárstva (rámcová smernica o vodách, smernica o podzemných vodách, smernica o povodniach, stratégia v oblasti nedostatku vody a such) bola plne konzistentná a aby budúce ciele a návrhy EÚ na prispôbenie sa klimatickým zmenám boli v súlade s existujúcou legislatívou. Uplatňovanie európskej legislatívy v oblasti vodného hospodárstva bude mať značný vplyv na vodohospodárske plánovanie v obciach, mestách a regiónoch Európy.

26. Uznáva, že v rámci financovania opatrení na adaptáciu vodného hospodárstva sa budú musieť miestne a regionálne orgány zaoberať ochranou podzemných vôd, aby dokázali trvalo zabezpečiť distribúciu vody. Časť prostriedkov možno získať zriadením finančného mechanizmu v súlade s rámcovou smernicou o vodách, na základe ktorého vplyv klimatických zmien na vodný cyklus zodpovedá úrovni spotreby jednotlivých spotrebiteľov.

27. Podporuje rozhodnutie Komisie uviesť aj aktivity a „opatrenia bez negatívnych následkov“ („no-regret measures“) s cieľom zvýšiť odolnosť ekosystémov a infraštruktúry.

28. Zdôrazňuje, že riešenia problémov jednotlivých oblastí môžu prispieť k vytvoreniu trvalo udržateľného a ekologického rastu a zamestnanosti zameranej na budúcnosť, prostredníctvom inovácie a výskumu.

Návrhy Komisie v oblasti rámca EÚ: ciele a aktivity

29. Víta dvojfázový prístup Komisie. Poukazuje však na skutočnosť, že úlohy, pred ktorými stojíme, si vyžadujú úzku spoluprácu všetkých úrovní správy vo všetkých fázach. Nie je prípustné, aby miestne a regionálne orgány boli zapojené len do prvej fázy. Je nutné uznať, že miestne a regionálne samosprávy sú kľúčovými aktérmi prispôbovania sa klimatickým zmenám. Všeobecná stratégia pre prispôbenie sa musí byť na úrovni EÚ dostatočne podrobná, aby sa dala uplatňovať na úrovni regiónov v cele EÚ a zohľadňovala rozmanitosť regiónov, ich klimatické podmienky a hospodársku štruktúru.

30. Žiada, aby boli dostupné vedecké dôkazy sprístupnené skôr než v roku 2012. Miestne, regionálne a národné orgány sa riadia inými rozpočtovými pravidlami než EÚ a mnohé miestne a regionálne orgány už s adaptáciou na klimatické zmeny pracujú. Musia poznať scenáre vývoja klímy, ktorým sa budú musieť prispôbiť. Miestne, regionálne a národné orgány zozbierajú údaje, pripravujú adaptačné stratégie a začínajú na adaptácii pracovať ešte pred rokom 2012. EÚ by tento vývoj mala podporiť – jednak by mala poskytnúť skôr než v roku 2012 vedecké scenáre, ktoré budú dostatočne podrobné pre všetky regióny EÚ, a po druhé by po začlenení adaptácie na klimatické zmeny do rozpočtu mala finančne prispieť na prebiehajúce práce.

31. Víta zriadenie celoeurópskeho Strediska výmeny informácií (*Clearing House Mechanism*), ktoré by malo pracovať na základe národných platforiem a umožňovalo by výmenu informácií o dôsledkoch klimatických zmien, o miere ohrozenosti a osvedčených postupoch v oblasti adaptácie. Okrem toho zdôrazňuje, že možnosť prispievať do tohto strediska a čerpať z neho informácie musia mať aj miestne a regionálne orgány, prostredníctvom miestnych a/alebo regionálnych stredísk na monitorovanie klimatických zmien a iných orgánov. Interaktivita, ktorá by miestnym a regionálnym orgánom umožňovala, prostredníctvom vlastných stredísk na monitorovanie klimatických zmien a iných orgánov, aktívne zapájať hlavné dotknuté odvetvia a zároveň včas získavať odborné posudky a poznatky od iných orgánov, napríklad v prípade extrémnych výkyvov počasia, by bola významným prínosom a mala by byť súčasťou tohto systému. Mechanizmus jeho činnosti by sa mal zamerať na poskytovanie modelov, dát a nástrojov formou prístupnou pre užívateľov, ako aj na uľahčenie výmeny informácií a skúseností.

32. Podporuje vytvorenie platformy na monitorovanie klimatických zmien s náležitou podporou Komisie, na základe úspešného modelu Dohovoru starostov. Táto platforma by mohla pomáhať miestnym a regionálnym orgánom pri rozvoji a výmene poznatkov o klimatických zmenách na miestnej úrovni. Takýto krok by prospel samotným samosprávam a zároveň by sa mohol využiť aj v Stredisku výmeny informácií.

33. Vyzýva EÚ a členské štáty, aby naplno využili úzky kontakt miestnych a regionálnych orgánov s občanmi a ich väčšie znalosti v súvislosti s vplyvom klimatických zmien na miestnej úrovni a poskytli im dostatočné právomoci a zdroje na realizáciu adaptačných iniciatív na miestnej úrovni.

Finančné nástroje

34. Súhlasí, že hlavnou prekážkou pri adaptácii na klimatické zmeny sú finančné obmedzenia. Prostriedky ktoré momentálne poskytuje EÚ a členské štáty, sú nedostatočné. Preto je nevyhnutné na nižšej než štátnej úrovni vyčleniť viac prostriedkov, ktoré budú osobitne určené na prispôsobenie sa klimatickým zmenám a koordinované s prostriedkami určenými na prevenciu prírodných katastrof.

35. Víta skutočnosť, že v Pláne hospodárskej obnovy Európy sa medzi opatreniami na oživenie ekonomiky zohľadňuje aj zmierňovanie následkov zmien klímy a prispôsobenie sa im. Vyjadruje však poľutovanie nad skutočnosťou, že nebol navrhnutý „ekologický“ plán obnovy a že otázka životného prostredia bola zatlačená do jednotlivých národných akčných plánov a nerieši sa koordinovane, hoci je najvyšší čas pripraviť pôdu pre ekologické, trvalo udržateľné hospodárstvo s nízkymi emisiami uhlíka, ktoré pomôže prekonať súčasnú finančnú a hospodársku krízu.

36. Súhlasí s postojom Európskej komisie, že členské štáty by od roku 2013 mali vyčleniť aspoň 50 % príjmov z dražieb emisných kvót na riešenie problematiky klimatických zmien prostredníctvom adaptačných opatrení. Zároveň zastáva názor, že aj použitie dostupných prostriedkov na prispôsobenie sa klimatickým zmenám a ich potláčanie by malo závisieť aj od konkrétnej situácie v danom regióne. Miestne a regionálne orgány budú potrebovať značné finančné zdroje a predovšetkým v krátkodobom horizonte by sa mal podiel prostriedkov vyčlenených na projekty na miestnej a regionálnej úrovni podstatne zvýšiť.

37. Uznáva, že je potrebné preskúmať spôsoby zapojenia súkromného sektora, využitím výhod, ktoré prinášajú dohody o dobrovoľnom (alebo ekologickom) partnerstve alebo prostredníctvom finančných mechanizmov. Avšak vzhľadom na štrukturálny a dlhodobý význam problémov, ktoré prinášajú klimatické zmeny, bude podpora verejného sektora pravdepodobne nevyhnutná, najmä pokiaľ ide o posilnenie slabých miest a napravenie zlyhaní trhu, ktoré súkromný sektor zanedbal.

38. Súhlasí, že za finančné nástroje, ktoré možno využiť na riešenie klimatických zmien, by sa mali považovať aj špecializované trhovo orientované nástroje (MBI) a partnerstvá medzi verejným a súkromným sektorom. Zapojenie súkromného sektora do prispôsobovania sa klimatickým zmenám prostredníctvom špecializovaných trhovo orientovaných nástrojov a partnerstiev medzi verejným a súkromným sektorom môže vytvoriť správne hospodárske stimuly na to, aby subjekty súkromného sektora do svojho konania zaradili adaptačné opatrenia.

39. Poukazuje na skutočnosť, že je potrebné, aby sa integrované opatrenia ktoré momentálne EÚ vyvíja, využili ako nástroj na riešenie horizontálnych a medzisektorových problémov ako sú problémy vznikajúce kvôli klimatickým zmenám. Týmto spôsobom bude možné riešiť aj presahy, nesúlad a nezrovnalosti medzi jednotlivými opatreniami a medzi rôznymi úrovňami správy, vrátane miestnej a regionálnej úrovne.

40. Nazdáva sa, že pri nadchádzajúcej revízii rozpočtu EÚ a pri ďalšom finančnom výhlade na obdobie po roku 2013 sa musia výzvy klimatických zmien stať prioritou, pričom treba zohľadniť posilnenie Svetového fondu pre životné prostredie a fondu na prispôsobenie v rámci Kjótskeho protokolu, o ktorých sa bude rokovať na samite v Kodani „COP 15“ v decembri 2009. Takisto by sa mali financovať konkrétne európske opatrenia, o ktorých sa rozhodne v kontexte budúcej stratégie EÚ v oblasti trvalo udržateľného rozvoja. Ďalej je potrebné plne uznať, že trvalo udržateľná hospodárska prosperita a snahy o prispôsobenie sa klimatickým zmenám neoddeliteľne spáťe, a to aj napriek počiatočným nákladom, ktoré si adaptácia na klimatické zmeny pravdepodobne vyžiada v krátkodobom až strednodobom horizonte. Keďže adaptačné opatrenia sa v mnohých prípadoch realizujú predovšetkým na miestnej úrovni, je potrebné zabezpečiť poskytnutie podpory EÚ miestnym a regionálnym orgánom.

41. Súhlasí s názorom, že hoci by európske mechanizmy financovania a siete, ako sú transeurópske siete a štrukturálne fondy a EPFRV, mali v jednotlivých oblastiach politiky uplatňovať hľadisko klimatických zmien a prispôsobovania sa im, a to najmä v otázkach, ako je zvyšovanie odolnosti výrobných systémov a fyzickej infraštruktúry; pôvodný zámer týchto politických opatrení a fondov by nemal byť ovplyvňovaný potrebou bojovať proti klimatickým zmenám, a preto by mali byť na tento účel navrhnuté konkrétne opatrenia a fondy EÚ, najmä kvôli tomu, aby sa zabránilo rozdrobovaniu prostriedkov Spoločenstva v tejto oblasti. Vyzýva preto Európsku komisiu, aby zväžila tzv. ekologické viazanie existujúcich štrukturálnych fondov podľa vzoru viazania prostriedkov, použitého pri Lisabonskej stratégii, alebo aby vytvorila Európsky environmentálny adaptačný fond, z ktorého by sa financovalo vzdelávanie, rekvalifikácia a opatrenia týkajúce sa návratu do zamestnania pre pracovníkov v sektoroch, ktoré pravdepodobne ovplyvní trvalo udržateľný rozvoj, alebo aby sa podporovalo vytváranie podnikov dbajúcich na požiadavky životného prostredia.

Partnerstvo s miestnymi a regionálnymi orgánmi

42. Podporuje vytvorenie Riadiacej skupiny pre adaptáciu na zmenu klímy a riešenie jej dôsledkov (*Impact and Adaptation Steering Group*, IASG), keďže vytváranie stratégie EÚ aj jednotlivých štátov je potrebné riadiť a koordinovať či už v oblasti jednotlivých sektorov alebo rozsahu právomocí. Rozhodujúcim faktorom je, aby úloha a rozpočtové prostriedky riadiacej skupiny boli jasne stanovené ešte pred jej vytvorením. Vyzýva preto Komisiu, aby tieto kroky podnikla čo najskôr.

43. Zdôrazňuje, že súčasťou skupiny IASG sa musia stať aj miestne a regionálne orgány, keďže tieto orgány majú na starosti plánovanie, usmerňovanie a realizáciu mnohých dotknutých oblastí. Miestne a regionálne orgány teda disponujú bohatými poznatkami a mohli by významne prispieť k vytváraniu znalostnej základne v oblasti dôsledkov aj možných riešení klimatických zmien. IASG by mala uplatniť postup zdola nahor a jasne stanoviť oblasti právomoci na základe zásady subsidiarity.

44. Vyzýva, aby boli na národnej úrovni zriadené pracovné skupiny pre otázky klimatických zmien (*Climate Change Task Forces*), do činnosti ktorých by sa plne zapojili aj miestne a regionálne orgány. Akčné plány adaptácie na zmenu klímy, ktoré budú vypracované na miestnej a regionálnej úrovni, by mali byť základom pre prácu týchto pracovných skupín. Ich práca by mala priamo nadväzovať na činnosť IASG. Tieto pracovné skupiny by mali byť zriadené pre jednotlivé činnosti v oblasti výskumu, spoločenských a hospodárskych dôsledkov, miestnych a regionálnych orgánov, širokej verejnosti a súkromných firiem.

45. Zdôrazňuje, že je potrebné náležite informovať verejnosť, pretože súčasťou prispôsobenia sa klimatickým zmenám bude aj zmena životného štýlu. Občania musia pochopiť, prečo sú adaptačné opatrenia nevyhnutné, prečo sa môžu zvýšiť náklady na niektoré služby, ako môžu pomôcť a aké kroky sa prijímajú na minimalizáciu rizík, ktoré im hrozia. Takáto komunikácia a zmeny správania si budú vyžadovať dôsledne pripravený a cieľový prístup, ktorý by sa opieral o vhodné opatrenia. Vyzýva preto EÚ, členské štáty a miestne a regionálne orgány, aby spolupracovali s masmédiami a spoločne pripravili celoeurópsku informačnú kampaň o príčinách a vplyvov klimatických zmien a takisto aj o zmenách, ktoré tieto vplyvy prinesú. Treba jasne povedať, že klimatické zmeny spôsobia zvýšený nedostatok zdrojov, a preto je potrebné zamerať sa na zmenu každodenného správania. Miestne a regionálne orgány zdôrazňujú, že je potrebné zabezpečiť náležité financovanie týchto kampaní a adekvátne zohľadniť potrebu prispôbiť tieto myšlienky jednotlivým členským štátom, národom a regiónom.

46. Podotýka, že miestne a regionálne orgány tiež zohrávajú dôležitú úlohu, ktorá presahuje hranice EÚ. Mestá a regióny môžu konštruktívne prispieť k odovzdávaniu poznatkov rozvojovým krajinám, ktoré sú najväčšmi vystavené dôsledkom klimatických zmien.

Odporúčania adresované predsedníctvu Rady EÚ

47. Žiada, aby Komisia a predsedníctvo EÚ prijali politický záväzok, že v spolupráci s miestnymi a regionálnymi orgánmi čoskoro pripraví a realizujú európsku adaptačnú stratégiu.

48. Žiada, aby Komisia a predsedníctvo EÚ umožnili miestnym a regionálnym orgánom zúčastniť sa na práci skupiny IASG, a tak sa zapojiť do vypracúvania a realizácie európskeho rámca opatrení. Na zabezpečenie úspešnej realizácie by mali vzniknúť celkové dlhodobé stratégie, ktoré by vzišli zo spolupráce medzi jednotlivými úrovňami správy. Miestne a regionálne orgány majú priame skúsenosti s dôsledkami klimatických problémov, keďže sa nachádzajú „v prvej línii“. Okrem toho sa občania v prípade naliehavých situácií spôsobených klimatickými zmenami budú obracať najprv na miestne a regionálne orgány. Tento argument jasne hovorí za ich zapojenie.

49. Zdôrazňuje, že je potrebné uznať, že miestne a regionálne orgány sú dôležitými aktérmi boja proti nepriaznivým dôsledkom klimatických zmien, keďže sú pripravené spoločne niesť zodpovednosť a už začali prispôbovať svoje mestá a regióny dôsledkom klimatických zmien.

50. Žiada, aby sa venovala väčšia pozornosť riešeniam a nástrojom týkajúcim sa mestských oblastí (zvlášť na pobreží a pri väčších riekach) a infraštruktúry, ako sú napríklad hrázde a kanalizačné systémy, ktoré sú nevyhnutné na zvýšenie odolnosti infraštruktúry.

51. Požaduje, aby miestne, regionálne a vnútroštátne orgány na základe vzájomnej spolupráce vytvorili realistické cezhraničné scenáre vývoja rizík spojených so zmenami klímy, ktoré budú dostatočne podrobné pre všetky regióny EÚ. Čo najskôr by sa mali voľne prístupní údaje, modely, metódy a scenáre vývoja klímy, aby bolo možné definovať rizikové oblasti a prijať vhodné opatrenia.

52. Zdôrazňuje, že sú potrebné správne finančné stimuly. Mala by sa poskytnúť podpora miestnym a regionálnym orgánom pri vývoji iniciatívnych riešení, ktoré zvýšia odolnosť miest a obcí.

53. Zdôrazňuje, že miestne a regionálne orgány by mali získať dodatočnú finančnú podporu na zmiernenie strát a pokrytie dodatočných výdavkov na adaptačné opatrenia, keďže riešenie rôznych problémov spojených s klimatickými zmenami bude znamenať pre miestne orgány aj nové finančné náklady.

V Bruseli 7. októbra 2009

Predseda
Výboru regiónov
Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regiónov na tému „Prístup Spoločenstva k prevencii prírodných a človekom spôsobených katastrof“

(2010/C 79/04)

VÝBOR REGIÓNOV

- očakáva, že v súlade so zásadou subsidiarity poskytne EÚ účinnú pomoc pri postupnom vypracovaní a uplatňovaní vlastných preventívnych opatrení najmä tým členským štátom a regiónom, ktoré sú opakovane postihované prírodnými katastrofami. Opatrenia na úrovni Spoločenstva im musia pomôcť v tom, aby si samy pomohli;
- zdôrazňuje, že z tohto dôvodu miestne a regionálne orgány na základe svojej znalosti miestnych a regionálnych daností, ktorá vychádza z ich vlastných skúseností, zohrávajú pri prevencii katastrof zásadnú úlohu. Často sú odborné znalosti k dispozícii, zatiaľ čo finančné prostriedky na uskutočňovanie preventívnych opatrení chýbajú;
- vyjadruje však zásadné pochybnosti, či by bolo možné podstatne všeobecnejšie využívať sektorové prístupy v jednotlivých právnych predpisoch, ako napríklad v smernici o povodniach alebo smernici o kontrole nebezpečenstiev veľkých havárií s prítomnosťou nebezpečných látok (smernica Seveso). V závislosti od geografických, klimatických a geomorfologických podmienok vznikajú úplne odlišné situácie ohrozenia, pokiaľ ide o rôzne druhy katastrof. Všeobecné používanie každého nástroja preto sotva môže byť prínosom, ktorý obsiahne všetky riziká;
- požaduje zriadenie katalógu existujúcich nástrojov Spoločenstva schopných podporiť činnosti prevencie katastrof a vytvorenie katalógu preventívnych opatrení, na financovanie ktorých by už teraz mohli členské štáty požiadať o prostriedky EÚ. Obe opatrenia sú veľmi vhodné na to, aby sa myšlienke prevencie v oblasti civilnej ochrany pripisoval nový význam aj na nižšej štátnej úrovni. Osobitná pozornosť by sa mala pritom venovať najmä možnosti finančnej podpory cezhraničného plánovania, cvičení a školení.

Spravodajca: pán Helmut M. JAHN (DE/ELS), poslanec regionálnej rady okresu Hohenlohe

Referenčný dokument

Oznámenie Komisie týkajúce sa prístupu Spoločenstva k prevencii prírodných a človekom spôsobených katastrof

KOM(2009) 82 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV,

Všeobecné pripomienky

1. so znepokojením konštatuje, že počet, rozsah a intenzita katastrof, ktoré zapríčinila príroda alebo ich nepriamo či priamo spôsobil človek, sa v regiónoch Európskej únie v uplynulých rokoch badateľne zvýšili. Globálne klimatické zmeny vedú aj k nestabilite európskej klímy a budú mať za následok zvýšený výskyt extrémnych výkyvov počasia, v dôsledku čoho bude narastať hrozba ľudských obetí a škôd na infraštruktúre a životnom prostredí;

2. konštatuje, že katastrofy bez ohľadu na príčinu majú za následok značné škody, ktoré vznikajú ľuďom, hospodárstvu, na životnom prostredí a kultúre. Tieto škody, ako aj náklady na samotný boj proti katastrofám môžu značne prekročiť výdavky nevyhnutné na preventívne opatrenia;

3. berie na vedomie, že doposiaľ zavedené nástroje EÚ v oblasti civilnej ochrany (mechanizmus Spoločenstva v oblasti civilnej ochrany, finančný nástroj civilnej ochrany a Fond solidarity Európskej únie) v rámci cyklu riadenia katastrof (prevencia, pripravenosť, reakcia, obnova) sa týkajú prevažne oblasti pripravenosti, reakcie a obnovy;

4. podporuje preto politický cieľ vypracovať spoločnú stratégiu doteraz príliš málo zohľadňovaného prvku prevencie katastrof a vyvolať na túto tému širokú diskusiu. Táto stratégia musí prispieť k dosiahnutiu celkového vyváženého prístupu Spoločenstva v oblasti civilnej ochrany;

5. súhlasí s názorom Komisie, že pojem prevencia má dvojaký význam, a to – *po prvé* – zabrániť katastrofám pokiaľ možno už pred ich vznikom a – *po druhé* – obmedziť následky katastrof, ktorým sa nedá zabrániť;

6. zastáva názor, že katastrofy sú náhlymi, neočakávanými udalosťami, ktoré spôsobujú kolaps najdôležitejších verejných štruktúr, systémov a funkcií v miestnom a regionálnom rozmere, pričom výnimočné stavy v prípade konfliktov alebo teroristických činov pod túto definíciu nespadajú;

7. zdôrazňuje, že tieto katastrofy sú spravidla priestorovo úzko ohraničené, môžu však prekročiť administratívne hranice, a preto je spolupráca medzi oblasťami, ktoré sú vystavené spoločnej hrozbe, nevyhnutná práve v oblasti prevencie;

8. poukazuje na to, že predovšetkým miestne a regionálne orgány, ako inštitúcie najbližšie občanom, sú v prípadoch prírodných katastrof zainteresované a zapojené do diania ako prvé a ich aktívna účasť pri príprave stratégií a opatrení na ochranu pred katastrofami je preto veľmi dôležitá;

9. poukazuje v tejto súvislosti tiež na to, že podľa možnosti bezprostredná a okamžitá reakcia už pri prvých náznakoch katastrofy má rozhodujúci význam pre zmiernenie jej následkov vo všetkých regiónoch EÚ bez ohľadu na ich zemepisnú polohu. Preto musia byť opatrenia na prevenciu katastrof uskutočnené na úrovni, ktorá je bezprostredne zasiahnutá a je schopná najrýchlejšie reagovať;

10. zdôrazňuje, že z tohto dôvodu miestne a regionálne orgány na základe svojej znalosti miestnych a regionálnych daností, ktorá vychádza z ich vlastných skúseností, zohrávajú pri prevencii katastrof zásadnú úlohu. Často sú odborné znalosti k dispozícii, zatiaľ čo finančné prostriedky na uskutočňovanie preventívnych opatrení chýbajú;

11. rovnako uznáva skutočnosť, že vypracovanie a uplatňovanie krízových plánov ako preventívnych opatrení prinieslo vynikajúce výsledky v prípadoch, keď ich bolo možné realizovať. Nedostatok finančných prostriedkov je však vážnou prekážkou ďalšieho rozvoja tejto politiky prevencie;

12. z týchto dôvodov výslovne víta skutočnosť, že Európska komisia požiadala Výbor regiónov o poskytnutie ďalších informácií s cieľom konsolidovať stratégiu Spoločenstva na prevenciu prírodných katastrof a katastrof spôsobených človekom;

Rozvoj stratégií prevencie založených na znalostiach na všetkých úrovniach

13. súhlasí s názorom Komisie, že lepšie pochopenie katastrof je nevyhnutnou podmienkou vytvorenia účinných stratégií prevencie katastrof na miestnej a regionálnej úrovni;

14. víta preto zámer Komisie vytvoriť komplexný zoznam existujúcich zdrojov informácií týkajúcich sa katastrof. Posúdenie existujúcich informácií by malo mať prednosť pred zberom ďalších údajov;

15. poukazuje v tejto súvislosti na to, že tak v členských štátoch, ako aj na európskej úrovni je k dispozícii veľké množstvo údajov o katastrofách a ich hospodárskych a sociálnych dôsledkoch. Dodatočné opatrenia by sa mali preto prijať len tam, kde je na základe chýbajúcich informácií alebo problémov s porovnateľnosťou údajov možné preukázať medzery v poznatkoch;

16. podporuje takisto návrh na vytvorenie zoznamu osvedčených postupov. Miestne a regionálne orgány v jednotlivých členských štátoch majú v oblasti prevencie katastrof bohaté znalosti získané na základe skúseností, ktoré by si mali navzájom a aj všeobecne sprístupňovať ⁽¹⁾;

17. vyjadruje však zásadné pochybnosti, či by bolo možné podstatne všeobecnejšie využívať sektorové prístupy v jednotlivých právnych predpisoch, ako napríklad v smernici o povodniach alebo smernici o kontrole nebezpečenstiev veľkých havárií s prítomnosťou nebezpečných látok (smernica Seveso). V závislosti od geografických, klimatických a geomorfologických podmienok vznikajú úplne odlišné situácie ohrozenia, pokiaľ ide o rôzne druhy katastrof. Všeobecné používanie každého nástroja preto sotva môže byť prínosom, ktorý obsiahne všetky riziká;

18. zastáva názor, že vytvorenie zoznamu existujúcich vnútroštátnych usmernení týkajúcich sa mapovania nebezpečenstiev a rizík a distribúcia tohto zoznamu členským krajinám môže zlepšiť porovnateľnosť nebezpečenstiev a rizík v rámci celej EÚ. Takýto zoznam by mohol byť užitočný najmä pre tie členské štáty, ktoré ešte nezavedli národné postupy týkajúce sa mapovania nebezpečenstiev a rizika;

19. zdôrazňuje však, že prípadné usmernenia, ktoré by sa na jeho základe mohli vypracovať, môžu mať vždy iba odporúčajúci charakter. Na jednej strane nesmú viesť k nákladnej reorganizácii mapových katalógov, ktoré už v členských štátoch existujú, na druhej strane si členské štáty musia zachovať schopnosť stanoviť si priority na základe miestnych a regionálnych osobitostí;

20. víta určenie priorít pri uskutočňovaní siedmeho rámcového programu pre výskum a technologický rozvoj v oblasti prevencie katastrof. výskumné činnosti financované Spoločenstvom predstavujú zmysluplné doplnenie zodpovedajúceho úsilia členských štátov;

Prepojenie aktérov a stratégií v rámci celého cyklu riadenia katastrof

21. podporuje návrh Komisie rozšíriť už existujúci program „poučení“ v rámci mechanizmu civilnej ochrany Spoločenstva na aspekty prevencie katastrof;

22. vyjadruje presvedčenie, že prístup Spoločenstva k prevencii katastrof by mal zahŕňať aj vzájomné vyhodnocovanie katastrof tými členskými štátmi, ktoré sú postihnuté pravidelne sa opakujúcimi katastrofami rovnakého druhu. Takéto postupy (odborné posudky) a šírenie ich výsledkov môžu prispieť k zavedeniu účinných mechanizmov na prevenciu katastrof vo všetkých členských štátoch;

23. vyhlasuje, že aspekty prevencie katastrof by mali zohrávať významnú úlohu v kurzoch a školeniach v oblasti civilnej ochrany v jednotlivých členských štátoch. Túto ponuku kurzov pre odborníkov z oblasti politiky a správy na úrovni členských štátov by v prípade potreby mohli dopĺňať kurzy na úrovni Spoločenstva;

24. v súvislosti so všeobecným zvyšovaním povedomia verejnosti zdôrazňuje, že pri opatreniach na informovanie o rizikách katastrof a pláne príslušných činností je potrebné mimoriadnu pozornosť venovať deťom, starším ľuďom a osobám s obmedzenou schopnosťou pohybu. Takáto osvetová kampaň by mala zahŕňať individuálne prípravné a okamžité opatrenia a jednotné európske núdzové telefónne číslo 112, rovnako ako možnosť spolupráce postihnutých subjektov (napr. zabrániť tomu, aby boli zásahové tímy obmedzované, spolupráca v prípade evakuácie);

25. zastáva okrem toho názor, že by sa mala podporovať úzka spolupráca a prepojenie aktérov zainteresovaných do tvorby a zavádzania opatrení, ktoré môžu mať výrazný dosah na prevenciu katastrof. Prevencia katastrof vyžaduje prezieravý, viacrozmerný prístup, ktorý musí prepojiť rôzne úrovne štátnej a súkromnej činnosti, aby sa dosiahla jeho plná účinnosť;

26. zdôrazňuje pritom, že každý členský štát je zodpovedný za to, ako v súlade so svojím rozdelením právomocí zorganizuje spoluprácu a koordináciu medzi všetkými zúčastnenými stranami. Významu dobrovoľnej činnosti a príslušných organizácií sa pritom musí dostať mimoriadneho uznania;

27. preto v zásade kladne hodnotí zámer Komisie vytvoriť na účely lepšej koordinácie európsku sieť zloženú zo zástupcov rôznych zainteresovaných útvarov. Malo by sa však preskúmať, do akej miery je možné dosiahnuť tento cieľ prostredníctvom ďalšej koordinácie alebo spájaním jestvujúcich sietí a zintenzívnením spolupráce bez toho, aby sa vytvárali dodatočné štruktúry;

28. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Komisia nenavrhol žiadne ďalšie opatrenia na zintenzívnenie najmä cezhraničnej výmeny informácií, poznatkov zo skúseností a osvedčených postupov. Takáto výmena by mala prebiehať najmä medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi tých susediacich členských štátov, ktoré sa môžu stať obeťami katastrof presahujúcich hranice, ako sú napr. povodne, ako aj medzi tými členskými štátmi, ktoré sú často postihované rovnakými katastrofami, napr. lesnými požiarimi;

⁽¹⁾ Pozri CdR 116/2006 fin. príloha, Ú. v. EÚ C 206, 29.8.2006, s. 13.

29. poukazuje na to, že iniciatíva INTERREG sa práve v cezhraničnom kontexte ukázala byť veľmi účinnou pri výmene osvedčených postupov z oblasti prevencie prírodných katastrof. Vytvorenie európskych zoskupení územnej spolupráce (EZÚS) môže zlepšiť uskutočňovanie opatrení prevencie katastrof v oblasti spoločných databáz, cvičení, hodnotenia rizík a systémov včasného varovania, ako aj v oblasti prenosu technológií a výmeny expertov;

Zlepšenie výkonnosti súčasných nástrojov

30. požaduje zriadenie katalógu existujúcich nástrojov Spoločenstva schopných podporiť činnosti prevencie katastrof a vytvorenie katalógu preventívnych opatrení, na financovanie ktorých by už teraz mohli členské štáty požiadať o prostriedky EÚ. Obe opatrenia sú veľmi vhodné na to, aby sa myšlienke prevencie v oblasti civilnej ochrany pripisoval nový význam aj na nižšej štátnej úrovni. Osobitná pozornosť by sa mala pritom venovať najmä možnosti finančnej podpory cezhraničného plánovania, cvičení a školení;

31. zdôrazňuje, že prostredníctvom týchto opatrení je možné už v rámci finančného výhľadu na obdobie rokov 2007 – 2013 v krátkom čase dosiahnuť značné zlepšenie v oblasti prevencie katastrof. V strednodobom horizonte by tak lepšia dostupnosť disponibilných podporných prostriedkov mohla celkovo zabezpečiť účinnejšie a efektívnejšie vynaloženie prostriedkov aj bez zvýšenia celkového rozpočtu určeného na oblasť civilnej ochrany;

32. zdržanlivý postoj naproti tomu vyjadruje voči zohľadňovaniu aspektov prevencie katastrof v smernici Rady 85/337/EHS o posudzovaní účinkov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (smernica EIA) a v smernici Seveso 1996/82/ES. Aby sa predišlo ďalšiemu byrokratickému zaťaženiu, musí sa zabrániť obsahovému preťaženiu existujúcich postupov. Cieľené a koordinované opatrenia na miestnej a regionálnej úrovni na účinnú prevenciu katastrof musia mať prednosť pred paušálnym rozšírením administratívnych a schvaľovacích postupov;

33. podporuje Komisiu v jej úsilí pôsobiť na členské štáty, aby zaviedli spoločné pravidlá navrhovania pre budovy a inžinierske

práce („Euro code 8“) do svojich plánovacích predpisov. Predovšetkým zlepšením stavebných noriem sa dajú zmenšiť účinky najrôznejších katastrofických udalostí a výrazne znížiť počet možných obetí;

34. vyzýva v tejto súvislosti Komisiu, aby v nadchádzajúcich iniciatívach spolupráce s tretími krajinami kládla dôraz na prevenciu katastrof;

Záverečné pripomienky

35. pripomína, že ochrana obyvateľstva pred katastrofami je pôvodnou úlohou členských štátov a ich regionálnej a miestnej úrovne a že mnohé členské štáty už vo veľkom rozsahu zaviedli národné stratégie zamerané na prevenciu katastrof. Všetky snahy zamerané na zlepšenie prevencie katastrof sa musia aj naďalej zakladať na zásadách solidarity, spolupráce, koordinácie a podpory medzi týmito úrovňami;

36. očakáva, že v súlade so zásadou subsidiarity poskytnú EÚ účinnú pomoc pri postupnom vypracovaní a uplatňovaní vlastných preventívnych opatrení najmä tým členským štátom a regiónom, ktoré sú opakovane postihované prírodnými katastrofami. Opatrenia na úrovni Spoločenstva im musia pomôcť v tom, aby si samy pomohli;

37. žiada inštitúcie EÚ, aby prostredníctvom existujúcich nástrojov podnecovali a podporovali preventívne opatrenia, spočívajúce napríklad vo vypracovaní a implementácii rôznych krízových plánov miestnych a regionálnych orgánov;

38. víta preto, že prístup Spoločenstva k prevencii katastrof navrhovaný Komisiou sa má opierať o existujúce štruktúry, ktoré dopĺňajú národné opatrenia a zameriavať sa na tie oblasti, v ktorých je na účinnú prevenciu katastrof potrebný spoločný prístup;

39. opakovane žiada ⁽²⁾ Európsku komisiu, Európsky parlament a Radu, aby pri plánovaní akejkoľvek iniciatívy súvisiacej s prevenciou katastrof zvažili postoje miestnych a regionálnych orgánov a tak zaručili účinný proces konzultácií s tými subjektmi, ktoré sú priamo zodpovedné za riadenie katastrof.

V Bruseli 7. októbra 2009

Predseda
Výboru regiónov
Luc VAN DEN BRANDE

(2) CdR 116/2006 fin., Ú. v. EÚ C 206, 29.8.2006, s. 9.

Stanovisko Výboru regiónov na tému „Zelená kniha TEN-T: Preskúmanie politiky“

(2010/C 79/05)

VÝBOR REGIÓNOV

- vyzýva členské štáty, aby prehodnotili drastické zníženie rozpočtu pre TEN-T v rámci strednodobého hodnotenia finančných perspektív na obdobie 2009 – 2010,
- nazdáva sa, že je žiaduce obmedziť transeurópsku dopravnú sieť na dopravné osi, ktoré výrazne prispievajú k plneniu strategických cieľov Európskej únie, hlavne územnej súdržnosti, z dlhodobého hľadiska („hlavné siete“) a v rámci dvojúrovňovej štruktúry, ktorá sa skladá z celkovej siete TEN-T a hlavnej dopravnej siete; zachovanie komplexnej siete je pre okrajové regióny bez prioritných projektov jedinou možnosťou ako využívať služby dopravnej infraštruktúry spolufinancovanej z prostriedkov Európskej únie, čím sa zabezpečí prístupnosť všetkých regiónov,
- nazdáva sa, že sieť TEN-T by mala obzvlášť zahŕňať infraštruktúru pre obchvaty veľkých miest, ktorá umožní obmedziť súbežné využívanie ciest diaľkovou dopravou a každodennou prímestskou dopravou, pričom by sa mali hľadať aj alternatívy v nepreťažených oblastiach,
- považuje za potrebné, aby pri realizácii veľmi veľkých projektov prebiehalo uzatváranie zmlúv s európskym prínosom v rámci plánov globálneho financovania, čo v súčasnosti neumožňujú podmienky pre pridelovanie európskych dotácií, ktoré sú obmedzené na rozpočtové obdobie siedmich rokov (čo je menej ako dĺžka realizácie veľmi veľkých projektov),
- navrhuje, aby sa na základe novo definovanej siete TEN-T podpísali „programové zmluvy“ medzi Európskou úniou a každým štátom, pričom by sa určili vzájomné záväzky v oblasti financovania a harmonogramu realizácie; tieto programové zmluvy by nemali pokrývať iba infraštruktúru, ktorá je súčasťou TEN-T, ale aj sekundárnu infraštruktúru, ktorú štáty (alebo regióny) zapájajú do realizácie na zabezpečenie správneho fungovania hlavných sietí.

Spravodajca: Jean-Michel Daclin, zástupca primátora Lyonu (FR/SES)

Referenčný dokument

ZELENÁ KNIHA TEN-T: preskúmanie politiky – Na ceste k lepšie integrovanej transeurópskej dopravnej sieti v záujme spoločnej dopravnej politiky

KOM(2009) 44 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV,

Základy, z ktorých by mala vychádzať budúca politika v oblasti TEN-T

1. s potešením víta dôkladnú revíziu politiky TEN-T, ktorá sa zdá nevyhnutná kvôli významným oneskoreniam, ktoré vznikli pri uskutočňovaní siete definovanej v roku 1996 a obmedzeniam európskeho rozpočtu v oblasti dopravy. Berie na vedomie, že kvôli finančnej kríze je ešte naliehavejšie potrebné optimalizovať investície, ktoré treba uskutočniť v rámci TEN-T;

2. zdôrazňuje, že v súvislosti so súčasnou hospodárskou krízou je rozvoj TEN-T a integrácia dopravy v EÚ a susedných krajinách veľkou výzvou pre zabezpečenie dlhodobého fungovania vnútorného trhu a územnej, hospodárskej a sociálnej súdržnosti v EÚ; vyzýva členské štáty, aby prehodnotili drastické zníženie rozpočtu pre TEN-T v rámci strednodobého hodnotenia finančných perspektív na obdobie 2009 – 2010;

3. konštatuje, že predložené stanovisko je významným doplnením stanovísk, ktoré výbor prijal už v minulosti, najmä na tému „Balík ekologických opatrení v doprave“ a „Akčný plán mestskej mobility“;

4. upozorňuje Komisiu na skutočnosť, že realizácia dopravnej infraštruktúry nemôže byť oddelená od dvoch ďalších oblastí dopravnej politiky: na jednej strane politiky v oblasti stanovovania cien a regulácie premávky (napríklad prostredníctvom smernice o európskej diaľničnej nálepke Eurovignette); na druhej strane zlepšenia účinnosti, kvality a bezpečnosti dopravy (napríklad prostredníctvom rozvoja vzájomnej súčinnosti železníc) a odporúča preto Komisii, aby rozvinula tieto tri oblasti súdržným a simultánnym spôsobom;

5. vyjadruje želanie, aby sa prikladala väčšia dôležitosť cieľom trvalo udržateľného rozvoja a ochrane životného prostredia a preto, aby politika TEN-T podporila typy dopravy, ktoré sú najšetrnejšie k životnému prostrediu (železničná, námorná a riečna doprava);

6. navrhuje, aby sa osobitne zohľadnila existencia oblastí problematických z environmentálneho hľadiska, ako sú pobrežné a horské oblasti, kde by sa mali prijať osobitné opatrenia, s cieľom presunúť nákladnú dopravu z ciest na železnice alebo námorné diaľnice;

7. vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že zelená kniha viac nezdôrazňuje význam dopravy v územnom plánovaní v rámci

Európy a v plnom súlade so zásadou územnej súdržnosti pripomína, že jeden zo základných cieľov TEN-T je prispieť k lepšej rovnováhe medzi regiónmi, a to umožnením voľného pohybu osôb a tovaru, hlavne medzi regiónmi, ktoré sú vzdialené od centra a veľkými európskymi hospodárskymi centrami, s cieľom poskytnúť týmto zónam potrebné hospodárske stimuly; a v prípade najvzdialenejších regiónov treba vziať do úvahy ich právo na prístupnosť;

Plánovanie siete

8. nazdáva sa, že je žiaduce obmedziť transeurópsku dopravnú sieť na dopravné osi, ktoré výrazne prispievajú k plneniu strategických cieľov Európskej únie, hlavne územnej súdržnosti, z dlhodobého hľadiska („hlavné siete“) a v rámci dvojúrovňovej štruktúry, ktorá sa skladá z celkovej siete TEN-T a hlavnej dopravnej siete;

9. zastáva názor, že v prípade celkovej siete TEN-T by mal byť vytvorený pružný systém, zohľadňujúci metódy a všeobecné zásady dohodnuté na úrovni Spoločenstva, ktorý by jednotlivé prvky alebo časti siete (nové prístavy, letiská, železničné spojenia a pod.) dokázal efektívne a rýchlo začleniť do siete TEN-T;

10. považuje za nevyhnutné rozlíšiť sieť nákladnej a osobnej dopravy, ktoré majú rozličné ciele a charakteristiky a vyjadruje želanie, aby sa tam, kde je to odôvodnené jasnejšie definovali priority oboch typov sietí (v súčasnosti sa vykonávajú oveľa častejšie rozhodnutia v prospech sietí osobnej dopravy); zastáva názor, že nedostatok finančných prostriedkov si vyžaduje, aby sa stanovili priority pri budovaní celkovej siete TEN-T, pričom dvojtriedky by sa mali použiť cielene na odstránenie problematických miest v sieti;

11. zastáva názor, že toto rozlíšenie nie je prekážkou úzkej koordinácie pri definovaní a realizácii oboch sietí a že nebráni prípadnému zabezpečeniu fungovania nákladnej a osobnej dopravy prostredníctvom tej istej infraštruktúry, a to z dočasného alebo definitívneho hľadiska, pokiaľ sa pritom budú efektívne uspokojovať potreby nákladnej aj osobnej dopravy;

12. odporúča, aby „hlavné“ transeurópske siete nákladnej a osobnej dopravy zahŕňali „prioritné projekty“, ktoré môžu byť rozšírené o ďalšie projekty vrátane všetkých infraštruktúr potrebných na zabezpečenie súvislej premávky (vrátane infraštruktúr obmedzených rozmerov, ktoré umožňujú rýchle zlepšenie účinnosti, kvality a bezpečnosti premávky), čo umožní vznik koridorov, ktoré vyhovujú požiadavkám obyvateľov;

13. nazdáva sa, že novo definovaná sieť TEN-T by mala takisto prepojiť dopravné uzly umiestnené na hlavných sieťach, ktoré majú veľký význam pre súdržnosť a hospodárstvo regiónov Spoločenstva. V dopravných uzloch sa sústreďuje tvorba hodnôt, okrem iného aj preto, lebo sú multimodálne zamerané. Dopravné uzly sú často hlavným zdrojom preťaženia premávky a iných nedostatkov v účinnosti; sieť TEN-T by mala obzvlášť zahŕňať infraštruktúru pre obchvaty veľkých miest, ktorá umožní obmedziť súbežné využívanie ciest diaľkovou dopravou a každodennou prímestskou dopravou, pričom by sa mali hľadať aj alternatívy v nepreťažených oblastiach;

14. nazdáva sa, že je dôležité, aby sieť TEN-T bola definovaná z hľadiska komodality a aby bola rozšírená o hlavné prestupové a logistické uzly (stanice, letiská, prístavy, intermodálne terminály), ako aj o sekundárnu infraštruktúru, ktorá zaisťuje fungovanie týchto uzlov a zabezpečuje ich prepojenie na hlavné siete; mala by sa preto zohľadňovať skutočnosť, že určité pozemné koridory sú usporiadané na napojenie na námornú dopravu a tvoria tak podstatnú dopravnú os prioritnej siete, pri ktorej sa železničná nákladná doprava napája na lodnú nákladnú dopravu prostredníctvom dôležitých intermodálnych uzlov (prístavy a logistické strediská);

15. považuje tiež za dôležité, aby prístavy, ktoré sú strategicky dôležité pre európsky plán, najmä tie, ktoré sú spojené s európskymi multimodálnymi platformami a ktoré zabezpečujú podstatnú časť európskeho zahraničného obchodu a môžu zohrávať významnejšiu úlohu vo výmenách v rámci Európy, boli prostredníctvom železničnej a riečnej siete TEN-T efektívne napojené na vnútrozemie a odporúča rozširovať námorné diaľnice, ktoré predstavujú nákladovo efektívny a pružný spôsob integrácie vzdialených a okrajových oblastí; pri prepájaní vnútrozemia s európskymi prístavmi by pritom prednosť pred ostatnými druhmi dopravy mali mať železnica a vnútrozemské vodné cesty;

16. zdôrazňuje, že je potrebné úzko zapojiť mestá a územné samosprávy do definovania siete TEN-T a jej priorít, hlavne s cieľom zabezpečiť koherentnosť s miestnym a regionálnym plánovaním, a obzvlášť do definície dopravných uzlov a sekundárnej infraštruktúry, keďže rozvoj miest a regiónov závisí do veľkej miery od dopravnej infraštruktúry, a mestá a regióny musia preto znášať určité náklady a vyrovnávať sa s rozličnými dôsledkami;

17. poznamenáva, že na rozdiel od plánovania založeného na hlavnej sieti rozmery súčasnej „komplexnej siete“ ohrozujú účinný rozvoj TEN-T; za týchto podmienok sa výbor vyjadruje za obmedzenie komplexnej siete, na prísne uplatňovanie právnych predpisov v oblasti vzájomnej súčinnosti, bezpečnosti a Kohézneho fondu; poznamenáva, že zachovanie komplexnej siete je pre okrajové regióny bez prioritných projektov jedinou možnosťou ako využívať služby dopravnej infraštruktúry spolufinancovanej z prostriedkov Európskej únie, čím sa zabezpečí prístupnosť všetkých regiónov; komplexná sieť by mohla podliehať prísnejmu hodnoteniu podľa jasne definovaných kritérií prínosu pre EÚ;

18. vyjadruje sa za ambicióznou politiku pre rozvoj inteligentných, intermodálnych a interoperabilných operačných systémov a systémov na informovanie užívateľov, ktoré môžu významne prispieť k účinnosti nákladnej a osobnej dopravy; a odporúča hlavne vytvorenie jednotného systému predaja cestovných lístkov v oblasti medzinárodnej železničnej osobnej dopravy;

19. odporúča, aby sa pokračovalo v úsilí o šandardizáciu technických ustanovení (napríklad noriem, ktoré už boli prijaté v oblasti železničnej dopravy) a operačných systémov pre dopravu, s cieľom poskytnúť jednotný rámec rôznym vnútroštátnym infraštruktúram a umožniť vzájomnú súčinnosť miestnych dopravných systémov a noriem, avšak bez toho, aby boli stanovené určité konkrétne normy pre miestne a regionálne orgány zabezpečujúce dopravu;

20. žiada, aby sa objasnilo a upresnilo, čo sa myslí pod „konceptným pilierom“ v rámci zelenej knihy, keďže kvôli príliš nejasnému charakteru súčasnej definície nie je možné vyjadriť k tomu stanovisko;

Zavedenie politiky TEN-T

21. považuje za potrebné sústrediť európske dotácie na nižší počet iniciatív, v prvom rade na veľmi veľké nadnárodné projekty, pri ktorých sa štáty často rozhodnú v prospech čisto vnútroštátnych projektov, ako aj na iniciatívy, ktorých cieľom je rýchle zlepšenie účinnosti, environmentálnej udržateľnosti, kvality a bezpečnosti spojení, pričom by sa všetky rozhodnutia v tejto oblasti mali striktnie riadiť kritériami prínosu pre EÚ; všetky opatrenia v oblasti spolufinancovania a ostatné sprievodné opatrenia musia byť prísne neutrálne pokiaľ ide o ich vplyv na hospodársku súťaž. Dôkaz, že tieto opatrenia nijako neovplyvnia hospodársku súťaž by mal byť základnou súčasťou každého schvaľovacieho konania;

22. vyjadruje sa za schválenie metód pre sociálno-hospodárske hodnotenie na európskej úrovni, čo umožní porovnať projekty na harmonizovanom základe a zhodnotiť ich európsky prínos;

23. upozorňuje však Komisiu na riziká pridelenia európskych financií iba na tomto základe, keďže metódy pre sociálno-hospodárske hodnotenie majú konvenčný charakter a nemôžu teda zobrať do úvahy všetky faktory rozhodovania, hlavne v oblasti územného plánovania, územnej súdržnosti a prístupnosti;

24. zdôrazňuje, že je potrebné do usmernení zahrnúť aj ustanovenia, ktoré by zabezpečili, že každý členský štát si stanoví takú štruktúru, aby tie miestne a regionálne orgány, ktoré nesú právnu zodpovednosť za plánovanie dopravy a riadenie siete boli v plnej miere zapojené do procesu určovania a zavádzania usmernení v oblasti TEN-T, čo je najlepší spôsob, ako zabezpečiť harmonický rozvoj miestnych, regionálnych a celoštátnych sietí i sietí TEN-T;

25. nazdáva sa, že pre realizáciu železničnej, námornej a riečnej infraštruktúry, ktorá je najšetrnejšia k životnému prostrediu, je zásadné zavedenie rámca pre poplatky a predpisy, ktorý by túto infraštruktúru podporil, a vyjadruje želanie, aby sa v tejto oblasti vykonávala ambiciózna politika (aj prostredníctvom internalizácie externých nákladov) alebo prostredníctvom európskych stimulov pre prevádzkovateľov nákladnej dopravy, ktorí si zvolia udržateľné druhy dopravy, ako je železničná a námorná doprava – napríklad Ecobonus;

26. nazdáva sa, že je zásadné spolu s realizáciou siete TEN-T prijať opatrenia na zlepšenie účinnosti a kvality dopravy a obzvlášť na vyriešenie technických a regulačných prekážok v súvislosti s prechodom hraníc; tieto málo nákladné opatrenia môžu mať veľmi významné dôsledky;

27. podotýka, že nesúhlas obyvateľstva alebo územných samospráv s niektorými veľkými projektmi v oblasti infraštruktúry, hlavne vzhľadom na neprijemnosti, ktoré ich výstavba spôsobuje, môže viesť k významným oneskoreniam a dodatočným nákladom;

28. navrhuje teda rozšíriť európske financovanie o činnosti, ktoré by členské štáty a územné samosprávy uskutočnili v rámci verejných konzultácií s cieľom pripraviť územia na prijímanie nových veľkých projektov (napríklad v oblasti odbornej prípravy miestnej pracovnej sily, ubytovania pracovníkov, úpravy miestnej hospodárskej štruktúry na potreby projektov, atď.), čo by umožnilo, aby boli tieto projekty takisto zdrojom prínosu pre územia;

29. navrhuje takisto, aby bolo európske financovanie rozšírené o niektoré sprievodné investície, s cieľom umožniť lepšie zohľadnenie environmentálnych obmedzení;

30. považuje za potrebné, aby pri realizácii veľmi veľkých projektov prebiehalo uzatváranie zmlúv s európskym prínosom v rámci plánov globálneho financovania, čo v súčasnosti neumožňujú podmienky pre pridelenie európskych dotácií, ktoré sú obmedzené na rozpočtové obdobie siedmich rokov (čo je menej ako dĺžka realizácie veľmi veľkých projektov);

31. navrhuje, aby sa na základe novo definovanej siete TEN-T podpísali „programové zmluvy“ medzi Európskou úniou a každým štátom, pričom by sa určili vzájomné záväzky v oblasti financovania a harmonogramu realizácie; tieto programové zmluvy by nemali pokrývať iba infraštruktúru, ktorá je súčasťou

TEN-T, ale aj sekundárnu infraštruktúru, ktorú štáty (alebo regióny) zapájajú do realizácie na zabezpečenie správneho fungovania hlavných sietí;

32. podotýka, že nástroje na financovanie zavedené Európskou úniou (napríklad poskytovanie záruk na úvery a rizikový kapitál) sú dobre prispôbené projektom, v ktorých na seba berie súkromný sektor obchodné riziká, hlavne cestné projekty, v ktorých môže byť finančný prínos súkromného sektora dôležitý (tieto projekty môžu byť vo všeobecnosti realizované formou koncesných zmlúv);

33. podotýka však, že sú zle prispôbené železničným, prístavným a intermodálnym projektom v oblasti nákladnej dopravy, ktoré okrem výnimiek neumožňujú preniesť obchodné riziko na súkromný sektor, ktorý z toho má preto len okrajový finančný prínos;

34. nazdáva sa, že vytvorenie euroobligácií by umožnilo rýchlejšie uskutočniť prioritné projekty, pod podmienkou, že umožní zvýšiť podiel financovania Spoločenstva;

35. nazdáva sa, že napriek zmluvnej zložitosti môžu verejno-súkromné partnerstvá napomôcť uskutočňovaniu niektorých veľkých projektov, na jednej strane tak, že umožnia rozdelenie verejných financií, a na druhej strane tým, že využijú operatívne skúsenosti súkromného sektora; tento typ financovania však významne nezmení hospodársku rovnováhu zo strednodobého hľadiska;

36. nazdáva sa, že objasnenie pravidiel v oblasti verejno-súkromných partnerstiev Spoločenstva by mohlo napomôcť rozvoju tohto typu realizácie;

37. pozitívne hodnotí rozšírenie úlohy európskych koordinátorov, ktorí sú v súčasnosti poverení prioritnými projektmi, o „hlavné siete“ novo definovanej TEN-T;

38. navrhuje, aby koordinátori zohrávali takisto úlohu pri určovaní a vykonávaní opatrení s cieľom zlepšiť účinnosť, kvalitu a bezpečnosť dopravy, ako to je v prípade niektorých prioritných projektov;

39. je presvedčený, že je možný iný spôsob koordinácie, ktorá by sa mohla nazývať „makrozónovou koordináciou“ a ktorá by spočívala v rozdelení EÚ na územia s podobnými znakmi a podmienkami, čo by mohlo zjednodušiť spoluprácu susedných štátov. Okrem toho by to mohlo zlepšiť koordináciu veľmi dlhých koridorov, pri ktorých regióny na začiatku a na konci koridoru nemajú veľa spoločného.

V Bruseli 7. októbra 2009

Predseda
Výboru regiónov
Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regiónov na tému „Aktualizovaný strategický rámec európskej spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy“

(2010/C 79/06)

VÝBOR REGIÓNOV

- víta oznámenie Európskej komisie s názvom „Aktualizovaný strategický rámec európskej spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy“; plne podporuje navrhované všeobecné ciele, to znamená budovanie stále rozsiahlejších zručností prostredníctvom lepších systémov vzdelávania a odbornej prípravy, čo je cieľ, ktorý bol oprávnené označený za absolútnu prioritu pri riešení problémov, ktorým čelí Európska únia,
- pripomína význam zodpovednosti miestnych a regionálnych samospráv a ich rozhodujúcu úlohu pokiaľ ide o oblasť vzdelávania a odbornej prípravy v Európe, vďaka ktorej sú hlavnými aktérmi opatrení vytvorených na dosiahnutie určených strategických cieľov. Pracovné metódy, ktoré budú zvolené pre dlhodobú európsku spoluprácu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy musia preto vziať do úvahy zodpovednosť miestnych a regionálnych samospráv,
- víta skutočnosť, že tieto strategické výzvy sa neobmedzujú len na otázky spojené s pracovným trhom a obzvlášť víta výzvu, ktorá má „podporovať spravodlivosť a aktívne občianstvo“,
- sa nazdáva, že je prvoradou úlohou pokračovať v spolupráci medzi členskými štátmi, aby bolo možné vyriešiť spoločné výzvy, čo povedie k vytvoreniu dynamickej znalostnej spoločnosti; domnieva sa, že spolupráca medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi takisto napomáha tomuto cieľu, a preto ju treba podporovať.

Spravodajca: Jean-Vincent Placé (FR/SES), člen regionálnej rady Ile-de-France

Referenčný dokument

Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Aktualizovaný strategický rámec európskej spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy

KOM(2008) 865 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV,

Hlavné zásady a pripomienky

1. víta oznámenie Európskej komisie s názvom „Aktualizovaný strategický rámec európskej spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy“. Výbor plne podporuje navrhované všeobecné ciele, to znamená budovanie stále rozsiahlejších zručností prostredníctvom lepších systémov vzdelávania a odbornej prípravy, čo je cieľ, ktorý bol oprávnené označený za absolútnu prioritu pri riešení problémov, ktorým čelí Európska únia;

2. plne súhlasí so všeobecnou analýzou Komisie. Otázky vzdelávania a odbornej prípravy majú rozhodujúci vplyv na konkurencieschopnosť Európy a pre zachovanie sociálneho štátu a ochranu životného prostredia, pretože najcennejším zdrojom pre Európu sú jej občania ⁽¹⁾. Výbor v tejto súvislosti pripomína, že do roku 2015 si 79 % pracovných miest bude vyžadovať vysoko alebo stredne kvalifikovanú pracovnú silu ⁽²⁾;

3. súhlasí s názorom Európskej komisie, že opatrenia v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy by mali všetkým občanom bez rozdielu veku, pohlavia či sociálno-ekonomického postavenia umožňovať, aby si počas celého života nadobúdali, aktualizovali a rozvíjali zručnosti špecifické pre svoju prácu, ako aj aktívne občianstvo; tieto opatrenia sú teda rozhodujúcimi faktormi zrovnoprávnenia osôb a sociálneho začlenenia;

4. pripomína význam zodpovednosti miestnych a regionálnych samospráv a ich rozhodujúcu úlohu pokiaľ ide o oblasť vzdelávania a odbornej prípravy v Európe, vďaka ktorej sú hlavnými

aktérmi opatrení vytvorených na dosiahnutie určených strategických cieľov. V závislosti od vnútroštátnych právnych predpisov sú miestne a regionálne orgány zodpovedné za rôzne stupne vzdelávania, od predškolského vzdelávania po vzdelávanie a odbornú prípravu dospelých, pričom všetkými týmito témami sa Komisia zaoberá vo svojom oznámení. Okrem toho európska spolupráca v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy je úzko spätá so stratégiami v oblasti zamestnanosti a trvalo udržateľného hospodárskeho rozvoja, s otázkami spojenými s migráciou vrátane viacjazyčnosti, s demografickým vývojom, ako aj s politikou EÚ v oblasti sociálneho začlenenia, podnikov, výskumu a inovácií. Účinnú realizáciu opatrení v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré zohľadňujú všetky tieto aspekty, majú teda na starosti miestne a regionálne samosprávy. Pracovné metódy, ktoré budú zvolené pre dlhodobú európsku spoluprácu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy musia preto vziať do úvahy zodpovednosť miestnych a regionálnych samospráv;

5. zdôrazňuje, že v tejto súvislosti predstavuje toto oznámenie pre výbor dôležitú tému z dlhodobého hľadiska. Z krátkodobého hľadiska je táto téma spojená s prioritami výboru na rok 2009 ⁽³⁾;

6. víta skutočnosť, že tieto navrhované opatrenia zdôrazňujú a dopĺňajú činnosť členských štátov, a predstavujú tak európsky prínos, a to bez toho, aby boli dotknuté zásady subsidiarity a proporcionality;

7. ďalej zdôrazňuje, že pokiaľ ide o vzdelávanie a odbornú prípravu detí prisťahovalcov, ktorá sa takisto uvádza v strategických líniiach a prioritách, táto otázka je takisto dôležitá z hľadiska integrácie príslušníkov tretích krajín v Európskej únii. V tejto súvislosti výbor pripomína, že integračné opatrenia nespádajú do súčasných právomocí EÚ v oblasti prisťahovalectva (článok 61, 62 a 63 Zmluvy o založení ES), ale do priamej právomoci členských štátov. EÚ môže preto zohrávať len podpornú úlohu v tejto oblasti, v očakávaní prípadnej ratifikácie Lisabonskej zmluvy, ktorá by posilnila európske právomoci;

⁽¹⁾ CdR 31/2006 fin.

⁽²⁾ „Budúce potreby v oblasti zručností v Európe: strednodobé prognózy“ (Futurs besoins de compétences en Europe: prévisions à moyen terme), CEDEFOP, 2008.

⁽³⁾ CdR 380/2008.

8. pripomína, že nárast prisťahovalectva predstavuje kultúrne, jazykové a demografické obohatenie, ktoré je skôr príležitosťou ako záťažou, a že v tejto súvislosti musí vzdelávanie a odborná príprava nových prisťahovalcov, ale aj migrantov druhej generácie, predstavovať prioritu, pretože je kľúčom k integrácii a úspešnému zapojeniu do spoločenského a pracovného života ⁽⁴⁾. Výbor vyzýva Komisiu, aby venovala pozornosť najzraniteľnejším skupinám migrantov;

9. berie na vedomie snahu Komisie posilniť používanie otvorenej metódy koordinácie (OMK) a rozšíriť súčasné aktivity v rámci partnerského učenia o porovnávacie preskúmania; vyzýva preto Komisiu, aby prihliadala na skutočnosť, že toto posilnenie otvorenej metódy koordinácie môže mať za následok rozšírenie finančnej a administratívnej práce pre územné samosprávy, ktoré nesú veľkú časť zodpovednosti v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy;

10. pripomína, že práve v oblasti všeobecného vzdelávania a odbornej prípravy môže OMK fungovať len vtedy, ak budú nižšie než celoštátne úrovne verejnej správy zapojené priamo. Výsledky členských štátov, ktoré sú zhrnutím výsledkov ich regiónov a obcí, závisia predovšetkým od ich bohatej spolupráce a nepretržitého úsilia o solidaritu;

11. prikladá veľkú pozornosť otázkam, ktoré sa týkajú problematiky rovnosti mužov a žien, ako to už spomenul v mnohých stanoviskách ⁽⁵⁾. Výbor preto vyzýva Komisiu, aby venovala osobitnú pozornosť pretrvávajúcim rozdielom v zaobchádzaní s mužmi a so ženami;

12. upozorňuje na to, že je potrebné podporovať prístup ľudí so zdravotným postihnutím, bez ohľadu na vek, k zvyčajným formám vzdelávania a odbornej prípravy. Tento krok zoširoka uľahčuje ich začlenenie do spoločnosti a zvyšuje ich šancu nájsť si zamestnanie;

13. víta skutočnosť, že sa zdôrazňuje význam vzdelávania dospelých, ktoré podstatnou mierou zvyšuje ich šancu zamestnať sa, podporuje mobilitu, sociálne začlenenie a osobný rozvoj. Výbor v tejto súvislosti pripomína, že už informoval o svojej snahe zohrávať aktívnu úlohu pri podpore vzdelávania a odbornej prípravy počas celého života, čo je oblasť, ktorá sa výrazne týka miestnych a regionálnych samospráv ⁽⁶⁾;

14. zamýšľa sa nad tým, prečo sa v tomto oznámení nespomína téma odbornej prípravy a udržiavania vysoko kvalifikovaných pracovných síl a osôb s kľúčovými kompetenciami v Európskej únii, hoci v rámci vytvárania znalostnej ekonomiky je to pre väčšinu

európskych krajín rozhodujúca otázka, tak z hľadiska „odlivu mozgov“, ako aj z hľadiska potreby formovať vysoko kvalifikovaných zamestnancov vo všetkých odboroch. Výbor teda vyzýva Komisiu, aby sa zaoberala touto otázkou bez toho, aby musela nutne zaviesť viac ukazovateľov, čo by mohlo mať negatívny vplyv na všeobecnú súdržnosť stanovených cieľov;

15. upozorňuje Komisiu na skutočnosť, že považuje za veľmi dôležité zapojiť tretie krajiny, ktoré sú v štádiu prístupového procesu, a vyzýva teda Komisiu, aby preskúmala rôzne možnosti tohto zapojenia;

Strategické výzvy

16. schvaľuje štyri strategické výzvy a prioritné aspekty navrhnuté Komisiou, ktorým sa treba venovať v rokoch 2009-2010;

17. podotýka, že tieto strategické výzvy a krátkodobé priority nadväzujú na prácu uskutočnenú v rámci programu „Vzdelávanie a odborná príprava 2010“;

18. víta skutočnosť, že tieto strategické výzvy sa neobmedzujú len na otázky spojené s pracovným trhom a obzvlášť víta výzvu, ktorá má „podporovať spravodlivosť a aktívne občianstvo“. Prvý priamy kontakt s politikou a každodenná realizácia aktívneho občianstva sa mimochodom uskutočňujú na nižšej ako národnej úrovni;

19. pripomína svoju úzky vzťah k mobilite, ktorá je zásadným faktorom kultúrneho a profesionálneho rozvoja, keďže pomáha prekonávať hospodárske a aj kultúrne prekážky. Výbor zdôrazňuje, že mobilita by sa mala stať štandardom pre všetkých študujúcich;

20. zdôrazňuje, že územné samosprávy zohrávajú v súvislosti s mobilitou študujúcich dôležitú úlohu, jednak z hľadiska poskytovania informácií, ako aj z hľadiska podpory mobility prostredníctvom zavádzania koordinačných a sprievodných opatrení, ktoré dopĺňajú európske programy ⁽⁷⁾. Výbor preto vyzýva Komisiu, aby viac zohľadnila túto úlohu územných samospráv, a to tak, že zapojí regióny do prípravy programov a tým, ktoré si to želajú, dá viac zodpovednosti pri ich realizácii v praxi;

21. pripomína, že regionálne a miestne orgány musia zohrávať vedúcu úlohu pri dosahovaní cieľa „materinský jazyk plus dva cudzie jazyky“, hlavne pri uskutočňovaní vzdelávacích programov ⁽⁸⁾;

⁽⁴⁾ CdR 253/2008.

⁽⁵⁾ CdR 233/2000 a CdR 19/2001.

⁽⁶⁾ CdR 49/2004 fin a CdR 31/2006 fin.

⁽⁷⁾ CdR 34/2006 fin.

⁽⁸⁾ CdR 6/2008 fin.

22. pripomína potrebu zlepšiť výsledky pri štúdiu jazykov na základných a stredných školách. Vzdelávací proces by mal poskytnúť viac možností hovoriť najmenej jedným cudzím jazykom na základných školách ⁽⁹⁾;

23. pripomína, že je potrebné prehĺbiť úsilie o zvyšovanie povedomia o výhodách štúdia jazykov ⁽¹⁰⁾;

24. schvaľuje snahu posilniť počiatočnú odbornú prípravu učiteľov a príležitosti pre ďalší profesionálny rozvoj zamestnancov zodpovedných za vzdelávanie a poradenstvo pre voľbu povolania;

25. nazdáva sa, že by sa pri plánovaní v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy mal zohľadniť predpokladaný vývoj dopytu po zručnostiach, ktorý je často viditeľný najskôr na miestnej a regionálnej úrovni;

26. domnieva sa, že výchova k trvalo udržateľnému rozvoju a hlavne zvyšovanie povedomia o problematike klimatických zmien, biodiverzity a ochrany živočíšnych druhov a všetkých prírodných zdrojov (pôda, voda, vzduch, nerastné zdroje a pod.), ako aj rozvoj mediálnej gramotnosti, sú kľúčové a neoddeliteľné zložky aktívneho občianstva a mali by sa stať prioritnými témami pre roky 2009-2010;

27. v tejto súvislosti pripomína, že aktívne občianstvo a pochoopenie významu trvalo udržateľného rozvoja patria medzi kľúčové zručnosti Európanov, ako sa uvádza v odporúčaní „Kľúčové zručnosti pre celoživotné vzdelávanie – európsky referenčný rámec“ ⁽¹¹⁾;

28. nazdáva sa, že vzdelávanie v ranom veku, predškolské a základné vzdelávanie zohráva významnú úlohu v rozvoji a osvojení si základných zručností, ktoré umožnia našim spoluobčanom a spoluobčiankam uspieť v osobnom aj pracovnom živote ⁽¹²⁾;

29. schvaľuje snahu vypracovať systém vzájomného učenia na základe osvedčených postupov pre vzdelávanie detí z rodín prisťahovalcov. Takýto systém vzájomného učenia má zásadný význam pre podporu európskeho občianstva a pre úspešnú integráciu;

30. chce zdôrazniť význam, ktorý má pre deti prisťahovalcov vzdelávanie v ich materinskom jazyku, keďže takto sa zlepši ich schopnosť naučiť sa jazyk hostiteľskej krajiny a cudzie jazyky. Prioritou štátnej podpory by však malo byť jednoznačne, aby si osvojili jazyk hostiteľskej krajiny a zvládli jeho aktívne používanie;

31. zdôrazňuje veľký význam územných samospráv pre rozvoj inovačného prostredia ⁽¹²⁾;

32. domnieva sa, že v rámci strategickej výzvy „posilňovanie oblasti inovácií a tvorivosti“ sa musia vziať osobitne do úvahy spoločenské výzvy spojené s environmentálnymi otázkami (voda, energetika, klíma, biodiverzita, znečistenie...). Zo širšieho hľadiska by tieto výzvy mohli do hĺbky zmeniť mnohé povolania a vznik mnohých ďalších. Mali by sa teda zohľadniť pri celoživotnom vzdelávaní, predovšetkým vytvorením primeraných vzdelávacích programov;

33. schvaľuje návrh vytvoriť partnerstvá medzi poskytovateľmi vzdelávania a odbornej prípravy a podnikateľskou sférou, výskumnými inštitúciami, kultúrnymi subjektmi a tvorivými odvetvami. Činnosti v rámci týchto partnerstiev preukázali svoju účinnosť v oblasti inovácie;

34. nazdáva sa, že je prvoradou úlohou pokračovať v spolupráci medzi členskými štátmi, aby bolo možné vyriešiť spoločné výzvy, čo povedie k vytvoreniu dynamickej znalostnej spoločnosti; domnieva sa, že spolupráca medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi takisto napomáha tomuto cieľu, a preto ju treba podporovať;

35. žiada, aby bol vypracovaný a vo všetkých úradných jazykoch EÚ na internete uverejnený porovnávaci prehľad systémov všeobecného vzdelávania a odbornej prípravy v členských krajinách, ako aj reforiem, ktoré sú naplánované v blízkej budúcnosti. Tak by mali odborníci obcí a regiónov v oblasti vzdelávania, členovia zastupiteľstiev a združení škôl k dispozícii potrebné informácie o skúsenostiach iných krajín v oblasti všeobecného vzdelávania a odbornej prípravy a mohli by sa ako rovnoprávni partneri zapojiť do diskusií o ďalšom formovaní všeobecného vzdelávania a odbornej prípravy na centrálnej rozhodovacej úrovni;

Ukazovatele

36. schvaľuje využitie referenčných hodnôt v rámci otvorenej metódy koordinácie; nesmie to však viesť k skrytej harmonizácii systémov jednotlivých krajín;

37. súhlasí so zámerom Komisie využiť kvantitatívne opatrenia (referenčné hodnoty, štatistiky) a kvalitatívne opatrenia (výmena informácií a osvedčené postupy) ⁽¹³⁾; tieto by však mali byť založené predovšetkým na už existujúcich opatreniach a porovnateľných údajoch a zároveň zohľadňovať rôznu situáciu v jednotlivých členských štátoch. Členské štáty majú zvážiť, ako a do akej miery sú, vzhľadom na meniace sa hospodárske a sociálne podmienky a vlastné vnútroštátne priority, schopné prispieť k dosiahnutiu spoločných cieľov;

38. zdôrazňuje, že treba uvažovať o prostriedkoch, ktoré budú regionálne a miestne samosprávy potrebovať v prípade zvýšených administratívnych a finančných nákladov spojených so zavedením nových ukazovateľov;

⁽⁹⁾ Tamtiež.

⁽¹⁰⁾ CdR 33/2006 fin.

⁽¹¹⁾ CdR 31/2006 fin.

⁽¹²⁾ CdR 133/2008 fin.

⁽¹³⁾ CdR 349/2002 fin.

39. podotýka však, že ciele stanovené pre štyri z piatich referenčných hodnôt prijatých v roku 2003 nebudú do roku 2010 dosiahnuté. Okrem toho je stále nejasné, aký vplyv má partnerské vzdelávanie, výmeny informácií a osvedčených postupov. Tieto skutočnosti dokazujú, že je potrebné preskúmať primeranosť určených cieľov a/alebo pracovných metód;

40. navrhuje Komisii, členským štátom a miestnym a regionálnym orgánom, aby preskúmali dôvody, pre ktoré tieto štyri referenčné hodnoty neboli dosiahnuté;

41. súhlasí so želaním Komisie dosiahnuť cieľ zvýšiť účasť dospelých na celoživotnom vzdelávaní z 12,5 % na 15 %. Zvýšenie je v krízovom období mimoriadne dôležité, keďže je nevyhnutné pracovať na rekvalifikácii a ďalšom vzdelávaní mnohých zamestnancov;

42. podporuje návrh vytvoriť referenčnú hodnotu pre mobilitu, ktorá je veľmi dôležitá, keďže zvyšuje šancu zamestnať sa a umožňuje rozvoj európskeho občianstva, hoci Komisia ešte musí tento ukazovateľ bližšie definovať. Bez ohľadu na úsilie vyvíjané pre študentov, v ktorom sa musí pokračovať, sa výbor nazdáva, že treba klásť dôraz na mobilitu učňov a mladých ľudí, ktorí sa odborne vzdelávajú, čo sú oblasti, v ktorých sú mnohé regióny aktívne;

43. súhlasí so želaním vytvoriť referenčnú hodnotu pre jednotlivcov dosahujúcich slabé výsledky v základných zručnostiach, ktorá bola rozšírená o matematiku a prírodné vedy, ale zdôrazňuje potrebu zamerať sa v prvom rade na čítanie a písanie. Pripomína však, že znalosti v oblasti informačných a komunikačných technológií (IKT) a cudzích jazykov sú dôležité pre získanie vedomostí a uskutočnenie cieľov ďalšieho a celoživotného vzdelávania. Osobitne deti by mali mať možnosť získať zručnosti v oblasti IKT v ranom štádiu výučby⁽¹⁴⁾. Výbor prikladá pozornosť sociálnym rozdielom z hľadiska dostupnosti týchto technológií, ktoré si vyžadujú reakciu zo strany vnútroštátnych, regionálnych a miestnych alebo európskych inštitúcií, čo poskytne územným samosprávam možnosť vychádzať z existujúcich programov EÚ a nových programov Komisie a začleniť boj proti funkčnej negramotnosti do revidovanej Lisabonskej stratégie. Tieto štruktúry by mali takisto vziať do úvahy, že je dôležité, aby migranti ovládali jazyk prijímajúcej krajiny, aby sa mohli ľahšie začleniť do spoločnosti a zvýšila sa ich šanca nájsť si zamestnanie;

44. pri uplatňovaní otvorenej metódy koordinácie, ktorej úlohou je definovať nové ukazovatele a nové referenčné hodnoty v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, by malo byť súčasťou posudzovania schopnosti čítať a porozumieť textu tiež zisťovanie schopností týkajúcich sa mediálneho obsahu, a to vzhľadom na to, že v súčasnom elektronickom alebo digitálnom prostredí má tento obsah kombinovanú písomnú, ikonografickú a filmovú formu;

45. trvá na tom, že snahy vykonané v oblastiach čítania, písania, matematiky, prírodných vied a IKT vôbec nie sú nezlučiteľné s výučbou iných predmetov, keďže všetky prispievajú k rozvoju ďalších vlastností a schopností, ako je kreativita, sebaúcta, sociálne schopnosti⁽¹⁵⁾;

46. vyjadruje súhlas s cieľom zintenzívniť pokrok dosiahnutý pri výučbe dvoch cudzích jazykov od útleho veku, a schvaľuje preto referenčnú hodnotu *Jazyky*;

47. vyjadruje veľkú obozretnosť pokiaľ ide o zavedenie referenčnej hodnoty, ktorá sa vzťahuje na *investície do vysokoškolského vzdelávania*. Rázný krok, ktorý pozostáva v zvýšení investícií do vysokoškolského vzdelávania na 2 % HDP, je sám o sebe pozitívny, ale tento cieľ rozdelený medzi súkromný a verejný sektor by nemal oslobodiť štáty od ich zodpovednosti, a na druhej strane spôsobiť, že sa zvýši podiel financovania vysokoškolského vzdelávania zo strany domácností, čo by spochybnilo najmä rovnosť príležitostí, a to hlavne v krízovom období;

48. schvaľuje referenčnú hodnotu týkajúcu sa *absolventov vysokých škôl*, ako aj želanie zanechať dosiahnutý cieľ týkajúci sa matematiky, prírodných vied a technológií, a oceňuje pozornosť venovanú problematike rovnosti medzi mužmi a ženami. V tomto smere pripomína stanovisko výboru k oznámeniu Komisie na tému „*K rámcovej stratégii Spoločenstva v oblasti rovnosti medzi ženami a mužmi*“⁽¹⁶⁾;

49. vyjadruje výhrady k návrhu Komisie vytvoriť referenčnú hodnotu pre *zamestnateľnosť*. Aj keď sa tiež zaujíma o vzájomný vzťah medzi dosiahnutou úrovňou štúdia a schopnosťou začleniť sa do trhu práce, považuje za vhodné zohľadniť aj ďalšie premenné, hlavne stav ekonomiky. Toto opatrenie by teda malo byť upresnené;

50. schvaľuje návrh Komisie vytvoriť referenčnú hodnotu pre *predškolské vzdelávanie*, keďže vzdelávanie v ranom veku dieťaťa vytvára nové možnosti rozvoja a je dôležitou súčasťou celoživotného vzdelávania;

51. súhlasí so želaním zachovať bezo zmien referenčnú hodnotu týkajúcu *predčasného ukončovania školskej dochádzky* a zastáva názor, že na dosiahnutie tohto cieľa treba vyzdvihnúť rôzne prístupy;

52. so zreteľom na súčasný stav poznatkov vyjadruje výhrady k návrhu fixnej referenčnej hodnoty týkajúcej sa *inovácie a kreativity*. Výbor regiónov sa vyslovuje za to, aby členské štáty preskúmali možnosť vypracovať ukazovatele, ktoré by prispeli k ich úsiliu podporovať inováciu a kreativitu;

⁽¹⁴⁾ CdR 349/2002 fin.

⁽¹⁵⁾ Tamtiež.

⁽¹⁶⁾ Pozri CdR 233/2000 fin.

53. navrhuje uvažovať o podporovaní výmeny informácií a osvedčených postupov medzi štátmi, ktorých sa týkajú referenčné hodnoty ako *inovácia a kreativita a zamestnateľnosť*. Regióny musia byť do tejto iniciatívy úzko zapojené;

54. súhlasí s odhodlaním zachovať a posilniť účinné a ambiciózne opatrenia v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy. Súčasná hospodárska kríza by nás nemala od tohto cieľa odradiť, ale naopak k nemu doviest.

V Bruseli 7. októbra 2009

Predseda
Výboru regiónov
Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regiónov na tému „Zjednodušená SPP – úspech pre všetkých“

(2010/C 79/07)

VÝBOR REGIÓNOV

- by chcel opätovne potvrdiť, že sa zasadzuje za zachovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky a odmieta akúkoľvek formu jej opätovného presunu na národnú úroveň,
- v kontexte súčasnej hospodárskej krízy podporuje myšlienku, že európske poľnohospodárstvo by malo dostávať štátnu pomoc zohľadňujúcu krízové situácie (v súvislosti s klimatickými, zdravotnými a hospodárskymi podmienkami),
- domnieva sa, že okrem opatrenia Komisie, by členské štáty, ako aj regionálne a miestne orgány mali podporovať aj výmenu skúseností, realizovať porovnávacie štúdie a vyzdvihovať najlepšie výsledky, najmä v oblasti znižovania administratívnych nákladov,
- zastáva názor, že spoločná poľnohospodárska politika musí byť v súlade s cieľmi územnej súdržnosti,
- želá si, aby výsledkom zjednodušenia SPP bola lepšia SPP pre všetkých, ktorá bude spravodlivejšia a primeranejšia, pokiaľ ide o rozdeľovanie pomoci medzi poľnohospodárske podniky, odvetvia a regióny,
- poukazuje na to, že potrebné zjednodušenie, ktoré je cieľom úsilia, by malo umožniť lepšie reagovať na krízové situácie na poľnohospodárskych trhoch a v dôsledku klimatických a zdravotných podmienok.

Spravodajca: pán Olivier Bertrand (FR/EELS), člen mestskej rady mesta Saint-Sylvain de Bellegarde

Referenčný dokument

Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade „Zjednodušená SPP pre Európu – úspech pre všetkých“

KOM(2009) 128 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Úvod

1. pripomína, že toto stanovisko k návrhu na zjednodušenie spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) vzniká v mimoriadne zložitom hospodárskom kontexte a z hľadiska časového plánu sa začleňuje medzi „kontrolu zdravotného stavu“ súčasnej SPP a návrh ďalšieho vývoja SPP po roku 2013, ktorý sa zameriava na budúce vyhladky z hľadiska rozpočtových prostriedkov;

2. zdôrazňuje, že vývoj hospodárskej situácie vo svete ako aj klimatické zmeny umožňujú lepšie a v jasnom rámci pochopiť spoločnú politiku na podporu takej oblasti, akou je poľnohospodárstvo, a tak lepšie zabezpečiť jeho vlastné podmienky regulácie, pokiaľ ide o všetky typy produkcie a vo všetkých regiónoch, čo predstavuje podstatu tejto politiky;

3. domnieva sa, že v tejto súvislosti nadobúdajú pojem „preferencia Spoločenstva“ (pričom nemáme na mysli protekcionizmus) a nakupovanie miestnych výrobkov svoj skutočný význam, a priťahujú odpoveď na všetky požiadavky z hľadiska potravín v celosvetovom meradle, ktoré sú stále aktuálne;

4. upozorňuje na to, že spoločná poľnohospodárska politika musí brať ohľad na produkciu kvalitných potravín, ale aj na podmienky týkajúce sa najmä hlavných stratégií ako je využívanie pôdy a rozvoj vidieka (stratégia pre lesy, znevýhodnené oblasti...). Táto politika musí byť takisto v súlade s cieľmi územnej súdržnosti vo veľkých kontinentálnych zemepisných celkoch Európskej únie a najvzdialenejších oblastiach;

5. nazdáva sa, že v súlade s predchádzajúcimi stanoviskami Výboru regiónov treba pri zjednodušovaní SPP prihliadať na všetkých profesionálnych aktérov, ale tiež usilovať sa o to, aby občania lepšie pochopili nevyhnutnosť existencie SPP, a tak bránili jeden z hospodárskych pilierov Európy;

6. zastáva názor, že SPP sa musí zamerať na budúcnosť. Ako to odporúča VR v uznesení, ktoré prijal na plenárnom zasadnutí v júni 2009 v súvislosti so summitom OSN o zmene klímy, ktorý sa uskutoční v Kodani, aj v poľnohospodárstve treba prihliadať na klimatické zmeny a usilovať sa znížiť spotrebu energie a emisie skleníkových plynov;

Chronologické pripomienky k textu oznámenia

7. poukazuje na to, že zjednodušená SPP musí byť jasná a zrozumiteľná, aby ju mohli pochopiť rovnako poľnohospodári, ako aj všetci inštitucionálni a hospodárski aktéri a občania Európskej únie;

8. upozorňuje Európsku komisiu (ďalej len „Komisia“) a členské štáty na skutočnosť, že zjednodušenie neznamená reformu SPP a zmenu vykonávacích predpisov. Zjednodušenie treba chápať ako ďalší vývoj. Predovšetkým by sme sa mali ubezpečiť, že pravidlá SPP sa nebudú môcť meniť v takých časových intervaloch, ktoré by nezohľadňovali výrobný cyklus všetkých typov poľnohospodárskej výroby;

9. želá si, aby Komisia a členské štáty využili príležitosť, ktorú ponúka zjednodušenie SPP, a poskytli európskym občanom a poľnohospodárom dôležité, úplné a objektívne informácie, pričom by mali neustále pripomínať ciele, prostriedky a program SPP;

10. pripomína, že zjednodušená SPP pre všetkých, znamená SPP, ktorej budú všetci rozumieť;

11. upozorňuje Komisiu na to, že občania a poľnohospodári v regiónoch nevidia výsledky úsilia o zjednodušenie SPP, ktoré sa vyvíja už od roku 2005;

12. kladie si otázku, či „vyčistenie“ poľnohospodárskych predpisov je naozaj dostatočné, keďže sa týka len textov, ktoré sa vzťahujú na mliečne výrobky. Napriek tomu, že táto oblasť si vyžaduje mimoriadnu pozornosť, výbor sa čuduje, že Komisia uvádza ako príklad len túto jedinou oblasť;

13. v kontexte súčasnej hospodárskej krízy podporuje myšlienku, že európske poľnohospodárstvo by ako predmet spoločnej politiky malo dostávať štátnu pomoc zohľadňujúcu krízové situácie (v súvislosti s klimatickými, zdravotnými a hospodárskymi podmienkami), a to tak, aby sa nespochybnila, ale naopak potvrdila podstata SPP (pozri predchádzajúce stanoviská Výboru regiónov);

14. domnieva sa, že okrem opatrenia Komisie, ktorá zriadila skupinu odborníkov, by členské štáty, ako aj regionálne a miestne orgány mali podporovať aj výmenu skúseností, realizovať porovnávacie štúdie a vyzdvihovať najlepšie výsledky, najmä v oblasti znižovania administratívnych nákladov. Každý členský štát by mal, tak ako Komisia, zapojiť do tejto činnosti poľnohospodárov, ktorí pracujú v jeho regiónoch;

15. upozorňuje Komisiu na to, že pod zámienkou zjednodušenia v skutočnosti urobila reformu, ktorá viedla k hlbkej reštrukturalizácii na celom území;

16. zamýšľa sa nad tým, ako asi poľnohospodári chápu možnosť „lepšie využívať“ režim jednotnej platby, a nazdáva sa, že začlenenie živých plotov a múrov do plochy oprávnenej na poskytnutie priamej podpory je opatrením všeobecného záujmu;

17. teší sa, že Komisia uznala nevyhnutnosť pravidelne uskutočňovať posúdenia vplyvu a hodnotenia. Tieto postupy by mali byť súčasťou úsilia o to, aby do roku 2013 na základe vyhodnotenia stavu a zjednodušenia vznikla SPP, ktorá bude lepšie prispôbená regiónom a poľnohospodárom;

18. pripomína, že je dôležité vo väčšej miere konzultovať tieto otázky s miestnymi a regionálnymi orgánmi a že je nevyhnutné začleniť SPP do rámca viacúrovňového riadenia, ako ho definuje Výbor regiónov vo svojej bielej knihe, s cieľom dosiahnuť väčšiu efektívnosť, spravodlivosť a väčšie zapojenie všetkých zložiek do procesu európskej integrácie;

19. zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby mali všetky príslušné úrovne v rámci Komisie k dispozícii elektronické údaje týkajúce sa poľnohospodárskej výroby na území EÚ. Elektronická výmena informácií by sa mala týkať všetkých aktérov;

20. vyjadruje poľutovanie nad tým, aké priority boli zaradené do akčného plánu, a želá si, aby boli usporiadané a uvedené postupne;

21. žiada Komisiu, aby zabezpečila zachovanie „krízového plnenia“, pretože na ňom spočívajú priame platby v rámci SPP, domnieva sa však, že isté zjednodušenie je potrebné, a zasadzuje sa za to, aby sa stanovili rozumné požiadavky pre výrobcov, ktoré by boli objektívne kontrolovateľné administratívnymi orgánmi zapojenými do riadenia;

22. nabáda Komisiu, aby dokázala, že jednotná spoločná organizácia trhov predstavuje skutočné zjednodušenie, z ktorého budú mať úžitok poľnohospodári, občania aj regióny, a to pokiaľ ide o všetky jej vykonávacie predpisy, ktoré Komisia stanovuje pre členské štáty a regióny;

23. znovu zdôrazňuje, že zníženie administratívnej záťaže musí byť prínosom pre regióny, občanov aj poľnohospodárov a musí sa týkať všetkých druhov poľnohospodárskej výroby. Výbor regiónov okrem toho upozorňuje, že zníženie administratívnej záťaže musí byť takisto v súlade s cieľmi SPP;

24. zamýšľa sa nad globálnymi tvrdeniami Komisie v súvislosti s režimami viazanej podpory a pýta sa jej, či väčšie uprednostňovanie oddelenej platby v rámci SPP predstavuje skutočne zjednodušenie, ktoré rešpektuje územnú rozmanitosť. Výbor si ďalej želá, aby výsledkom zjednodušenia a „kontroly zdravotného stavu SPP“ bola lepšia SPP pre všetkých, ktorá bude spravodlivejšia a primeranejšia, pokiaľ ide o rozdeľovanie pomoci medzi poľnohospodárskymi podnikmi, odvetviami a regiónmi;

25. opätovne upozorňuje Komisiu na to, že je nevyhnutné zohľadniť všetky oblasti poľnohospodárskej produkcie a ich cykly;

26. v každom prípade si želá, aby sa pravidlá krízového plnenia zosúladiť na celom území EÚ a aby bol určený najmenší spoločný menovateľ; je to prioritou;

27. upozorňuje Komisiu na to, že občanom a poľnohospodárom by sa mali poskytovať zrozumiteľné, úplné a jasné informácie;

28. zastáva názor, že politika kvality musí byť jedným zo základných kameňov SPP a nesmie sa od nej upustiť;

29. domnieva sa, že do výmeny osvedčených postupov a úsilia o zjednodušenie treba zapojiť aj miestne a regionálne orgány;

30. želá si, aby sa posilnili opatrenia na podporu ešte väčšej profesionalizácie európskych odvetví, čo by umožnilo posilniť európsky potravinársky a poľnohospodársky sektor, ktorý je jedným z pilierov európskeho hospodárstva, zabezpečiť jeho ďalší rozvoj a prispôbiť toto odvetvie vývoju hospodárskej situácie vo svete ako aj klimatickým zmenám;

31. žiada, aby nástroje v rámci SPP pohoťovejšie pomáhali podnikom čeliť krízam (trhovej, klimatickej, sociálnej, zdravotnej a iným). Pomocou účinného inštitucionálneho mechanizmu treba vytvoriť jednoduché nástroje, ktoré vďaka spoločnému využívaniu prostriedkov v záujme poľnohospodárskych podnikov zabezpečia poľnohospodárom, ktorých postihla kríza slušný príjem;

32. podporuje úsilie Komisie podnecovať členské štáty, aby v záujme účinnejšieho vykonávania svojich právomocí v rámci spoločnej politiky ešte viac zjednodušili postupy. Subsidiarita nesmie znamenať komplikovanejšie a ťažšie postupy, ktoré by mohli ohroziť rešpektovanie európskeho modelu poľnohospodársko-potravinárskej výroby;

33. opätovne potvrdzuje, že prioritný dôraz na rozvoj vidieka treba chápať ako prínos pre tieto oblasti, a nie ako náhradu za opatrenia členských štátov a/alebo miestnych orgánov. Rozvoj vidieka sa musí stať súčasťou veľkých európskych stratégií (Lisabonská/Göteborská stratégia) a jeho základom musí byť územná súdržnosť a s ňou spojená solidarita a zároveň veľké politiky potrebné pre územné plánovanie v rámci európskeho kontinentu, pričom poľnohospodárske a „parapoľnohospodárske“ projekty by sa mali i naďalej uskutočňovať v rámci partnerstiev typu LEADER;

Záver

34. chcel by opätovne potvrdiť, že sa zasadzuje za zachovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky a odmieta akúkoľvek formu jej opätovného presunu na národnú úroveň. Táto politika, ktorá, a na to by sme nemali zabúdať, sa uskutočňuje v kontexte hospodárskej krízy, predstavuje správnu reguláciu trhov. Musí sa vyvíjať tak, aby spĺňala potreby všetkých pridružených sektorov vo všetkých regiónoch EÚ v duchu trvalo udržateľného rozvoja. Je nevyhnutné, aby sa toto úsilie pretavilo do SPP, ktorá bude prispôbená potrebám po roku 2013, a aby bolo zohľadnené v budúcich európskych finančných perspektívach;

35. kladie si otázku, či zjednodušenie SPP, ktoré v súčasnosti navrhuje Komisia, je skutočne v súlade s cieľmi posledných diskusií o hodnotení stavu SPP a s usmerneniami, ktoré z nich vyplývajú, a odporúča, aby sa na európskej a vnútroštátnej úrovni v úzkej spolupráci s regionálnymi a miestnymi orgánmi vyvíjalo ďalšie úsilie v záujme zlepšenia podmienok uplatňovania SPP v prospech poľnohospodárov a lepšieho pochopenia tejto dôležitej spoločnej politiky zo strany občanov, ktorí sú zároveň spotrebiteľmi;

36. ďalej poukazuje na to, že potrebné zjednodušenie, ktoré je cieľom úsilia, by malo umožniť lepšie reagovať na krízové situácie na poľnohospodárskych trhoch a v dôsledku klimatických a zdravotných podmienok. Práve súčasná kríza mliekarenského odvetvia si vyžaduje rýchly zásah a zavedenie jednoduchých a pružných riadiacich nástrojov;

37. domnieva sa, že je nevyhnutné lepšie informovať o súčasnej SPP, aby si ju všetci zainteresovaní aktéri (občania, spotrebiteľia, poľnohospodári, miestne a regionálne orgány) mohli lepšie osvojiť;

38. prial by si, aby sa EURÓPA rozhodla urobiť z tejto poľnohospodárskej politiky ambicióznú spoločnú poľnohospodársku a potravinovú politiku, ktorá by sa mohla nazývať SPFP. Takto by sa táto politika posilnila rovnako v Európskej únii, ako aj vo svetovom meradle. Úspešná realizácia takejto politiky by pomohla obnoviť nevyhnutnú rovnováhu a stabilitu vo svete;

39. očakáva, že členské krajiny, Európsky parlament a Rada sa od roku 2013 zodpovedne zhodia svojej úlohy a presne stanovia túto politiku a jej finančné vyhliadky primerané cieľom, ako aj podmienky jej uplatňovania na všetkých úrovniach.

V Bruseli 7. októbra 2009

Predseda
Výboru regiónov
Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regiónov na tému „Štokholmský program: Výzvy a možnosti nového viacročného programu pre priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti“

(2010/C 79/08)

VÝBOR REGIÓNOV

- súhlasí s politickými prioritami nového programu a pripomína, že pri budovaní „Európy občanov“ má zásadný význam zapojenie miestnych a regionálnych samospráv, ktoré procesu poskytnú väčšiu demokratickú legitimitu;
- domnieva sa, že politické opatrenia v oblasti spravodlivosti a vnútra by mali byť koordinované a integrované s ostatnými politikami Únie. VR zdôrazňuje potrebu zlepšiť koordináciu oblastí spravodlivosti, bezpečnosti a vnútorných záležitostí s hospodárskou, sociálnou a vonkajšou politikou Európskej únie, a to v záujme posilnenia jej účinnosti a koherencie týchto politík;
- opakuje, že je potrebné dosiahnuť vyrovnaný prístup k otázkam bezpečnosti a ochrany základných práv a slobôd, a to vypracovaním koherentných nástrojov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti;
- upozorňuje, že Charta základných práv Európskej únie uznáva práva, ktoré sa vzťahujú na všetky osoby bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť či administratívne postavenie týkajúce sa pobytu v Európskej únii, a zdôrazňuje, že otázka bydliska má pre miestne a regionálne orgány veľký význam v súvislosti so zabezpečením súdržnosti a sociálneho zmiernu;
- domnieva sa, že v rámci boja proti trestnej činnosti, ktorá ohrozuje bezpečnosť občanov, ako je terorizmus, organizovaný zločin, najmä obchodovanie s ľuďmi, obchod s drogami či sexuálne zneužívanie maloletých, je prevencia rovnako dôležitá ako stíhanie. Zároveň pripomína Komisii, že miestne a regionálne subjekty zohrávajú v rozvoji stratégií pre prevenciu trestnej činnosti rozhodujúcu úlohu;
- domnieva sa, že Výbor regiónov by mal byť zapojený do priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti a v tomto zmysle aj do realizácie a rozvoja Štokholmského programu a príslušného akčného plánu, ako aj do navrhovania a uplatňovania mechanizmov a nástrojov hodnotenia, ktoré sú v ňom uvedené, pokiaľ je to v rámci jeho pôsobnosti.

Spravodajkyňa: Anna TERRÓN I CUSÍ (ES/SES), štátna tajomníčka katalánskej vlády pre Európsku úniu

Referenčné dokumenty

Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade: „Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti pre občanov“

KOM(2009) 262 v konečnom znení

Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: „Spravodlivosť, sloboda a bezpečnosť v Európe od roku 2005: Hodnotenie haagskeho programu a akčného plánu“

KOM(2009) 263 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV,

Všeobecné odporúčania

1. víta iniciatívu Komisie, ktorá sa rozhodla pokračovať vo vytváraní skutočného priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti pre občanov a súhlasí s tým, že treba poukázať na jeho význam v dnešnom svete rastúcej mobility;

2. s uspokojením víta skutočnosť, že Komisia sa rozhodla poskytnúť Únii nový viacročný program, ktorý stanovuje priority na ďalších 5 rokov v oblastiach súvisiacich s priestorom slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Poukazuje však na to, že oznámenie Komisie sa vôbec nezmieňuje o zmenách, ktoré by v tejto oblasti priniesla Lisabonská zmluva;

3. domnieva sa, že nový program by mal byť dostatočne ambiciózny na to, aby v týchto oblastiach zaručil výrazný pokrok, avšak v záujme zlepšenia účinnosti a dosiahnutia vytýčených cieľov by mal venovať väčšiu pozornosť hodnoteniu iniciatív, ktoré boli navrhnuté počas uplynulých 10 rokov;

4. opakovane vyjadruje svoje znepokojenie nad skutočnosťou, že Komisia opätovne nevenuje dostatočnú pozornosť úlohe miestnych a regionálnych orgánov v otázke slobody, bezpečnosti a spravodlivosti;

5. pripomína, že oblasti, ktorým sa oznámenie venuje, sú v osobitnom záujme miestnych a regionálnych samospráv, pretože majú priamy dosah na každodenný život občanov Európskej únie a na úlohy miestnych a regionálnych orgánov;

6. opakuje, že ako politické zhromaždenie zastupujúce miestne a regionálne orgány je Výbor regiónov jednou z vhodných platforiem na sledovanie záujmov občanov a zabezpečenie dodržiavania práv a povinností európskych občanov;

7. domnieva sa, že Výbor regiónov by mal byť zapojený do priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti a v tomto zmysle aj do realizácie a rozvoja Štokholmského programu a príslušného akčného plánu, ako aj do navrhovania a uplatňovania mechanizmov a nástrojov hodnotenia, ktoré sú v ňom uvedené, pokiaľ je to v rámci jeho pôsobnosti;

8. potvrdzuje svoj záväzok podporovať mnohoúrovňový systém ochrany základných práv a víta skutočnosť, že vďaka pokroku v zavádzaní priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti sa občania dostávajú do centra pozornosti tohto projektu;

9. opakuje, že je potrebné dosiahnuť vyrovnaný prístup k otázkam bezpečnosti a ochrany základných práv a slobôd, a to vypracovaním koherentných nástrojov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti; ľutuje, že aj napriek uvedeným skutočnostiam venuje Komisia väčšiu pozornosť oblasti bezpečnosti (kde zároveň navrhuje koherentnejšie nástroje), a nie oblasti práv a slobôd;

10. ľutuje, že sa nepodarilo dosiahnuť očakávaný pokrok, a pripomína členským štátom, že brzdenie vytvárania priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti môže ohroziť práva a slobody európskych občanov;

11. súhlasí s Komisiou, že pre rozvoj priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti má kľúčový význam účinné uplatňovanie právnych predpisov, a preto vyjadruje obavy pokiaľ ide o rozdiely v transpozícii smerníc a vyzýva Komisiu, aby navrhla nové opatrenia, ktoré by zaručili, že vo vnútroštátnych právnych predpisoch bude zachovaný duch a litera právnych noriem a politických opatrení prijatých na európskej úrovni;

12. poznamenáva, že voľný pohyb je kľúčovým pilierom európskeho občianstva, a žiada Komisiu, aby zaviedla opatrenia na správnu transpozíciu súvisiacich právnych predpisov;

13. pripomína, že miestne a regionálne samosprávy ako orgány priamo prepojené na občanov môžu zohrávať významnú úlohu v rámci nástrojov a mechanizmov hodnotenia. V súlade s odporúčaním skupiny na vysokej úrovni pre budúcnosť európskej justičnej politiky preto žiada, aby bol zapojený do vypracovania týchto opatrení, vďaka čomu by bolo možné lepšie zohľadniť praktické skúsenosti získané na úrovni miestnych samospráv;

14. navrhuje preto, aby bol vonkajší rozmer európskej vnútornej politiky uceleným spôsobom zahrnutý do rozvoja akčného plánu Štokholmského programu, v rámci ktorého by sa mohli riešiť hlavne spoločné záujmy v oblasti prisťahovalectva a azylu, spolupráca v záležitostiach ochrany hraníc, ako aj boj proti terorizmu a zločinu, otázky stanovovania geografických priorít v rámci jednotlivých tém, rámcové podmienky výmeny informácií, záruky dodržiavania základných a ľudských práv, transparentnosť a slobodný prístup k informáciám, ochrana údajov a s tým spojené záruky právnej ochrany pre občanov Európskej únie a štátnych príslušníkov tretích krajín;

15. domnieva sa, že politické opatrenia v oblasti spravodlivosti a vnútra by mali byť koordinované a integrované s ostatnými politikami Únie. VR zdôrazňuje potrebu zlepšiť koordináciu oblastí spravodlivosti, bezpečnosti a vnútorných záležitostí s hospodárskou, sociálnou a vonkajšou politikou Európskej únie, a to v záujme posilnenia účinnosti a koherencie týchto politík;

16. súhlasí s politickými prioritami nového programu a pripomína, že pri budovaní „Európy občanov“ má zásadný význam zapojenie miestnych a regionálnych samospráv, ktoré procesu poskytnú väčšiu demokratickú legitimitu;

17. vyjadruje obavy aj pokiaľ ide o zabezpečenie finančných zdrojov pre politické priority a upozorňuje, že je potrebné zaručiť zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do vypracovávania rozpočtových nástrojov pre oblasti, ktoré patria do ich pôsobnosti;

18. konštatuje, že dodržiavanie zásad subsidiarity a proporcionality bude možné preveriť až po predložení podrobných návrhov a vyzýva, aby bolo v rámci akčného plánu, ktorý má byť prijatý v decembri 2009, zaručené prísne dodržiavanie uvedených zásad;

19. žiada, aby sa osobitné úsilie venovalo dodržiavaniu zásady subsidiarity, pretože členské štáty ju môžu využívať na opätovné získanie právomocí na vnútroštátnej úrovni;

Európa práva

20. víta zámer Únie pristúpiť k Európskemu dohovoru o ľudských právach a pripomína, že ochrana základných práv musí byť základom každej činnosti Únie a jej členských štátov;

21. upozorňuje, že Charta základných práv Európskej únie uznáva práva, ktoré sa vzťahujú na všetky osoby bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť či administratívne postavenie týkajúce sa pobytu v Európskej únii, a zdôrazňuje, že otázka bydliska má pre miestne a regionálne orgány veľký význam v súvislosti so zabezpečením súdržnosti a sociálneho zmieru;

22. opakuje, že uplatňovanie smernice o voľnom pohybe osôb má zásadný význam pre zabezpečenie práva európskych občanov a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v členských štátoch, a pripomína, že žiadny štát netransponoval túto smernicu v plnom rozsahu ⁽¹⁾;

23. berie s obavami na vedomie, že rodinní príslušníci občanov EÚ, ktorí majú povolenie na dlhodobý pobyt a sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín, sú pri vstupe a pobyte podrobovaní diskriminačným obmedzeniam na základe štátnej príslušnosti či etnického pôvodu a žiada dohľad zameraný hlavne na to, aby nedochádzalo k tejto diskriminácii;

24. podporuje všetky iniciatívy na boj proti diskriminácii, rasizmu, antisemitizmu, xenofóbii a homofóbii, žiada o urýchléné prijatie Návrhu smernice o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu [KOM(2008) 426] a pripomína, že miestne a regionálne orgány môžu zohrávať dôležitejšiu úlohu pri prevencii a odhaľovaní xenofóbneho a rasistického správania, a upozorňuje na úlohu, ktorú samosprávy zohrávajú v rámci osvetu v oblasti demokratických zásad. Navyše sa nazdáva sa, že Európsky rok boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu (2010) môže dodať nový impulz pre vytváranie a realizáciu politík proti diskriminácii zraniteľných skupín spoločnosti;

25. súhlasí s tým, že je potrebné zaviesť komplexný režim ochrany údajov, ktorý by vychádzal zo základného práva na súkromie a ochranu osobných údajov a obsahoval by nástroje v súlade s príslušnými cieľmi, pričom bude dodržaná vysoká úroveň ochrany;

⁽¹⁾ Pozri Oznámenie o usmernení na lepšiu transpozíciu a uplatňovanie smernice 2004/38/ES o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, KOM(2009) 313 v konečnom znení.

26. vyjadruje znepokojenie nad rapidným nárastom množstva digitálnych informácií o občanoch, ktorý je dôsledkom rozvoja informačných a komunikačných technológií; pripomína, že európski občania považujú ochranu údajov a súkromia za veľmi dôležitú ⁽²⁾, a domnieva sa, že v Štokholmskom programe a následnom akčnom programe Komisie by sa mala väčšia pozornosť venovať rozvoju strategického prístupu, ktorý by bol založený na technológiách *privacy by design* (ochrana súkromia už v štádiu návrhu) a *privacy aware* (zohľadnenie aspektov ochrany súkromia) ⁽³⁾;

27. je znepokojený nízkou účasťou občanov Únie vo voľbách do Európskeho parlamentu, priznáva, že on sám ako inštitúcia EÚ v tomto smere nevynaložil dostatočné úsilie a ľutuje, že Komisia neprichádza so skutočne inovačnými nápadmi na zvýšenie účasti na demokratickom živote Únie ⁽⁴⁾;

28. vyzýva Komisiu, aby hľadala ďalšie spôsoby, ako propagovať nové formy účasti založené na nových technológiách, a aby zdôraznila význam elektronickej štátnej správy a iniciatív ako *e-participation* (elektronická účasť) v záujme podpory občiansko-politického zapojenia občanov ⁽⁵⁾;

29. domnieva sa, že je potrebné podporiť informačné mechanizmy, ktoré by európskym občanom umožnili získať lepšie poznatky o ich právach, najmä v oblasti diplomatickej a konzulárnej ochrany v tretích krajinách, v ktorých ich krajina nemá svoje vlastné zastúpenie;

30. konštatuje, že je potrebné zlepšiť systém spoločnej odbornej prípravy v oblasti civilnej ochrany, a víta návrh záverečnej správy tzv. Skupiny pre otázky budúcnosti, podľa ktorej treba podporovať vytváranie sietí pre odbornú prípravu a vypracovať spoločné definície príslušných noriem ⁽⁶⁾;

(2) Eurobarometer: Analytická správa *Data Protection in the European Union. Citizens' perceptions*, február 2008.

(3) Stanovisko európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k Oznámeniu Komisie Európskemu parlamentu a Rade „Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti pre občanov“. http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Consultation/Opinions/2009/09-07-10_Stockholm_programme_EN.pdf.

(4) V tejto súvislosti Komisiu vyzývame, aby konzultovala štúdiu *Participation in the European Project: how to mobilize citizens at local, regional, national, and European levels*, ktorú vypracováva *Institute for European Studies-VUB* a *Danish Technological Institute* na objednávku Výboru regiónov. Štúdia bude predstavená 16. októbra 2009 v Gödöllő.

(5) Vynikajúcim príkladom je internetová diskusia na tému zdravia a bezpečnosti spotrebiteľov, ktorú 14. septembra 2009 spustilo GR SANCO.

(6) Sloboda, bezpečnosť, súkromie – európske vnútorné veci v otvorenom svete, správa neformálnej poradnej skupiny na vysokej úrovni o budúcnosti európskej politiky v oblasti vnútorných vecí („Skupina pre otázky budúcnosti“), jún 2008, <http://www.statewatch.org/news/2008/jul/eu-futures-jha-report.pdf>.

31. ľutuje, že sa v súvislosti s mechanizmami na podporu civilnej ochrany nekladie väčší dôraz na úlohu miestnych a regionálnych orgánov, keďže práve samosprávy majú kľúčové postavenie pri prevencii a mobilizácii ľudských a materiálnych zdrojov v prípade potreby;

Európa práva a spravodlivosti

32. opätovne zdôrazňuje význam európskeho právneho priestoru a nevyhnutnosť odstránenia zostávajúcich prekážok s cieľom zaručiť európskym občanom plné vykonávanie ich práv a účinnosť nástrojov vnútorného trhu;

33. uznáva, že je zložité pracovať s 27 rozdielnymi súdnymi systémami, avšak žiada koherentnú a efektívnu cezhraničnú súdnu spoluprácu (týchto systémov) na základe vzájomného uznávania, dôvery a dodržiavania zásady subsidiarity. Podčiarkuje, že túto spoluprácu by mala sprevádzať minimálna harmonizácia trestného poriadku, ako aj zavedenie minimálnych noriem pre občiansko-právne konanie;

34. je presvedčený, že prístup k spravodlivosti má zásadný význam, pokiaľ má byť zaručená Európa ako priestor práva, a víta všeobecné návrhy Komisie, najmä pokiaľ ide o elektronickú justíciu. Ich zavedenie by malo byť zárukou ochrany údajov;

35. domnieva sa, že je potrebné čo najdôkladnejšie preskúmať potenciál využívania nových technológií v oblasti súdnej spolupráce;

36. domnieva sa, že by mali byť posilnené mechanizmy uplatňovania nástrojov súdnej spolupráce v oblasti rodinného práva, a to najmä tie, ktoré sa týkajú práv maloletých;

37. žiada o zvýšenie úsilia na zabezpečenie správnej transpozície európskych právnych predpisov v oblasti spravodlivosti, aby sa tak predišlo zníženiu účinnosti právnych nástrojov;

38. súhlasí s tým, že je potrebné zaviesť vzájomné uznávanie rozhodnutí o odňatí práv, najmä v prípade zákazov, ktoré sa týkajú povolaní zahrňujúcich kontakt s maloletými osobami, no žiada Komisiu, aby dohliadla na to, že bude zaručená ochrana údajov pri výmene informácií a že nebude dochádzať k ich zneužívaniu;

39. súhlasí s názorom, že odborná príprava a vedomosti sú základnými prvkami potrebnými na budovanie Európy ako priestoru spravodlivosti, Európy, ktorá by rešpektovala rozmanitosť a podporovala spoluprácu, a vyzýva Komisiu, aby vypracovala výmenné programy pre odborníkov z rôznych krajín;

40. súhlasí s tým, že je potrebné zosúladiť vnútroštátne právne predpisy v oblasti občianskeho práva týkajúce sa mimoriadne závažných a cezhraničných trestných činov, aby sa uľahčil rozvoj cezhraničných aktivít a vo väčšej miere chránili práva občanov, čo je cieľom vytvorenia európskeho priestoru spravodlivosti;

Európa, ktorá chráni

41. oceňuje úsilie Komisie, ktorá sa snaží zamerať politické opatrenia v oblasti bezpečnosti a spravodlivosti na dodržiavanie základných práv občanov, avšak pripomína, že pri vypracovávaní stratégie vnútornej bezpečnosti je potrebné zaručiť konzistentnosť a vyváženosť prvkov bezpečnosti a ochrany práv a slobôd;

42. súhlasí s tým, že medzi príslušníkmi bezpečnostnej ochrany je potrebné vytvoriť spoločnú kultúru, a víta iniciatívu zameranú na podporu mechanizmov výmeny skúseností a osvedčených postupov. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť význam preventívnych opatrení ako povinnej prípravnej fázy celého procesu boja proti kriminalite;

43. ľutuje, že sa v tejto súvislosti zmieňujú iba národné subjekty, pričom budovanie spoločnej bezpečnostnej kultúry by malo zahŕňať aj odborníkov z miestnych a regionálnych orgánov;

44. navrhuje preskúmať, do akej miery by kodifikácia európskeho policajného práva mohla uľahčiť cezhraničnú spoluprácu pri policajných operáciách v rámci EÚ;

45. dodáva, že by sa malo zabezpečiť zavedenie mechanizmov, ktoré by územným orgánom podieľajúcim sa na účinnom uplatňovaní právnych predpisov Spoločenstva v bezpečnostnej a policajnej oblasti umožnili primeraný a riadený prístup k mechanizmom spolupráce a informovania existujúcim v Únii, bez toho, aby sa tým spochybnilo vnútorné rozdelenie právomocí jednotlivých členských štátov (7);

46. domnieva sa, že je potrebné zintenzívniť využívanie a zlepšiť účinnosť technologických nástrojov a zaručiť tak bezpečnosť a slobodu osôb, ktoré využívajú možnosť mobility, no pripúšťa isté obavy v súvislosti s prudkým rozvojom týchto systémov bez toho, aby boli v dostatočnej miere zhodnotené;

47. súhlasí s tým, že je potrebné sa zamyslieť nad štruktúrou informačných systémov v záujme zlepšenia ich účinnosti a výkonnosti, minimalizácie nákladov a maximalizácie prínosu;

(7) Mimoriadne dôležité je zabezpečenie rýchleho a zaručeného prístupu k databázam uvedeným v rozhodnutí Rady 2008/616/SVV z 23. júna 2008 o zintenzívnení cezhraničnej spolupráce, najmä v boji proti terorizmu a cezhraničnej trestnej činnosti.

48. pripomína, že pokiaľ ide o výskum a vývoj v oblasti bezpečnosti a možné zriadenie fondu pre vnútornú bezpečnosť, je potrebné zapojiť odborníkov z miestnych a regionálnych orgánov;

49. domnieva sa, že v rámci boja proti trestnej činnosti, ktorá ohrozuje bezpečnosť občanov, ako je terorizmus, organizovaný zločin, najmä obchodovanie s ľuďmi, obchod s drogami či sexuálne zneužívanie maloletých, je prevencia rovnako dôležitá ako stíhanie. Zároveň pripomína Komisii, že miestne a regionálne subjekty zohrávajú v rozvoji stratégií pre prevenciu trestnej činnosti rozhodujúcu úlohu;

50. podporuje zlepšovanie účinnosti európskej policajnej a súdnej spolupráce a domnieva sa, že miestne a regionálne orgány by mali zohrávať dôležitejšiu úlohu v boji proti cezhraničnej organizovanej trestnej činnosti, a to vzhľadom na čoraz užšiu súvislosť medzi trestnými činmi miestneho charakteru a medzinárodnou organizovanou trestnou činnosťou;

51. zdôrazňuje, že pokrok v boji proti kriminalite musia sprevádzať primerané kroky na ochranu práv na obhajobu a stanovenie minimálnych spoločných právnych záruk pre obžalovaných, ktoré by sa mali týkať otázok, ako je prezumpcia nevinu a predbežné zadržanie;

52. súhlasí s tým, že ochrana vonkajších hraníc je dôležitá na zaistenie bezpečnosti a slobody pohybu v rámci Únie, a podporuje zmienku o absolútnom dodržiavaní ľudských práv a medzinárodnej ochrany pri vypracovávaní európskej stratégie pre integrované riadenie hraníc. Obáva sa však, že oznámenie neuvádza v tomto smere dostatok konkrétnych opatrení a žiada, aby sa pri rozpracovávaní tejto problematiky prihliadalo na to, že Európa je priestorom slobody a práva;

53. žiada Komisiu, aby pred zavedením nových nástrojov zriadila mechanizmy nezávislého hodnotenia operačnej spolupráce medzi členskými štátmi (FRONTEX), ako aj príslušnej spolupráce s tretími krajinami, najmä s ohľadom na zásahy do základných práv občanov EÚ a štátnych príslušníkov tretích krajín;

54. pripomína členským štátom, že kontrola a stráženie námorných hraníc nesmie znamenať zanedbanie základnej povinnosti záchrany na mori;

55. domnieva sa, že súčasné informačné systémy (SIS II, VIS) treba plne rozvinúť a zhodnotiť ešte pred zavedením zmien alebo nových nástrojov. Zároveň vyjadruje obavy v súvislosti s tým, že oznámenie neobsahuje dostatok informácií o mechanizmoch revízie a kontroly pri používaní biometrických údajov v rámci týchto systémov;

56. vyjadruje znepokojenie v súvislosti so zavedením elektronického zaznamenávania vstupov na územie členských štátov a vycestovania z nich a s možným rozvojom európskeho systému udeľovania cestovného povolenia, ktorý by mohol ohrozovať základné práva, najmä pokiaľ ide o ochranu osobných údajov;

57. podotýka, že je potrebné posilniť stratégie spolupráce na podporu výmeny informácií a spolupráce medzi policajnými zložkami a colnými správami;

58. dodáva, že akýkoľvek nový plánovaný nástroj, ako je spoločné európske schengenské vízum, je potrebné pripravovať účinne a efektívne a zohľadniť pritom ochranu údajov a záruky týkajúce sa práva na súkromie;

59. podporuje úsilie o zlepšenie spolupráce medzi Europolom a Eurojustom v záujme pokroku vo vyšetrowaní cezhraničných aktivít organizovaného zločinu;

60. stotožňuje sa s obavami z hrozieb, ktoré uvádza Komisia, a upozorňuje na úlohu, ktorú môžu zohrávať miestne a regionálne orgány pri zisťovaní a odhaľovaní týchto kriminálnych praktík;

61. vyzýva Komisiu, aby vypracovala osobitné akčné plány na boj proti obchodovaniu s ľuďmi a aby sa tento boj stal súčasťou vzťahov s tretími krajinami;

62. vyjadruje znepokojenie nad nárastom trestných činov týkajúcich sa sexuálneho zneužívania detí a detskej pornografie⁽⁸⁾ na internete a pripomína, že trestné opatrenia musia sprevádzať aj príslušné informačné a osvetové opatrenia pre občanov;

63. zdôrazňuje úlohu, ktorú môžu zohrávať miestne a regionálne orgány pri rozvoji preventívnych prístupov zameraných na ochranu dôstojnosti a práv maloletých, najmä tých, ktorí sú opustení a bez sprievodu⁽⁹⁾;

64. uznáva, že je potrebné pokročiť v boji proti počítačovej a hospodárskej trestnej činnosti a zlepšiť mechanizmy koordinácie a spolupráce v týchto oblastiach, v rámci ktorých sa trestná činnosť nepácha vždy v tej krajine, kde sa vyšetruje;

⁽⁸⁾ Vzhľadom na svoje znepokojenie v súvislosti s problematikou sexuálneho zneužívania detí a detskej pornografie sa Výbor regiónov v priebehu budúcich mesiacov vyjadrí k rámcovému rozhodnutiu Rady 2004/68/SVV z 22. decembra 2003 o boji proti pohlavnému zneužívaniu detí a detskej pornografii.

⁽⁹⁾ Pozri stanovisko o spolupráci na miestnej a regionálnej úrovni na ochranu detí a mladých ľudí pred zneužívaním a zanedbávaním v Európskej únii (CdR 225/1999 fin) (pozn. prekl.: nie je dostupné v slovenčine) a stanovisko Výboru regiónov na tému „K stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa“ (CdR 236/2006 fin).

65. pripomína Komisii úlohu, ktorú môžu zohrávať miestne a regionálne orgány v boji proti korupcii a falšovaniu a pri vypracovávaní protidrogovej stratégie Európskej únie;

66. považuje hrozbu terorizmu za jednu z hlavných obáv európskych občanov a ľutuje, že sa v oznámení nespomína úloha miestnych a regionálnych orgánov pri znižovaní výskytu tejto hrozby, najmä pokiaľ ide o boj proti násilnej radikalizácii;

67. obáva sa, že preventívne mechanizmy uvedené v oznámení budú slúžiť na kriminalizovanie etnických alebo náboženských skupín a že nebudú mať žiaden vplyv na hlbšie príčiny teroristických činov;

68. navrhuje, aby boli radšej zohľadnené politické, sociálne a hospodárske faktory, ktoré môžu zohrávať istú úlohu pri zvyšovaní politického násillia rôznych skupín, než by sa mala pozornosť zameriavať na ich odlišný národnostný, etnický či náboženský pôvod, čo by mohlo vyvolať nárast rasizmu a xenofóbie;

Európa ako priestor solidarity v oblasti prisťahovalectva a azylu

69. opakuje, že Európska únia by mala – pri zohľadnení rozdelenia právomocí a plnom využití svojich právomocí v tejto oblasti, ako aj zohľadnení zásady subsidiarity – čo najskôr vytvoriť skutočnú európsku prisťahovaleckú politiku založenú na zásadách solidarity, vzájomnej dôvery a spoločnej zodpovednosti členských štátov, ktorá by plne rešpektovala ľudské práva;

70. pripomína, že miestne a regionálne orgány majú priamu skúsenosť s uplatňovaním prisťahovaleckej a azylovej politiky a ako prvé musia reagovať na sociálny a hospodársky dosah migračných tokov na svoje územie;

71. vyzýva členské štáty EÚ, aby prijali spoločnú zodpovednosť v otázkach prijímania a integrácie utečencov a vytvorili mechanizmus pre prerozdelenie medzi členskými štátmi;

72. vyzýva Komisiu, aby lepšie koordinovala jednotlivé existujúce nástroje v záujme stanovenia smerov činnosti v oblasti prisťahovalectva a azylu, a pripomína, že tieto smery musia byť založené na rešpektovaní základných práv a slobôd;

73. víta uprednostňovanie globálneho prístupu k otázke prisťahovalectva a súhlasí s dôrazom na podporu rovnocenného a skutočného partnerstva s krajinami pôvodu a tranzitnými krajinami v záujme organizovaného riadenia migračných tokov;

74. pripomína, že EÚ by mala lepšie zosúladiť hospodársku migráciu s potrebami pracovného trhu členských štátov a vyzýva k vytvoreniu spoločného flexibilného systému prijímania, pomocou ktorého by členské štáty mohli určiť počet občanov tretích krajín, ktorí môžu byť prijatí;

75. vyjadruje znepokojenie nad skutočnosťou, že väčšia solidarita sa obmedzuje na utilitaristický a selektívny prístup, založený na prijímaní vysoko kvalifikovaných prisťahovalcov, ktorí sú potrební na európskych trhoch práce;

76. súhlasí, že je vhodné žiadať lepšie prepojenie prisťahovaleckej a vonkajšej politiky Európskej únie, a domnieva sa, že je potrebná spolupráca a dialóg s tretími krajinami, a to tak v boji proti nelegálnemu prisťahovalectvu, ako aj pri zameraní sa na legálne prisťahovalectvo. Investovanie do ekonomiky týchto tretích krajín je efektívnejším nástrojom na pomoc ľuďom, ktorí majú v úmysle migrovať z ekonomických dôvodov. Kľúčovú úlohu tu zohrávajú predovšetkým miestne a regionálne orgány, a najmä tie, ktoré sú najbližšie k tretím krajinám, alebo majú s nimi najsilnejšie väzby, a môžu pôsobiť ako platformy pre spoluprácu EÚ s týmito krajinami;

77. domnieva sa, že v rámci rozvoja akčného plánu programu pre priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti by sa mala posilniť diplomacia miestnych samospráv, pretože miestne a regionálne orgány môžu zásadným spôsobom prispieť k zlepšeniu vzťahov a životných podmienok v mestách a regiónoch pôvodu a v tranzitných mestách a regiónoch;

78. súhlasí, že je potrebné využívať nástroje migračnej politiky jednotným spôsobom, a vyzýva, aby sa ešte pred uzavretím nových dohôd zhodnotili iniciatívy, ako sú partnerstvá v oblasti mobility a ich podmienky a dôsledky pre krajiny pôvodu;

79. takisto vyjadruje obavy v súvislosti s lepším riadením ekonomického prisťahovalectva v celej Európskej únii a vyzýva, aby sa pokročilo vo vypracovávaní stratégie (v súlade s európskou platformou pre dialóg), ktorá by zahŕňala miestne, regionálne a celoštátne subjekty v rámci Únie, rešpektovala právo členských štátov určovať počet štátnych príslušníkov tretích krajín prijatých za účelom zamestnania a zároveň im zabezpečila dôstojné pracovné podmienky ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁰⁾ Pozri stanovisko na tému „Komplexný prístup k migrácii: vybudovanie európskej politiky pracovnej migrácie a jej začlenenie do vzťahov s tretími krajinami“ (CdR 296/2007 fin).

80. so záujmom víta iniciatívu na vytvorenie monitorovacieho strediska, ktoré by bolo zamerané na analýzu a pochopenie javov súvisiacich s migráciou, a upozorňuje na to, že tato iniciatíva nesmie narušovať už existujúce iniciatívy. Potreba usporiadať a optimalizovať nástroje, ktoré sú v tejto oblasti k dispozícii, je čoraz naliehavejšia;

81. je presvedčený o tom, že napriek jeho zjavnému prínosu treba dôkladne preskúmať návrh na vypracovanie Kódexu prisťahovalca, najmä vzhľadom na to, že ešte nebola schválená smernica o zjednotenom postupe vybavovania žiadostí o povolenie na pobyt a pracovné povolenie, ktorého súčasťou je aj spoločný súbor práv pracovníkov z tretích krajín, ktorí majú legálny pobyt v niektorom členskom štáte. Je potrebné zabezpečiť, aby jeho vypracovanie nevyvolalo zmätok a neoslabilo platný súbor práv a záruk štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa zdržiavajú v Európskej únii;

82. oceňuje, že Komisia spomína úlohu, ktorú zohrávajú miestne a regionálne orgány v oblasti integrácie prisťahovalcov ⁽¹¹⁾, a uznáva, že je potrebné otvoriť rozsiahlejšiu diskusiu o integrácii v Európe. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že integračná politika by nemala byť skrytým nástrojom kontroly prisťahovalectva, ktorý by ovplyvňoval najmä spájanie rodín, ale mala by umožniť sociálnu, ekonomickú, kultúrnu s občiansku integráciu prisťahovalcov po ich usídlení na území niektorého členského štátu;

83. považuje za nevyhnutné, aby sa miestne a regionálne orgány a Výbor regiónov podieľali na stanovovaní ročných a viacročných priorít Európskeho fondu pre integráciu a aby sa zaručilo, že členské štáty správne využijú prostriedky fondu a rozdelia ich miestnym a regionálnym orgánom;

84. vyzýva členské štáty, aby zapojili miestne a regionálne orgány do budúcej konferencie na ministerskej úrovni na tému integrácie, ktorá sa uskutoční počas španielskeho predsedníctva začiatkom roku 2010. Vyzýva tiež na zlepšenie mechanizmov spolupráce v oblasti migrácie s platformami, ako je budúce Európsko-stredomorské zhromaždenie regionálnych a miestnych samospráv (ARLEM);

85. súhlasí s Komisiou, že nelegálna práca a obchodovanie s ľuďmi sú hlavnými faktormi, ktoré prispievajú k nelegálnemu prisťahovalectvu do Európy, a vyzýva členské štáty, aby hľadali spoločné stratégie na boj proti týmto problémom;

86. uznáva, že obavy vyvolané schválením smernice o návrate spôsobujú, že je obzvlášť dôležité monitorovať náležité uplatňovanie smernice a nalieha na Komisiu, aby dôsledne monitorovala, či sa smernica o návrate, ktorá nadobudne účinnosť v decembri 2010, uplatňuje v súlade s Chartou základných práv;

⁽¹¹⁾ Pozri závery seminára Výboru regiónov na tému „Úloha miest a regiónov pri integrácii prisťahovalcov“, Atény, 16. októbra 2008 (CdR 323/2008 fin).

87. upozorňuje, že nemožno hovoriť o dobrovoľnom návrate, pokiaľ sa nevytvoria mechanizmy dialógu s krajinami pôvodu, ktoré by zaručili uskutočniteľnosť návratu a vylúčili začiatok nového migračného projektu;

88. žiada, aby sa väčšia pozornosť venovala prípadom maloletých prisťahovalcov bez sprievodu a aby bola táto problematika obsiahnutá ako konkrétny bod v akčnom pláne Štokholmského programu. Zdôrazňuje, že vzhľadom na fenomén maloletých prisťahovalcov bez sprievodu je nevyhnutné posilniť solidaritu, povinnosti a rozdelenie nákladov medzi regionálnymi, národnými a európskymi orgánmi. Vyzýva Komisiu, aby navrhla prísnejšie trestné opatrenia pre siete prevádzачov a obchodníkov s ľuďmi, ktoré zneužívajú maloletých;

89. žiada Komisiu, aby zabezpečila, že mechanizmy azylových systémov v členských štátoch budú držať krok s pokrokom dosiahnutým pri vytváraní spoločného európskeho azylového systému, založeného na Ženevskom dohovore a ďalších súvisiacich medzinárodných nástrojoch a varuje pred uzatváraním nových readmisných dohôd so štátmi, ktoré nie sú signatármi Ženevského dohovoru;

90. vzhľadom na výrazné rozdiely pokiaľ ide o kvóty na počet prijatých žiadostí o azyl v jednotlivých členských štátoch odporúča preskúmať spoločný európsky azylový systém v tom zmysle, aby zodpovednosť za posúdenie žiadosti o azyl niesol štát, v ktorom bola žiadosť podaná, pričom by bola vždy zaručená solidarita medzi členskými štátmi;

91. žiada Komisiu, aby pracovala na zabezpečení správneho fungovania Európskeho podporného úradu pre azyl, aby ocenila zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do jeho činnosti, ako aj zapojenie Výboru regiónov v prípadoch, kedy si to vyžaduje miestny a regionálny rozmer problému;

92. uznáva, že integrácia utečencov či osôb pod medzinárodnou ochranou je pre miestne a regionálne samosprávy veľmi dôležitá, a žiada, aby sa miestne a regionálne orgány mohli zapájať do zavádzania mechanizmu vnútorného presídlenia;

93. žiada, aby sa pokročilo s analýzou uskutočniteľnosti spoločného spracúvania žiadostí o azyl, a súhlasí s Komisiou, že je potrebné opätovne preskúmať Európsky fond pre utečencov, do ktorého by mali byť vo väčšej miere zapojené miestne a regionálne orgány;

94. zdôrazňuje, že členské štáty by mali dodržiavať zásadu subsidiarity a vo väčšej miere zapájať miestne a regionálne orgány do vypracovávania politických opatrení súvisiacich s vytváraním európskeho priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti;

95. napokon žiada vypracovať na základe Štokholmského programu dôveryhodný akčný plán, ktorý by sprevádzalo rozsiahlejšie financovanie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Na tento účel bude potrebná koordinácia interných finančných nástrojov s nástrojmi pokrývajúcimi naše vzťahy s tretími krajinami.

V Bruseli 7. októbra 2009

Predseda
Výboru regiónov
Luc VAN DEN BRANDE

III

(Prípravné akty)

VÝBOR REGIÓNOV

81. PLENÁRNE ZASADNUTIE 5. – 7. OKTÓBRA 2009

Stanovisko Výboru regiónov na tému „Konkurencieschopná železničná nákladná doprava“

(2010/C 79/09)

VÝBOR REGIÓNOV

- s potešením víta právny predpis upravujúci zásady fungovania európskej železničnej siete pre konkurencieschopnú nákladnú dopravu. Cieľom je vytvorenie výkonnej siete nákladnej dopavy prostredníctvom inteligentného využívania existujúcej infraštruktúry alebo jej rozvoja,
- sa nazdáva, že dôsledné zavedenie zásad navrhnutých v uvedenom právnom predpise do praxe povedie v krátkom čase k zvýšeniu efektívnosti železničnej dopavy ako dopavy, ktorá je najšetrnejšia k životnému prostrediu, najbezpečnejšia a ktorá bude môcť z hľadiska efektívnosti konkurovať iným dopravným prostriedkom,
- sa nazdáva, že vytvorenie koridorov železničnej nákladnej dopavy musí prepojiť iné druhy dopavy prostredníctvom príslušných terminálov, a to tak pozemných a leteckých, ako aj námorných, vrátane vnútrozemských prístavov,
- upriamuje pozornosť na rozvoj logistických stredísk prevádzkovaných s účasťou miestnych a regionálnych orgánov, ktoré by mali byť zohľadnené pri budovaní európskej železničnej siete pre konkurencieschopnú nákladnú dopravu. Do plánovania a rozvoja takýchto logistických stredísk musia byť zapojené miestne a regionálne orgány,
- upozorňuje na isté ustanovenia v nariadení, ktoré môžu viesť k zvýšeniu byrokratickej záťaže v systémoch riadenia európskej železničnej siete,
- zdôrazňuje, že nákladná železničná doprava je pomerne šetrná k životnému prostrediu, bezpečná a môže po zvýšení svojej efektívnosti resp. konkurencieschopnosti predstavovať alternatívu k dopravným prostriedkom, ktoré majú väčšiu spotrebu energie, sú menej praktické pre užívateľov a oveľa nebezpečnejšie,
- zdôrazňuje, že vytvorenie európskej železničnej dopravnej siete si z hľadiska funkčnosti vyžaduje vybudovanie medzinárodnej štruktúry schopnej stimulovať koordináciu medzi členskými štátmi a maľazermi infraštruktúry pozdĺž príslušných koridorov.

Spravodajca: pán Witold Krochmal (PL/ÚEN-EA), primátor mesta Wołów

Referenčný dokument

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskej železničnej sieti pre konkurencieschopnú nákladnú dopravu

KOM(2008) 852 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

ÚVOD

1. Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskej železničnej sieti pre konkurencieschopnú nákladnú dopravu bol prijatý v súlade s požiadavkou vytvoriť maximálne bezpečný, účinný a ekologický systém nákladnej dopravy, ktorý bude slúžiť občanom a hospodárskym subjektom.

2. V súlade s obsahom bielej knihy o doprave z roku 2001 a vzhľadom na všeobecné zmeny v štruktúre EÚ, resp. stále nové výzvy, ktorým musia čeliť krajiny EÚ, je potrebné sa sústrediť na rozvoj „komodality“ všetkých druhov dopravy.

3. Zatiaľ čo v cestnej a leteckej doprave sa už vykonalo mnoho opatrení, ktoré priniesli pozitívne výsledky, v koľajovej, železničnej doprave je ešte potrebné vykonať veľký kus práce.

4. Predmetný návrh je výsledkom rozsiahlych konzultácií s členskými štátmi, železničnými prevádzkovateľmi, manažérmi infraštruktúry, zástupcami priemyslu a prepravných spoločností.

5. Záverom týchto prác je, že vybudovanie medzinárodných železničných koridorov pre konkurencieschopnú nákladnú dopravu v krátkom čase zvýši konkurencieschopnosť železníc a prispeje k zlepšeniu makroekonomických ukazovateľov.

Politické odporúčania

6. Výbor s potešením víta právny predpis upravujúci zásady fungovania európskej železničnej siete pre konkurencieschopnú nákladnú dopravu. Cieľom je vytvorenie výkonnej siete nákladnej dopravy prostredníctvom inteligentného využívania existujúcej infraštruktúry alebo jej rozvoja.

7. Výbor sa nazdáva, že dôsledné zavedenie zásad navrhnutých v uvedenom právnom predpise do praxe povedie v krátkom čase k zvýšeniu efektívnosti železničnej dopravy ako dopravy, ktorá je najšetrnejšia k životnému prostrediu, najbezpečnejšia a ktorá bude môcť z hľadiska efektívnosti konkurovať iným dopravným prostriedkom.

8. Výbor sa nazdáva, že vytvorenie koridorov železničnej nákladnej dopravy musí prepojiť iné druhy dopravy prostredníctvom príslušných terminálov, a to tak pozemných a leteckých, ako aj námorných, vrátane vnútrozemských prístavov.

9. Výbor upriamuje pozornosť na rozvoj logistických stredísk prevádzkovaných s účasťou miestnych a regionálnych orgánov, ktoré by mali byť zohľadnené pri budovaní európskej železničnej siete pre konkurencieschopnú nákladnú dopravu. Do plánovania a rozvoja takýchto logistických stredísk musia byť zapojené miestne a regionálne orgány.

10. Výbor upozorňuje na isté ustanovenia v nariadení, ktoré môžu viesť k zvýšeniu byrokratickej záťaže v systémoch riadenia európskej železničnej siete.

11. Výbor zdôrazňuje, že nákladná železničná doprava je pomerne šetrná k životnému prostrediu, bezpečná a môže po zvýšení svojej efektívnosti resp. konkurencieschopnosti predstavovať alternatívu k dopravným prostriedkom, ktoré majú väčšiu spotrebu energie, sú menej praktické pre užívateľov a oveľa nebezpečnejšie.

12. Treba zamerať činnosť na zvýšenie efektívnosti európskej železničnej dopravy a nárastu jej konkurencieschopnosti čo najurýchlenejším riešením v súčasnosti existujúcich problémov, ako napríklad:

- zlepšiť spoluprácu medzi členskými štátmi a manažérmi infraštruktúry v záujme odstránenia dôsledkov vyplývajúcich z prechodu hraníc, realizovať investičné projekty, zlepšiť spoluprácu a koordináciu v oblasti využívania železničnej siete medzi rôznymi typmi dopravy,
- rozvíjať a riadiť intermodálne terminály v službách železničnej dopravy ako aj zvýšiť efektívnosť ich činnosti využitím najnovších technológií pri ich riadení,
- výrazne zlepšiť interoperabilitu,
- obmedziť na minimum pokles efektívnosti, ktorý súvisí s dezintegráciou podnikov v dôsledku otvorenia trhov,
- vybudovať výkonnú železničnú sieť, ktorá navzájom prepojí celú EÚ v severojužnom a východozápadnom smere.

13. Pri tejto činnosti treba zužitkovať aktivity a iniciatívy, ktoré sa už rozvinuli tak na celoštátnej ako aj medzinárodnej úrovni a ktoré sa týkajú:

- prístupu a poplatkov za využívanie infraštruktúry,

- riadenia kapacít a premávky dopravných koridorov,
- bezpečnosti železničnej dopravy,
- rozvoja interoperability železničnej dopravy.

Okrem toho sú zároveň potrebné tieto opatrenia:

- budovať traťové siete v závislosti od kapacít,
- vytvoriť nové výkonné obchádzkové trate pre nákladnú dopravu (podobne ako obchádzkové cesty v cestnej doprave) v prípade vysoko zaťažených železničných uzlov.

14. Skúseností z programu transeurópskych dopravných sietí (TEN-T), systému riadenia železničnej dopravy (ERTMS) a iných doterajších opatrení umožňujú vďaka synergickému efektu všetkých opatrení podstatne efektívnejšie a rýchlejšie vytvoriť európsku železničnú sieť pre konkurencieschopnú nákladnú dopravu.

15. Konceptia vytvorenia európskej železničnej dopravnej siete si z hľadiska funkčnosti vyžaduje vybudovanie medzinárodnej štruktúry schopnej stimulovať koordináciu medzi členskými štátmi a manažérmi infraštruktúry pozdĺž príslušných koridorov. Tieto štruktúry by mali od členských štátov vyžadovať plnenie ich záväzkov v oblasti vytvárania koridorov.

16. Je nevyhnutné, aby zodpovedné orgány EÚ alebo členských štátov, resp. príslušné riadiace štruktúry ďalej pracovali na odstránení existujúcich obmedzení, ktoré spôsobujú zníženie efektívnosti, a tým aj konkurencieschopnosti, ako napr.:

- odstránenie jazykových bariér v cezhraničnej doprave,
- chýbajúce jednotné programy odborného vzdelávania rušňovodcov zahŕňajúce pravidlá železničnej dopravy v celej EÚ,
- neexistencia spoločných noriem v oblasti bezpečnosti a prepravnej kapacity,
- nejednotné využívanie informačných a telekomunikačných technológií a satelitných a rádiových systémov,
- chýbajúci systém a jednoznačná zodpovednosť za zásielky prepravované v rámci intermodálnych dopravných reťazcov,
- existencia mnohých problémov technickej i administratívnej povahy pri prekračovaní hraníc v medzinárodnej železničnej doprave,
- neexistencia rozdielnych trás (špecifických tratí) pre nákladnú dopravu a prepravu osôb, čo značne znižuje konkurencieschopnosť nákladnej dopravy,
- odstránenie nedostatku kapacít najmä v aglomeráciách s cieľom oddeliť od seba nákladnú a osobnú dopravu a celkovo zvýšiť konkurencieschopnosť železničnej dopravy, pokiaľ je to možné z plánovacieho a technického hľadiska,

- rozdielny rozchod koľají,
- nedostatočné presadzovanie noriem v oblasti presnosti dopravy, najmä pri kombinovanej doprave, napr. železničnej a cestnej,
- chýbajúci konsenzus, pokiaľ ide o optimálne rozmery a dĺžku vlakových súprav z hľadiska zvýšenia prepravných kapacít ako aj ochrany životného prostredia.

17. Bolo by vhodné zaviesť železničné normy, s cieľom znížiť logistické náklady, zlepšiť konkurencieschopnosť, zjednodušiť prístup na trhy, posilniť interoperabilitu a intermodalitu, zosúladiť hospodársky rozvoj a požiadavky týkajúce sa životného prostredia, ako aj s cieľom vytvoriť zo železníc neoddeliteľnú súčasť reťazca tvorby hodnôt siete európskych podnikov, ktorá prispeje k optimalizácii výrobných, dodávateľských a distribučných procesov.

18. V prípade, že nebude možné preniesť právomoci spojené s odstraňovaním prekážok by EÚ resp. členské štáty mali priamo podniknúť potrebné kroky na odstránenie týchto obmedzení.

19. Štruktúra riadiaca koridory nesmie byť zbyrokratizovaná, musí fungovať pružne v závislosti od podmienok na trhu a odolávať neopodstatneným zásahom členských krajín alebo inštitúcií EÚ.

20. Stanovenie potrebného počtu koridorov železničnej nákladnej dopravy v jednotlivých členských štátoch by sa malo riadiť dopytom po dopravných službách.

21. Podmienkou dosiahnutia vytýčených cieľov a úspešného vytvorenia európskej železničnej siete pre konkurencieschopnú nákladnú dopravu je úzka spolupráca s miestnymi a regionálnymi samosprávami, cez ktoré budú viesť železničné koridory.

22. K tejto spolupráci musí dochádzať tak v štádiu plánovania i koordinácie investícií spojených s vybudovaním siete, ako aj pri využívaní, opravách a modernizácii koridorov železničnej dopravy pri zohľadnení existujúcej infraštruktúry a dopravy.

23. So zreteľom na dôležitosť zabezpečenia kvalitných trás pre nákladnú dopravu, ich spoľahlivosti a dobrej obsluhy prevádzky, je potrebné na tých trasách, ktoré nebudú rozdelené pre nákladnú a osobnú dopravu, stanoviť zásady fungovania oboch druhov dopravy tak, aby to negatívne neovplyvňovalo mobilitu občanov ani nebolo v rozpore s inými záujmami spoločnosti, pričom by sa mali zohľadňovať miestne a regionálne záujmy.

24. Zodpovedajúce regionálne resp. mestské plánovanie v rámci územného plánovania zohľadňujúce trasy koridorov ako aj umiestnenia terminálov a prekládkových staníc značne zvýši efektívnosť siete a zároveň prispeje k zlepšeniu hospodárskej situácie miest a regiónov.

25. Miestne a regionálne orgány ako aj krajiny EÚ musia podniknúť nevyhnutné kroky, aby prispôsobili toky cestnej dopravy distribúcií a dodávkam tovaru prevezeného železničnou dopravou spotrebiteľom.

26. Miestne a regionálne orgány majú väčšie možnosti spolupráce a dialógu s výrobcami a aktérmi využívajúcimi železničnú dopravu, a dokážu účinnejšie presadiť určité správanie užívateľov dopravných služieb pri výbere dopravných prostriedkov alebo určitých trás. Zaručuje to optimálne správanie podnikateľov pri výbere dopravných prostriedkov pre ich výrobky z hľadiska ekologickej bezpečnosti, spoľahlivosti a rýchlosti, a samozrejme konkurencieschopnosti, pokiaľ ide o cenu.

II. ZÁVERY A ODPORÚČANIA

27. Výbor regiónov pokladá vytvorenie vnútorného železničného trhu za zásadný prvok v rámci Lisabonskej stratégie a stratégie trvalo udržateľného rozvoja Spoločenstva, a preto považuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady za nevyhnutný právny predpis umožňujúci železničnej doprave konkurovať iným dopravným prostriedkom, ktoré sú menej ekologické a menej priaznivé pre ľudí. V rámci uplatňovania je pri pridelovaní tratí pre prioritnú nákladnú dopravu potrebné primerane zohľadniť existujúcu dopravu, ako napr. služby osobnej dopravy. Vnútroštátna a cezhraničná nákladná doprava musia mať v zásade rovnocenné postavenie.

28. Dôležitú úlohu pri zavádzaní nariadenia do praxe budú zohrávať miestne a regionálne orgány, ktoré vhodným plánovaním a inteligentným investovaním do výstavby ciest, regionálnych železníc a prístavov môžu značne zvýšiť efektívnosť a konkurencieschopnosť železničnej dopravy.

29. Je nevyhnutné spoločne s manažérmi dopravných koridorov a miestnymi a regionálnymi orgánmi stanoviť pravidlá prepravy nebezpečných materiálov.

30. Hoci sa rozhodnutia o vytvorení koridorov nákladnej dopravy budú prerokúvať a prijímať na úrovni Spoločenstva, musia v každom prípade byť už pred prijatím, počas plánovania a schvaľovania na úrovni štátov, predmetom konzultácií s miestnymi a regionálnymi orgánmi.

31. Na základe konzultácií by sa mali stanoviť nevyhnutné prvky infraštruktúry spojené s budovaním koridoru, ktoré zaručia, že jeho umiestnenie nebude mať negatívny vplyv na život miestnych spoločenstiev, ktoré sa nachádzajú pozdĺž trasy koridoru, a mal by sa zjednodušiť výber najvhodnejších území, cez ktoré by mali tieto trasy prechádzať.

32. Mala by sa nevyhnutne dosiahnuť optimálna koexistencia medzi sieťami pre vysokorýchlostné vlaky, sieťami pre štandardné vlaky a osobné vlaky a sieťami pre všetky služby potrebné pre nákladné vlaky.

33. Vzhľadom na stanovené parametre železničných magistral v dopravných koridoroch budú nevyhnutné zmeny v organizácii cestnej i železničnej dopravy v časti lokalít, cez ktoré povedú dopravné koridory. Preto je nevyhnutné poskytnúť miestnym a regionálnym orgánom zodpovedajúce finančné nástroje umožňujúce vykonať investičné a modernizačné práce potrebné na priebeh dopravných tepien cez tieto územia. Zároveň sa musí zjednodušiť právny rámec pre vyvlastňovanie pozemkov vo verejnom záujme, aby uplatňovanie zásady primeraného odškodnenia za vyvlastnené pozemky nebrzdilo plánované modernizačné alebo stavebné zámery týkajúce sa rozmiestnenia trás a objektov infraštruktúry.

34. Tieto nástroje musia byť k dispozícii v termíne, ktorý by umožnil realizáciu ustanovení podľa kapitoly II čl. 3 ods. 3 predmetného nariadenia, t. j. v právne záväzných lehotách uvedených v nariadení pre vytvorenie jednotlivých koridorov železničnej nákladnej dopravy.

35. Existujúce logistické strediská prevádzkované s účasťou miestnych a regionálnych orgánov musia byť využívané efektívnym spôsobom a začlenené do systému koridorov železničnej nákladnej dopravy.

36. Toto včlenenie infraštruktúry riadenej územnou samosprávou musí zabezpečiť účasť predstaviteľov miestnych a regionálnych orgánov v riadiacich orgánoch koridorov nákladnej dopravy v súlade s kapitolou II čl. 4 nariadenia.

37. Počet koridorov železničnej nákladnej dopravy v jednotlivých krajinách EÚ stanovený v článku 3 nariadenia sa musí vypracovať na základe perspektívneho dopytu po dopravných službách, analýzy ich efektívnosti ako aj reálnych technických možností realizácie v lehotách stanovených v nariadení.

38. Malo by sa ustúpiť od povinného počtu dopravných koridorov v jednotlivých členských krajinách EÚ v závislosti od množstva tonokilometrov železničnej nákladnej dopravy v konkrétnom členskom štáte.

39. Prieskum trhu uvedený v článku 5 ods. 3 nariadenia sa musí vykonať v závislosti od potrieb, o ktorých musia rozhodovať manažéri koridoru. V tejto súvislosti sa nemusí vykonávať každoročne, ako je to uvedené v nariadení.

40. Pri rozhodnutiach prijímaných na miestnej úrovni týkajúcich sa koridorov železničnej nákladnej dopravy v prvej fáze vykonávania nariadenia je potrebné vychádzať výlučne z relevantných vecných kritérií súvisiacich s efektívnosťou, dostupnosťou, kvalitou ako aj veľkosťou infraštruktúry, a podľa možnosti vyhýbať sa politickým dôvodom.

41. Je nevyhnutné, aby sa počas vytvárania koridoru železničnej nákladnej dopravy dohliadalo na dodržiavanie noriem z hľadiska ochrany životného prostredia a verejného zdravia, najmä hlučnosti, bezpečnosti dopravy a iných aspektov, pretože tieto

normy pomáhajú zamedzovať negatívnym účinkom na životné prostredie miestnych obyvateľov. V rámci tohto procesu by sa malo prihliadať najmä na prioritné kritériá neznevýhodňovania osôb žijúcich v blízkosti koridorov železničnej nákladnej dopravy z hľadiska hygienických a životných podmienok, ako aj bezpečnosti dopravy.

42. Výbor regiónov navrhuje Európskej komisii, aby čo najrýchlejšie uviedla do platnosti toto nariadenie a zohľadnila pripomienky a návrhy uvedené v tomto stanovisku.

V Bruseli 7. októbra 2009

Predseda
Výboru regiónov
Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regiónov na tému „Farmaceutický balík“

(2010/C 79/10)

VÝBOR REGIÓNOV

- zdôrazňuje, že vždy musia mať prednosť potreby a záujmy pacientov;
- zastáva názor, že najdôležitejšou úlohou farmaceutického priemyslu je vývoj liečiv spĺňajúcich kritériá kvality a bezpečnosti, ktorých účinnosť a bezpečnosť bude preukázaná klinickými skúškami, pričom tieto liečivá budú prispôbené terapeutickým potrebám pacientov, ktorým tak budú zlepšovať kvalitu života. Investície týchto podnikov preto majú smerovať do výskumu a vývoja;
- domnieva sa, že je zložité vymedziť jeden informačný kanál len na to, čo by sa dalo definovať ako publikácie týkajúce sa zdravia, a preto vytvorenie takéhoto kanála odmieta, s výnimkou informácií poskytovaných organizáciami pacientov;
- okrem toho by chcel, aby sa zabezpečilo, že sa kvôli návrhu o falšovaných liekoch nebude oneskorovať zavádzanie generík na trh;
- vyzýva Komisiu, aby sledovala vývoj cien a zabezpečila, že navrhovaná akreditácia nebude viesť k zvyšovaniu cien liekov;
- chcel by vyzdvihnúť, že úloha regionálnych pracovísk farmakovigilancie by sa nemala obmedziť na zber informácií, ale mala by zahŕňať aj informovanie a prevenciu, poradenstvo a vyhodnocovanie údajov o výhodách a rizikách; regionálne pracoviská farmakovigilancie spolupracujú pri zdravotnom výkazníctve a v rámci konferencií o zdraví.

Spravodajkyňa: pani Susanna HABY (SE/ELS), členka mestského zastupiteľstva Göteborgu

Referenčné dokumenty

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 726/2004, ktorým sa stanovujú postupy Spoločenstva pri povoľovaní liekov na humánne použitie a na veterinárne použitie a pri vykonávaní dozoru nad týmito liekmi a ktorým sa zriaďuje Európska agentúra pre lieky, pokiaľ ide o informácie určené verejnosti o liekoch viazaných na lekársky predpis

KOM(2008) 662 v konečnom znení – 2008/0255 (COD)

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/83/ES, ktorou sa ustanovuje zákonník Spoločenstva o humánných liekoch, pokiaľ ide o informácie určené verejnosti o liekoch viazaných na lekársky predpis

KOM(2008) 663 v konečnom znení – 2008/0256 (COD)

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa, pokiaľ ide o farmakovigilanciu humánných liekov, nariadenie (ES) č. 726/2004, ktorým sa stanovujú postupy Spoločenstva pri povoľovaní liekov na humánne použitie a na veterinárne použitie a pri vykonávaní dozoru nad týmito liekmi a ktorým sa zriaďuje Európska agentúra pre lieky

KOM(2008) 664 v konečnom znení – 2008/0257 (COD)

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/83/ES, ktorou sa ustanovuje zákonník Spoločenstva o humánných liekoch, pokiaľ ide o farmakovigilanciu

KOM(2008) 665 v konečnom znení – 2008/0260 (COD)

Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Bezpečné, inovatívne a dostupné lieky: obnovené vyhliadky pre farmaceutický sektor

KOM(2008) 666 v konečnom znení

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/83/ES, pokiaľ ide o predchádzanie vstupu liekov, ktoré sú falšované z hľadiska ich totožnosti, histórie alebo pôvodu, do legálneho dodávateľského reťazca

KOM(2008) 668 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNŮV,

Všeobecné pripomienky

1. víta z veľkej časti kroky, ktoré Komisia navrhuje v tomto „farmaceutickom balíku“. Vo svojich skorších stanoviskách ⁽¹⁾ kritizoval politiku GR pre podnikanie a priemysel v oblasti liečiv a žiadal väčšie zosúladenie s politikou zdravotnej starostlivosti GR pre zdravie a ochranu spotrebiteľov. Výbor regiónov považuje

legislatívnu iniciatívu v oblasti farmakovigilancie a úsilie zozbierať efektívnejšie poznatky o vedľajších účinkoch za dôležitý krok v záujme lepšej ochrany verejného zdravia v Európskej únii;

2. zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa k liečbe farmaceutikami pristupovalo eticky a z medicínskeho a hospodárskeho hľadiska zodpovedne. Cieľom musí byť poskytnúť pacientovi najvhodnejšie lieky v pravý čas a v správnych dávkach, aby sa zdroje využívali čo najúčinnnejšie. Vždy musia mať prednosť potreby a záujmy pacientov;

3. zastáva názor, že návrh smernice sa miestnych a regionálnych orgánov priamo týka, pretože v mnohých členských štátoch sú zodpovedné za zdravotnú starostlivosť. Komisia vo svojom návrhu nezohľadnila úlohu miestnej a regionálnej úrovne. Mala by sa dodržať zásada subsidiarity;

⁽¹⁾ Vo svojom stanovisku na tému „Biela kniha – Spoločne za zdravie: strategický prístup EÚ na obdobie 2008 – 2013“ z 9./10. apríla 2008 Výbor regiónov poukázal na to, „že stratégia sa nezaobrá otázkou farmaceutických výrobkov, preto odporúča túto otázku podrobnejšie preskúmať“.

4. víta skutočnosť, že Komisia plánuje zaviesť opatrenia, ktoré by mali obmedziť negatívny vplyv liekov na životné prostredie. Tieto opatrenia by však mali byť prezentované podrobnejšie.

Oznámenie „Bezpečné, inovatívne a dostupné lieky: obnovené vyhliadky pre farmaceutický sektor“ [KOM(2008) 666 v konečnom znení]

5. uznáva, význam farmaceutického priemyslu EÚ pre zdravotníctvo, ktorého je vedeckým základom, ako aj pre celé hospodárstvo;

6. zdôrazňuje, že je dôležité nájsť rovnováhu medzi požiadavkami v oblasti konkurencieschopnosti a požiadavkami v oblasti verejného zdravia;

7. domnieva sa, že všetky subjekty by sa mali uistiť, že biosimilárne lieky (biologické liečivá uznané postupom, ktorý sa čiastočne podobá postupu pre uznávanie generických liekov) a generiká (generiká alebo generické lieky: lieky, ktoré nie sú chránené patentom) budú dostupné hneď po vypršaní platnosti patentu, že poskytujú pacientom vynikajúcu kvalitu a že sa vyrábajú podľa prísnych noriem;

8. odporúča Komisii, aby brala do úvahy závery z prieskumu farmaceutického odvetvia (2).

Informácie určené verejnosti o liekoch viazaných na lekárske predpis [KOM(2008) 663 v konečnom znení a KOM(2008) 662 v konečnom znení]

9. súhlasí s názorom, že občanov zaujímajú rozhodnutia týkajúce sa ich zdravia a že tento záujem sa bude v budúcnosti ešte zvyšovať;

10. zastáva názor, že najdôležitejšou úlohou farmaceutického priemyslu je vývoj liečiv spĺňajúcich kritériá kvality a bezpečnosti, ktorých účinnosť a bezpečnosť bude preukázaná klinickými skúškami, pričom tieto liečivá budú prispôbované terapeutickým potrebám pacientov, ktorým tak budú zlepšovať kvalitu života. Investície týchto podnikov preto majú smerovať do výskumu a vývoja;

11. žiada farmaceutické podniky, aby si splnili svoje záväzky týkajúce sa zlepšenia kvality informácií na obaloch a aby boli prístupné a zrozumiteľné pre pacientov vo viac než jednom jazyku EÚ v súlade s platnou legislatívou, čím sa má zaručiť lepšie použitie liečiv. Ďalej tieto podniky vyzýva, aby vytvorili systém, ktorý by zaručil sledovateľnosť liekov;

12. podporuje zachovanie zákazu reklamy na lieky viazané na lekárske predpis. „Propagovanie“ chorôb a porúch v médiách farmaceutickými spoločnosťami s cieľom obísť tento zákaz musí tiež podliehať kontrole. Farmaceutické spoločnosti môžu o liekoch viazaných na lekárske predpis informovať len zaužívanými

spôsobmi a v súlade so stanovenými kritériami kvality. Reklamy v televíznom a rozhlasovom vysielaní a prostredníctvom iných vopred nešpecifikovaných informačných kanálov by nemali byť povolené;

13. domnieva sa, že informácie, ktoré poskytujú farmaceutické spoločnosti by mali podliehať kontrole kvality a v súlade s vnútroštátnymi predpismi by mali byť vopred preskúmané buď členským štátom, v ktorom má byť liek povolený, alebo na úrovni EÚ, v prípade centrálne povolených liekov. Členské štáty si stanovujú vhodný monitorovací systém, ktorý umožní zabezpečiť, že budú dodržané ustanovenia týkajúce sa vzájomne uznaných liečiv podľa smernice 2001/83/ES. Centrálne povolené lieky podliehajú monitorovaniu na európskej úrovni v súlade s nariadením (ES) č. 726/2004;

14. myslí si, že je potrebné zrušiť výnimky týkajúce sa reklamy na očkovanie a iných reklamných kampaní, ktoré sú v záujme verejného zdravia. Informácie o týchto liečivách by mali podliehať tým istým právnym predpisom, ako lieky na lekárske predpis. Výnimka z tohto zákazu reklamy by sa mala zachovať iba s ohľadom na očkovania v rámci prevencie pri cestovaní;

15. vyslovuje sa za vyzdvihnutie a podporu úlohy ošetrovateľského personálu pri priamom podávaní informácií pacientom a pri vymedzovaní úlohy jednotlivých aktérov. Informovanie pacientov a dohľadanie nad tým, aby sa uspokojovali ich potreby, je základom dôverného vzťahu, ktorý je základem podstatou zdravotníctva;

16. považuje za dôležité, aby z týchto informácií boli jasné prípadné riziká aj pozitívne účinky príslušného lieku. Pre Výbor regiónov je zásadnou požiadavkou, aby informácie farmaceutických spoločností nemali komerčný charakter;

17. chce zabezpečiť, že informačné kanály orgánov a zariadení v zdravotníctve budú môcť aj naďalej poskytovať informácie o liekoch viazaných na lekárske predpis a umožnia porovnať rôzne spôsoby liečby;

18. domnieva sa, že je zložité vymedziť jeden informačný kanál len na to, čo by sa dalo definovať ako publikácie týkajúce sa zdravia, a preto vytvorenie takéhoto kanála odmieta, s výnimkou informácií poskytovaných organizáciami pacientov;

19. zdôrazňuje, že je veľmi dôležité, aby sa smernica nevykládala v jednotlivých členských štátoch príliš rozdielne. Komisia by preto mala vypracovať súhrn postupov v oblasti monitorovacích systémov a predložiť ho členským štátom;

20. domnieva sa, že Komisia by mala podrobne preskúmať, aké možnosti informovať o liekoch viazaných na lekárske predpis majú obchodníci s liečivami.

(2) Priebežná správa o prieskume farmaceutického odvetvia (pracovný dokument GR pre hospodársku súťaž) z 28. novembra 2008.

Predchádzanie vstupu liekov, ktoré sú falšované z hľadiska ich totožnosti, histórie alebo pôvodu, do legálneho dodávateľského reťazca [KOM(2008) 668 v konečnom znení]

21. podporuje návrh, aby sa vytvorila koordinovaná sieť všetkých strán, ktorých sa týka falšovanie liekov, s cieľom zlepšiť identifikáciu falšovaných liekov, zabrániť ich vstupu do dodávateľskej siete, ako aj stanoviť v súvislosti s týmito liekmi prísnejšie povinnosti pre predajcov aj pre kupujúcich;

22. vyzýva Komisiu, aby navrhla opatrenia, ktorými by sa dalo bojovať proti falšovaniu liekov aj mimo legálneho dodávateľského reťazca. V smernici sa stanovuje, že jej ustanovenia platia iba pre liečivá určené na distribúciu v členských štátoch ⁽³⁾;

23. zastáva názor, že sa musia zlepšiť vedomosti a povedomie občanov týkajúce sa rizík a možných neskorších účinkov pri liečivách mimo legálneho dodávateľského reťazca;

24. vyzýva Európsku komisiu, aby prijala vhodné kroky na zabezpečenie úplnej sledovateľnosti liekov, najmä zavedením systému rozpoznávania balenia jednotlivých liekov na európskej úrovni;

25. schvaľuje, že aj naďalej bude existovať možnosť – bezpečného – paralelného obchodovania s liekmi, ktoré prispieva k znižovaniu cien liekov;

26. okrem toho žiada, aby sa kvôli návrhu neoneskorovalo zavádzanie generík;

27. vyzýva Komisiu, aby sledovala vývoj cien a zabezpečila, že navrhovaná akreditácia nebude viesť k zvyšovaniu cien liekov; pripomína, že opatrenia, ktoré sa majú zaviesť, musia byť vytvorené tak, aby zlepšenie bezpečnosti primerane zodpovedalo vyšším nákladom;

28. vyzýva Komisiu, aby spolu s členskými štátmi podporila vypracovanie medzinárodného dohovoru o boji proti falšovaniu liekov, ktorým by sa posilnili sankcie za falšovanie liekov, alebo aby navrhla pridať dodatočný protokol k Dohovoru z Palerma o organizovanom zločine.

Farmakovigilancia humánných liekov [KOM(2008) 664 v konečnom znení a KOM(2008) 665 v konečnom znení]

29. víta zmeny v legislatíve Spoločenstva smerujúce k presvedčivejším právnym predpisom v oblasti liečiv;

⁽³⁾ Smernica 2001/83/ES, článok 2: „Ustanovenia tejto smernice sa uplatňujú na priemyselne vyrábané lieky na humánne použitie, ktoré majú byť uvedené na trh v členských štátoch.“

30. domnieva sa, že je potrebné nabádať pacientov i zdravotnícke zariadenia, aby hlásili vedľajšie účinky. Pracovníci v zdravotníctve majú povinnosť oznámiť akúkoľvek nežiaducu reakciu na liek, ktorá im je známa. To je mimoriadne dôležité pri liečivách, ktoré sa schvaľujú s určitými podmienkami. Jedným zo spôsobov, ako na to pacientov upozorniť je, že sa na obale použije obvyklý symbol alebo dohodnutá sústava symbolov a že informácie o vedľajších účinkoch budú dostupné vo viac než jednom jazyku EÚ;

31. domnieva sa, že zdravotnícke zariadenia by mali mať možnosť dať podnet na preskúmanie bezpečnosti lieku a prostredníctvom regionálnych a celoštátnych stredísk pre farmakovigilanciu by mali mať aj prístup k informáciám z európskej databázy, ktoré sa týkajú vedľajších účinkov;

32. vyzýva, aby sa regionálne pracoviská farmakovigilancie stali neoddeliteľnou súčasťou sústavy verejného zdravotníctva a pre pacientov hlavným kontaktným miestom, pokiaľ ide o farmakologické otázky;

33. nazdáva sa, že pred zverejnením nežiaducich účinkov a ich oznámením pacientom je potrebné vykonať dôkladnú štúdiu, ktorú potvrdia príslušné orgány;

34. vyzdvihuje, že úloha regionálnych pracovísk farmakovigilancie by sa nemala obmedziť na zber informácií, ale mala by zahŕňať aj informovanie a prevenciu, poradenstvo a vyhodnocovanie údajov o výhodách a rizikách; regionálne pracoviská farmakovigilancie spolupracujú pri zdravotnom výkazníctve a v rámci konferencií o zdraví; cieľom okrem toho musí byť intenzívnejšia spolupráca lekárov, lekárnikov a zdravotných spolupomocných skupín v otázkach medikácie;

35. odhaduje, že navrhované zmeny v údajoch na príbalovom letáku, najmä pokiaľ ide o starostlivé monitorovanie vedľajších účinkov niektorých liekov, budú mať za následok, že sa tieto informácie budú veľmi rýchlo meniť. Mohlo by sa stať, že príbalový leták bude zastaraný a pacienta môže zmiasť alebo mu sprostredkovať nesprávne informácie. Z dlhodobého hľadiska je potrebné zabezpečiť, aby užívateľ dostal spolu s liekom aj aktuálny príbalový leták. Zdravotnícky personál by mal informovať pacientov o nežiaducich účinkoch, ktoré ešte nie sú uvedené na príbalovom letáku, pokiaľ to považujú za potrebné vzhľadom k individuálnej situácii každého pacienta;

36. je proti návrhu zaviesť súhrn informácií príbalového letáka v rámčeku s čiernymi okrajmi, pretože sa treba obávať, že pacient bude čítať iba údaje v tomto rámčeku.

II. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA

Pozmeňovací návrh 1

KOM(2008) 663 v konečnom znení – článok 1 odsek 2

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Smernica 2001/83/ES sa mení a dopĺňa takto: Článok 88 ods. 4 sa nahrádza týmto: „(...) 4. Zákaz uvedený v odseku 1 sa neuplatňuje na očkovacie kampane a iné kampane organizované v záujme verejného zdravia priemyselným odvetvím a schválené príslušnými orgánmi členských štátov.“;	Smernica 2001/83/ES sa mení a dopĺňa takto: Článok 88 ods. 4 sa nahrádza týmto: „(...) 4. Zákaz uvedený v odseku 1 sa neuplatňuje na <u>preventívne očkovania pred cestou očkovacie kampane a iné kampane organizované v záujme verejného zdravia priemyselným odvetvím a schválené príslušnými orgánmi členských štátov.</u> “;

Zdôvodnenie

Pri očkovacích látkach by mali platiť tie isté ustanovenia ako pri iných liekoch na lekárske predpis. Výnimky týkajúce sa reklamy na očkovacie kampane a iné kampane v záujme verejného zdravia by sa mali obmedzovať na očkovanie v rámci prevencie pri cestovaní. Platné európske predpisy obsahujú výnimku zo všeobecného zákazu reklamy práve pre očkovacie kampane. Návrh Komisie by umožnil farmaceutickému priemyslu viesť kampane v záujme verejného zdravia. Podľa nášho názoru viedla súčasná výnimka k tomu, že informačná činnosť farmaceutických spoločností o ich očkovacích látkach nadobudla agresívny a reklamný charakter. Ak sa za daných okolností (tak ako Komisia vyzýva) navrhne rozšírenie tejto výnimky tak, aby zahŕňala aj „iné kampane organizované v záujme verejného zdravia“, vznikne riziko porušenia súčasného zákazu pre lieky na lekárske predpis. Súvisí to s tým, že sa ťažko ohraničuje pojem „iné kampane organizované v záujme verejného zdravia“.

Vďaka novým vedeckým poznatkom sa počet očkovacích látok v budúcnosti zvýši, napríklad vo forme terapeutických očkovacích látok. Mohlo by byť preto čoraz ťažšie rozlišovať medzi očkovacou látkou a klasickým liekom. Očkovanie obyvateľstva je dôležitou súčasťou zdravotnej starostlivosti. Členské štáty v súčasnosti využívajú vo svojich očkovacích programoch odlišné postupy. V záujme komplexného posúdenia rizika a užitočnosti, ako aj optimálneho využívania zdrojov v zdravotníctve by malo byť hodnotenie informácií v súvislosti s očkovacími kampaňami úlohou spoločnosti a nie záležitosťou jednotlivých farmaceutických spoločností.

Pozmeňovací návrh 2

KOM(2008) 663 v konečnom znení – článok 1 odsek 5

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Článok 100b Tieto druhy informácií o registrovaných liekoch viazaných na lekárske predpis sa môžu šíriť zo strany držiteľa rozhodnutia o registrácii širokej verejnosti alebo jednotlivcom: (...) (c) informácie o vplyve lieku na životné prostredie, cenách a faktické, informatívne oznamy a referenčný materiál súvisiaci napríklad so zmenami obalu alebo upozoreniami o nežiaducich reakciách; (d) informácie týkajúce sa lieku ohľadom neintervenčných vedeckých štúdií alebo súvisiace opatrenia na prevenciu a liečbu alebo informácie, ktoré predstavujú liek v súvislosti so stavom, ktorému sa má predchádzať, alebo ktorý sa má liečiť.	Článok 100b Tieto druhy informácií o registrovaných liekoch viazaných na lekárske predpis sa môžu šíriť zo strany držiteľa rozhodnutia o registrácii širokej verejnosti alebo jednotlivcom: (...) (c) informácie o environmentálnych rizikách vyplývajúcich zo zneužitia alebo nesprávneho použitia lieku v rozpore so súhrnom vlastností výrobku; vplyve lieku na životné prostredie, cenách a faktické, informatívne oznamy a referenčný materiál súvisiaci napríklad so zmenami obalu alebo upozoreniami o nežiaducich reakciách; (d) informácie týkajúce sa lieku ohľadom neintervenčných vedeckých štúdií alebo súvisiace opatrenia na prevenciu a liečbu alebo informácie, ktoré predstavujú liek v súvislosti so stavom, ktorému sa má predchádzať, alebo ktorý sa má liečiť.

Zdôvodnenie

Pojem „vplyv lieku na životné prostredie“ je príliš slabý. Kvôli pribúdajúcemu povedomiu o potenciálnych škodlivých účinkoch liečiv na životné prostredie by sa skôr malo hovoriť o environmentálnych rizikách. Pojmom „environmentálne riziká“ sa viacej zameriame práve na tie vplyvy na životné prostredie, ktoré by Komisia chcela kontrolovať.

Ustanovenia by mali mať takú podobu, aby sa za informácie považoval iba súhrn charakteristík, etiketa a príbalový leták liečiva. Tieto údaje sa však môžu doplniť o údaje o účinkoch liečiva na životné prostredie. Článok 100b písm. d) je nejasný a mal by sa preto vypustiť. Aj samotná Komisia v jednej správe priznala, že neintervenčné štúdie majú často nízku kvalitu a často slúžia na reklamu ⁽⁴⁾.

Pozmeňovací návrh 3

KOM(2008) 663 v konečnom znení – článok 1 odsek 5

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Článok 100c	Článok 100c
Informácie o registrovaných liekoch viazaných na lekársky predpis rozširované držiteľom rozhodnutia o registrácii širokej verejnosti alebo jednotlivcom sa nesmú sprístupniť prostredníctvom televízie alebo rozhlasu. Môžu sa sprístupniť iba týmito spôsobmi:	Informácie o registrovaných liekoch viazaných na lekársky predpis rozširované držiteľom rozhodnutia o registrácii širokej verejnosti alebo jednotlivcom sa nesmú sprístupniť prostredníctvom televízie alebo rozhlasu. Môžu sa sprístupniť iba týmito spôsobmi:
(a) prostredníctvom publikácií týkajúcich sa zdravia podľa definície členského štátu, ktorý ich vydáva, s výnimkou nevyžiadaného materiálu aktívne distribuovaného širokej verejnosti alebo jednotlivcom;	(a) prostredníctvom publikácií týkajúcich sa zdravia podľa definície členského štátu, ktorý ich vydáva, s výnimkou nevyžiadaného materiálu aktívne distribuovaného širokej verejnosti alebo jednotlivcom;
(b) prostredníctvom internetových stránok o liekoch, s výnimkou nevyžiadaného materiálu aktívne distribuovaného širokej verejnosti alebo jednotlivcom;	(b) (a) prostredníctvom internetových stránok o liekoch, pričom informácie by mali obsahovať len údaje uvedené na príbalovom letáku alebo na označení liekov, s výnimkou nevyžiadaného materiálu aktívne distribuovaného širokej verejnosti alebo jednotlivcom;

Zdôvodnenie

Pojem „publikácie týkajúce sa zdravia“ sa ťažko definuje, preto by sa tento informačný kanál nemal uvádzať. Súčasný návrh požaduje, aby každý členský štát definoval, ktoré publikácie má pojem zahŕňať, čo vytvára nebezpečenstvo rozdielného výkladu. Pri súčasnej formulácii vyvstáva problém definície reklamy a informácií.

⁽⁴⁾ Strategy to better protect public health by strengthening and rationalising EU pharmacovigilance: Public consultation on legislative proposals (Stratégia lepšej ochrany zdravia obyvateľstva zlepšením a racionalizáciou farmakovigilancie v EÚ: verejná konzultácia k legislatívnemu návrhu), Brusel, 5. decembra 2007, bod 3.2.5.

Pozmeňovací návrh 4

KOM(2008) 668 v konečnom znení – článok 1 odsek 1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Smernica 2001/83/ES sa mení a dopĺňa takto:	Smernica 2001/83/ES sa mení a dopĺňa takto:
1) V článku 1 sa za bod 17 vkladá bod 17a:	1) V článku 1 sa za bod 17 vkladá bod 17a:
„17a. Obchod s liekmi:	„17a. Obchod s liekmi <u>Sprostredkovanie liekov:</u>
Všetky činnosti spočívajúce v nezávislom vyjednávaní v mene inej osoby, pokiaľ ide o predaj alebo nákup liekov, ich účtovanie alebo sprostredkovanie, okrem dodávania liekov verejnosti, ktoré nespádajú do definície veľkoobchodnej distribúcie.“	Všetky činnosti spočívajúce v nezávislom vyjednávaní v mene inej osoby, pokiaľ ide o predaj, alebo nákup, alebo účtovanie liekov, okrem takých liekov, ktoré spadajú pod definíciu veľkoobchodnej a maloobchodnej distribúcie. ich účtovanie alebo sprostredkovanie, okrem dodávania liekov verejnosti, ktoré nespádajú do definície veľkoobchodnej distribúcie.“

Zdôvodnenie

Navrhovaný bod 17a má názov „Obchod s liekmi“. V definícii sa okrem iného hovorí, že veľkoobchod a maloobchod nespádajú do koncepcie „obchodu s liekmi“. Keďže pojem „obchod s liekmi“ má už v mnohých členských štátoch svoj zaužívaný význam, mala by sa činnosť, o ktorej sa hovorí v bode 17a nazvať inak. Ak sa navrhovaný pojem nezmení, hrozí, že dôjde k zámene pojmov.

Pozmeňovací návrh 5

KOM(2008) 665 v konečnom znení – medzi bodom 17 a bodom 18

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
	Smernica 2004/27/ES článok 1 odsek 40 písm. e) sa mení a dopĺňa takto:
	<u>písmeno j) sa nahrádza takto:</u>
	„informácia o tom, že nepoužitý alebo exspirovaný liek sa nesmie spláchnuť do záchoda ani spolu s inými odpadovými vodami, ani vyhodiť do domového odpadu. Je potrebné poukázať na jestvujúce systémy zberu liekov;“

Zdôvodnenie

Výbor regiónov odporúča zmenu platnej legislatívy, ktorá v návrhu Komisie zostáva nezohľadnená. V platnom predpise, teda v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2004/27/ES z 31. marca 2004, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2001/83/ES o právnych predpisoch Spoločenstva týkajúcich sa liekov na humánne použitie, sa pre článok 54 písm. j) uvádza: „špecifické preventívne opatrenia, týkajúce sa zneškodňovania nevyužitých liekov alebo prípadne odpadu, vzniknutého z liekov, ako aj odkaz na akýkoľvek vhodný používaný systém ich zberu;“.

Platná legislatíva síce predpisuje systémy zberu nepoužitých a exspirovaných liekov vo všetkých členských štátoch, ale pacienti o týchto systémoch nie sú dostatočne informovaní. Neželaným následkom toho, že chýbajú jasné pokyny pre pacientov, je, že liečivá sa dostávajú do odpadových vôd a spôsobujú stúpajúce zaťaženie čistiarň odpadových vôd a následne povrchových vôd. Jednoznačnejšie informácie na obale by poskytli lepšie predpoklady na primerané zaobchádzanie s nepoužitými a exspirovanými liečivami.

Pozmeňovací návrh 6

KOM(2008) 665 v konečnom znení – medzi bodom 15 a bodom 16

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
	<u>Smernica 2004/27/ES článok 1 odsek 1 písm. i) sa mení a dopĺňa takto:</u> <u>Bod 28 sa nahrádza takto:</u> <u>„28. Riziko spojené s použitím lieku:</u> — <u>akékoľvek riziko pre pacienta alebo verejné zdravie súvisiace s kvalitou, bezpečnosťou alebo účinnosťou lieku;</u> — <u>akékoľvek riziko nežiaducich účinkov na životné prostredie;</u> <u>28a. vyváženosť rizika a prínosu:</u> <u>posúdenie pozitívnych terapeutických účinkov lieku vo vzťahu k riziku podľa definície uvedenej v bode 28.“</u>

Zdôvodnenie

Výbor regiónov sa domnieva, že pokiaľ ide o lieky, je oveľa vhodnejšie rozlišovať medzi rizikami v oblasti životného prostredia a rizikami týkajúcimi sa zdravia, ako sa uvádza v smernici 2004/27/ES. Takto sa zachová tradičná koncepcia rizík a prínosov, pokiaľ ide o lieky.

V Bruseli 7. októbra 2009

Predseda
Výboru regiónov
 Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regiónov na tému „Budúci spoločný európsky azylový systém II“

(2010/C 79/11)

VÝBOR REGIÓNOV

- v tomto stanovisku predovšetkým zdôrazňuje, že miestne a regionálne orgány budú naďalej ako prvé uplatňovať európske právne predpisy týkajúce sa základných prvkov spoločného európskeho azylového systému (CEAS), je však znepokojený tým, že dokumenty, ktorých sa toto stanovisko týka, sa nedostatočne zmieňujú o miestnom a regionálnom rozmere. Začlenenie miestneho a regionálneho rozmery je nevyhnutné jednak z hľadiska účinnej implementácie systému CEAS II, ako aj z hľadiska dodržiavania zásady subsidiarity;
- okrem toho sa nazdáva, že úspešná harmonizácia je prostriedkom na odstránenie neprimeraného zaťaženia niektorých miestnych a regionálnych orgánov, ktoré vyplýva z ich geografickej polohy alebo hraníc v spojení s rozdielmi medzi jednotlivými vnútroštátnymi prístupmi. Preto odporúča, aby v prípadoch, kde prístup k bývaniu, sociálnemu zabezpečeniu, zdravotnej starostlivosti, vzdelávaniu a na pracovný trh spravujú miestne alebo regionálne orgány, členské štáty uznali potrebu solidarity a rozdelenia zaťaženia na nižšej vnútroštátnej úrovni;
- nazdáva sa však, že v záujme zabezpečenia úspechu politiky európskej harmonizácie by miestne a regionálne orgány mohli požadovať buď dodatočnú priamu európsku podporu, alebo záruky, že tieto orgány budú môcť primerane čerpať z prostriedkov vyčlenených pre členské štáty. Ďalej zdôrazňuje, že je potrebné na miestnej a regionálnej úrovni lepšie informovať o rozdieli medzi nútenou migráciou a dobrovoľnou migráciou, ako aj o rozdieli medzi osobami, ktoré medzinárodnú ochranu získali a tými, ktorí ju hľadajú, aby boli jednotlivým komunitám sprostredkované podložené informácie a pozitívny obraz o osobách pod medzinárodnou ochranou.

Spravodajkyňa: pani Doreen Huddart (UK/ALDE), členka mestskej rady v Newcastle-upon-Tyne

Referenčné dokumenty

Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Plán politiky v oblasti azylu: Integrovaný prístup k ochrane v rámci celej EÚ

KOM(2008) 360 v konečnom znení

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl

KOM(2008) 815 v konečnom znení

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov

KOM(2008) 820 v konečnom znení

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Európsky podporný úrad pre azyl

KOM(2009) 66 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV,

1. predovšetkým zdôrazňuje, že regionálne a miestne orgány budú naďalej ako prvé uplatňovať európske právne predpisy týkajúce sa základných prvkov spoločného európskeho azylového systému (CEAS) a opakuje odporúčania uvedené vo svojom prvom stanovisku o spoločnom európskom azylovom systéme, ktoré bolo prijaté na 74. plenárnom zasadnutí (CdR 177/2007 fin);

2. vo svojom druhom stanovisku o systéme CEAS stanovuje ďalšie konkrétne otázky v súvislosti s plánom politiky vo všeobecnosti a potom najmä s dostupnými navrhovanými právnymi predpismi, pričom potvrdzuje pôvodné závery;

3. je znepokojený tým, že dokumenty, ktorých sa toto stanovisko týka, sa nedostatočne zmieňujú o miestnom a regionálnom rozmere. Začlenenie miestneho a regionálneho rozmery je nevyhnutné jednak z hľadiska účinnej implementácie systému CEAS II, ako aj z hľadiska dodržiavania zásady subsidiarity;

Plán politiky v oblasti azylu

4. víta s istými výhradami uznanie, že v tejto oblasti politiky musí harmonizáciu sprevádzať sprísňovanie noriem. Výbor

upozorňuje najmä na skutočnosť, že náklady, ktoré sú s tým spojené, by vo veľkej miere museli niesť miestne a regionálne orgány;

5. zdôrazňuje, že vzhľadom na to, že sa systém CEAS týka žiadateľov o azyl a utečencov, mal by sa opierať o zásady Dohovoru OSN o utečencoch z roku 1951 a nemalo by sa pripúšťať či implikovať žiadne znížovanie týchto noriem;

6. víta skutočnosť, že kľúčovým prvkom v pláne politiky a v súvisiacich právnych predpisoch je zjednotenie prístupov v oblasti azylu a foriem doplnkovej ochrany. To je dôležité, pretože sa takto uznávajú obmedzenia definície utečenca a skutočnosť, že mnohí ľudia, ktorí žiadajú o medzinárodnú ochranu, nemusia byť v pravom zmysle slova utečencami (napríklad osoby utekajúce pred prírodnými katastrofami). Uplatniteľné opatrenia a postupy prijímania, ako aj udelené postavenie, by mali zabezpečovať rovnaké zaobchádzanie s týmito osobami;

7. nazdáva sa, že úspešná harmonizácia je prostriedkom na odstránenie neprimeraného zaťaženia niektorých miestnych a regionálnych orgánov, ktoré vyplýva z ich geografickej polohy alebo hraníc v spojení s rozdielmi medzi jednotlivými vnútroštátnymi prístupmi. Ak sú podmienky a postupy prijímania alebo kritéria na predkladanie a posudzovanie žiadostí o medzinárodnú ochranu v jednom členskom štáte prísnejšie (resp. sa tak javia) ako v druhom, môže to prispieť k sekundárnej migrácii v rámci EÚ, čo komplikuje implementáciu systému CEAS a môže nevhodne zaťažiť niektoré členské štáty a miestne a regionálne orgány;

8. zdôrazňuje, že hlavnými príčinami nútenej migrácie sú skôr okolnosti, ktoré prevládajú mimo EÚ, a nie podmienky v rámci EÚ;

9. odporúča, aby v prípadoch, kde prístup k bývaniu, sociálnemu zabezpečeniu, zdravotnej starostlivosti, vzdelávaniu a na pracovný trh spravujú miestne alebo regionálne orgány, členské štáty uznali potrebu solidarity a rozdelenia záťaženia na nižšej vnútroštátnej úrovni;

10. nazdáva sa, že v záujme zabezpečenia úspechu politiky európskej harmonizácie by miestne a regionálne orgány mohli požadovať buď dodatočnú priamu európsku podporu, alebo záruky, že tieto orgány budú môcť primerane čerpať z prostriedkov vyčlenených pre členské štáty;

11. uznáva, že nepomerné prekážky vyplývajúce z geografickej polohy na hraniciach EÚ a z demografických charakteristík môžu obmedzovať účinnosť harmonizácie, a preto súhlasí s tým, že ďalšiu harmonizáciu vnútroštátnych noriem prostredníctvom systému CEAS musí sprevádzať posilnená praktická spolupráca, aby sa zodpovednosť za žiadateľov o azyl spravodlivo rozdelila medzi členské štáty a regióny;

12. je znepokojený tým, že plán politiky sa nezaobera fungovaním Európskej agentúry pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach EÚ (FRONTEX), ani čo sa týka harmonizácie, ani praktickej spolupráce. Pravidlá upravujúce pôsobenie agentúry FRONTEX by mali odrážať zvýšenú pozornosť, ktorú systém CEAS venuje ľudským právam vo všeobecnosti, a osobitne ľudským právam zraniteľných osôb;

13. zdôrazňuje, že je potrebné na miestnej a regionálnej úrovni lepšie informovať o rozdieloch medzi nútenou migráciou a dobrovoľnou migráciou, ako aj o rozdieloch medzi osobami, ktoré medzinárodnú ochranu získali a tými, ktorí ju hľadajú, aby boli jednotlivým komunitám sprostredkované podložené informácie a pozitívny obraz o osobách pod medzinárodnou ochranou;

Smernica o podmienkach prijímania žiadateľov o azyl

14. víta, že v tejto smernici sa kombinujú opatrenia týkajúce sa noriem pre prijímanie tak žiadateľov o azyl, ako aj žiadateľov o doplnkovú ochranu;

15. poukazuje na to, že pri harmonizácii noriem pre prijímanie sa žiadateľom o azyl v žiadnom prípade nesmie poskytovať sociálna pomoc na bývanie, sociálne zabezpečenie, zdravie, vzdelávanie a prístup na pracovný trh na vyššej úrovni, ako sa poskytuje obyvateľom prijímajúcej krajiny;

16. nazdáva sa, že navrhované záruky dodržiavania ľudských práv (vrátane osobitných opatrení pre zraniteľné skupiny osôb) by sa mali uplatňovať na všetky formy spracovávania vrátane akýchkoľvek foriem spracovávania mimo územia daného štátu, ako sa uvádza v odseku 5.2.3 plánu politiky. Ďalšie kroky v tomto smere budú vyžadovať starostlivé skúmanie, najmä s ohľadom na ich zákonnosť, účinnosť a vhodnosť;

Zadržanie: články 8 – 11

17. obzvlášť víta znenie článku 8 ods. 1, v ktorom sa uznáva, že osoby nesmú byť zadržávané iba preto, že sú žiadateľmi o medzinárodnú ochranu, ako to požadoval výbor v bode 16 svojho prvého stanoviska o systéme CEAS. Výbor uznáva, že príslušné orgány môžu mať opodstatnené dôvody na zadržanie určitých žiadateľov, napríklad tých, u ktorých je vysoký predpoklad, že ujdú;

Prístup na trh práce po uplynutí 6 mesiacov: článok 15

18. súhlasí, že tieto návrhy by mohli byť užitočné pre žiadateľov o azyl, ako aj pre členské štáty, avšak uvedomuje si, že tento návrh je kontroverzný pre niektoré členské štáty – najmä tie, ktoré zápasia s narastajúcou nezamestnanosťou, alebo sú pod tlakom vzhľadom na ich geografickú polohu. Výbor víta skutočnosť, že aj článok 15 ods. 2 prepracovaného znenia smernice o podmienkach prijímania žiadateľov o azyl jasne stanovuje, že: „členské štáty rozhodnú o podmienkach, za akých žiadateľovi umožnia prístup na trh práce“;

19. pripomína svoj názor na integračnú politiku, ktorý uviedol v bodoch 34 – 38 svojho prvého stanoviska o systéme CEAS a upozorňuje na svoje stanovisko z 11. októbra 2007 na tému „Uplatňovanie globálneho prístupu k migrácii smerom k hraniciam Európskej únie“ (CdR 64/2007 fin), ďalej na závery z konferencie na Tenerife na tému „Úloha regiónov pri zvládání migračných tokov“, ktorú výbor usporiadal v spolupráci s vládou Kanárskych ostrovov v októbri 2007, stanovisko z 15. júna 2006 na tému „Ochrana menšín a politiky boja proti diskriminácii v rozšírenej Európe“ (CdR 53/2006), ktoré sa zaoberalo integračnou politikou a na stanovisko z 12. februára 2009 na tému „Miestne a regionálne samosprávy v popredí integračnej politiky“ (CdR 212/2008), ako aj na závery zo seminára v Aténach na tému „Úloha miest a regiónov pri integrácii prisťahovalcov“, ktorý výbor usporiadal v októbri 2008 spolu s miestnym zväzom miest a obcí Atiky;

20. znovu potvrdzuje odporúčania, ktoré vyslovil v bode 4 svojho prvého stanoviska o systéme CEAS, že európske právne predpisy by mali vyžadovať, aby členské štáty vytvorili systém sieť regionálnych orgánov na informačne zabezpečenú integráciu utečencov;

Pravidlá o materiálnych prijímacích podmienkach a zdravotnej starostlivosti: články 17 – 20

21. pokladá za problematické stanoviť platnosť vnútroštátnych ustanovení v oblasti sociálneho zabezpečenia pre žiadateľov o azyl a vyzýva, aby sa radšej uvažovalo o zaručení základného zabezpečenia prostredníctvom minimálnych noriem platných v celej Európe;

22. uznáva, že ustanovenia o materiálnych prijímacích podmienkach sú osobitne dôležité pre miestne a regionálne orgány, ktoré zohrávajú významnú úlohu pri vykonávaní politik bývania, sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti a vzdelávania. V oblastiach, v ktorých majú členské štáty právomoc rozhodnúť o implementácii týchto noriem, mali by zabezpečiť miestne a regionálne orgány o tom, že na vykonávanie dodatočných povinností získajú príslušnú finančnú podporu;

23. považuje za potrebné poskytnúť odbornú prípravu úradníkom miestnych a regionálnych orgánov, ktorí majú posudzovať, či žiadatelia majú dostatok prostriedkov na udržanie životnej úrovne primeranej ich zdravotnému stavu, ako to stanovujú tieto ustanovenia, aby sa zabezpečilo, že žiadatelia o medzinárodnú ochranu nebudú zbytočne zaťažovaní nákladmi na materiálne prijímacie podmienky a zdravotnú starostlivosť;

Ustanovenia týkajúce sa osôb s osobitnými potrebami: články 21 – 24

24. pripomína svoj úprimný záujem o zraniteľné osoby (body 29 – 33 svojho prvého stanoviska o systéme CEAS) a víta kroky, ktoré sa prijali s cieľom riešiť túto problematiku Výbor upriamuje pozornosť najmä na zdravotné potreby žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí mohli utpieť zranenia, duševnú traumy alebo môžu trpieť podvýživou. Keďže zdravotnícke služby sú často poskytované na miestnej a regionálnej úrovni, zaťaženie konkrétnych regiónov sa musí preskúmať, vymedziť a zmierniť;

Zaobchádzanie so žiadateľmi, ktorých žiadosť o medzinárodnú ochranu bola zamietnutá

25. Harmonizácia zaobchádzania so žiadateľmi o azyl, ktorých žiadosť bola zamietnutá, by mohla prispieť k obmedzeniu sekundárnej migrácie. Treba však prijať opatrenia, ktoré podporia príslušné osoby v rozhodnutí vycestovať dobrovoľne, pričom ale neovplyvnia poskytovanie potrebnej zdravotnej starostlivosti alebo materiálnych podmienok tejto skupine ľudí;

26. zdôrazňuje, že nútená chudoba a odmietnutie zdravotnej starostlivosti by sa nikdy nemali použiť ako prostriedok na realizáciu prisťahovaleckých a azylových politik týkajúcich sa vysťahovania osôb, ktorých žiadosť o medzinárodnú ochranu bola zamietnutá;

Maloleté osoby

27. víta skutočnosť, že smernica o podmienkach prijímania a ďalšie nástroje prepracovaného systému CEAS II už ponúkajú

jasnú definíciu maloletej osoby, ktorou je „štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti vo veku menej ako 18 rokov“. Rovnako je potrebné privítať, že každý z nástrojov ponúka malolekým osobám ďalšie záruky. Avšak hoci osoba považovaná za maloletú bude využívať výhody vyplývajúce z týchto noriem, nie je zabezpečená dostatočná ochrana žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorých vek je spochybnený členským štátom, ktorý žiadateľa prijíma a spracúva a posudzuje jeho žiadosť alebo uplatňuje kritériá dublinského dohovoru;

28. poznamenáva, že materiálne podmienky prijímania budú prvou časťou systému CEAS, s ktorou sa žiadatelia o medzinárodnú ochranu stretnú. Je preto veľmi dôležité, aby sa v prípade spochybnenia veku žiadateľa s ním zaobchádzalo ako s maloletou osobou, až kým sa nepreukáže opak (so zreteľom na práva a bezpečnosť ostatných žiadateľov o medzinárodnú ochranu), aby sa s nimi za každých okolností zaobchádzalo ľudsky a dôstojne a aby sa uplatňovali právne záruky v súvislosti so stanovením veku, predovšetkým ak sa pristúpi k lekárskej prehliadke. Ak sa vek žiadateľa v tejto fáze nestanoví správne, môže byť detskému žiadateľovi o medzinárodnú ochranu nespravodlivo odmietnutá zvýšená úroveň ochrany, ktorú sa pre maloleté osoby snaží zabezpečiť právna úprava CEAS II;

29. uznáva, že niektoré miestne a regionálne orgány sú pod mimoriadnym tlakom, aby zabezpečili starostlivosť o maloletých bez sprievodu alebo o vysoké počty maloletých, a odporúča, aby týmto orgánom boli poskytnuté zodpovedajúce zdroje;

Prepracované znenie Dublinského nariadenia

30. konštatuje, že toto nariadenie má osobitný význam pre regióny, keďže podľa dublinského systému, môžu byť žiadatelia o azyl presunutí do prvého členského štátu EÚ, do ktorého prišli, čo vytvára tlak na niektoré štáty a regióny nachádzajúce sa na hraniciach EÚ a na hlavné miesta vstupu;

31. podporuje cieľ, ktorým je zefektívnenie systému, ale len tam, kde sa zvýšenie účinnosti spája s dôslednosťou v uplatňovaní harmonizovaného prijímania a postupov a kritérií posudzovania žiadostí. To zaručuje, že členské štáty presúvajúce štátnych príslušníkov tretích krajín do iných členských štátov neporušia svoje vlastné záväzky vyplývajúce z medzinárodného práva v oblasti ľudských práv vrátane dodržiavania práva na rodinný život, najlepšieho záujmu dieťaťa a zásady nenavracania, vrátane nepriameho nenavracania, v súlade s článkom 19 Európskej charty základných práv, článkom 33 Dohovoru OSN o utečencoch z roku 1951 a s článkom 3 Dohovoru OSN proti mučeniu z roku 1984. Ustanovenia navrhovaného nariadenia by mali nadobudnúť účinnosť, až keď budú úplne implementované revidované smernice o podmienkach prijímania žiadateľov o azyl a o azylovom konaní, ako aj kvalifikačná smernica;

32. víta článok 6 o ochrane práv maloletých detí bez sprievodu, keďže do istej miery odpovedá na obavy vyjadrené v bodoch 29 – 33 prvého stanoviska Výboru o systéme CEAS. Mali by sa zaviesť ďalšie účinné záruky pre iné zraniteľné osoby, ako sú napríklad tehotné ženy a zdravotne postihnuté osoby. V nariadení by sa tiež mali riešiť existujúce nedostatky v súvislosti s nerozdeľovaním rodinnej jednotky;

33. víta ustanovenia článku 27, kde sa uznáva, že osoby nesmú byť zadržávané len z toho dôvodu, že sú žiadateľmi o medzinárodnú ochranu, ako to výbor odporúčal v bode 16 svojho prvého stanoviska o systéme CEAS;

34. schvaľuje postupy navrhované v článku 31 týkajúce sa pozastavenia uplatňovania ustanovení tohto nariadenia v prípade, že sa členský štát ocitne v obzvlášť naliehavej situácii, ktorá je výnimočnou záťažou pre jeho prijímacie kapacity;

35. navrhuje, aby sa zaviedli formálne prostriedky komunikácie medzi regiónmi a Európskou komisiou s cieľom upozorniť na situáciu, ktorá by mohla viesť k využitiu právomoci podľa článku 31 ods. 2 v prípade, ak podmienky v danom členskom štáte ako celku nespĺňajú dôkazné požiadavky podľa článku 31 ods. 1. Aby sa predišlo nadužívaniu týchto ustanovení, Komisia by mala starostlivo monitorovať situáciu a zhodnotiť, kedy ide o skutočne nalievavú situáciu, alebo či nedodržanie ustanovení smernice ustanovujúcej minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl a smernice 2005/85/ES by malo viesť ku konaniu o porušení právnych predpisov podľa článku 226 Zmluvy o ES;

Prepracované znenie smernice o azylovom konaní

36. víta uznanie skutočnosti, že harmonizáciu procedurálnych noriem musí sprevádzať „zlepšenie noriem“ vzťahujúcich sa na spracovanie žiadostí o medzinárodnú ochranu. Výhodou je skrátenie času potrebného na vydanie rozhodnutia. Dlhé obdobia hodnotenia môžu mať negatívny vplyv na zdravotný a duševný stav žiadateľa, ktorý môže viesť k výraznému zaťaženiu miestnych a regionálnych zdrojov. Dokonca aj v prípadoch, keď je rozhodovanie súčasťou vnútroštátneho (a nie regionálneho) systému, môžu oneskorenia viesť k nadmernému tlaku vyvíjanému na miestne a regionálne orgány, v ktorých sa konajú vypočúvania alebo súdne pojednávania;

Prepracované znenie kvalifikačnej smernice

37. víta uznanie skutočnosti, že harmonizáciu noriem pre posudzovanie musí sprevádzať „zlepšenie noriem“. Vzhľadom na humanitárny kontext akéhokoľvek právneho predpisu týkajúceho sa

otázky utečencov by riešenia nekonzistentnosti v uznávaní postavenia utečenca mali mať prednosť pred riešeniami problému sekundárnej migrácie spôsobenej rozdielnymi materiálnymi podmienkami prijímania a politikami prístupu na trh práce. Následky neoprávneného zamietnutia žiadosti o medzinárodnú ochranu sú osobitne závažné;

38. víta zvýšený dôraz na doplnkovú ochranu. Výbor víta pozornosť, ktorá sa v odseku 3.3 plánu politiky venuje zlepšeniu uplatňovania tzv. alternatívy úteku do inej časti vlastnej krajiny. Táto tzv. „alternatíva“ by sa nikdy nemala používať takým spôsobom, ktorý maskuje navrátenie;

39. uznáva, že skvalitnenie rozhodovacieho procesu o azyle a doplnkovej ochrane, ktorého súčasťou je šírenie osvedčených postupov v oblasti výkladu existujúcich a navrhovaných právnych predpisov, zníži množstvo odvolaní (ktorých je v niektorých členských štátoch veľmi veľa). Môže takisto prispieť k vyššej miere dobrovoľného návratu v prípade osôb, ktorých žiadosť o medzinárodnú ochranu bola zamietnutá. Úspech v obidvoch týchto oblastiach zníži mieru neprimeraného tlaku na regióny, aby poskytovali podporu osobám, ktoré boli vylúčené zo systému vnútroštátnej podpory;

40. pripomína, že podľa medzinárodného práva majú vysídlené osoby právo žiadať medzinárodnú ochranu aj v prípade, že na územie EÚ vstúpili nelegálne. Trvá preto na tom, aby sa spôsob vstupu na územie EÚ nepoužíval proti žiadateľom o medzinárodnú ochranu, predovšetkým ak ide o obete obchodovania s ľuďmi;

41. konštatuje, že hoci „dôveryhodnosť“ nie je súčasťou medzinárodnej alebo európskej definície utečenca, mnohé žiadosti o medzinárodnú ochranu sú napriek tomu zamietnuté z dôvodu nedostatočnej dôveryhodnosti. Žiadatelia, ktorých žiadosť o medzinárodnú ochranu bola zamietnutá, môžu pred tým, ako odídu z EÚ potrebovať značnú podporu zo strany miestnych a regionálnych orgánov, a preto je podstatné, aby žiadosti neboli neoprávnené zamietnuté na základe nedostatočnej dôveryhodnosti;

42. odporúča, aby prepracovanie kvalifikačnej smernice jednoznačnejšie stanovovalo, že ustanovenia o dôveryhodnosti (v súčasnosti článok 4 ods. 5) sú doplnením definície utečenca. Popisujú okolnosti, za ktorých môžu byť nepodložené tvrdenia jednotlivca prípustné ako dôkazy a môžu prispieť k dôkaznému podloženiu skutočností, ktoré viedli k vzniku potreby medzinárodnej ochrany;

Praktická spolupráca

43. zdôrazňuje potrebu sietí na šírenie informácií a osvedčených postupov v azylových otázkach na miestnej a regionálnej úrovni, ako aj nevyhnutnosť poskytovať na činnosť týchto sietí vhodnú finančnú podporu;

44. víta rozhodnutie zriadiť Európsky podporný úrad pre oblasť azylu (EASO), o ktorom sa domnieva, že aktívne prispeje k zlepšeniu medzinárodných noriem a k zosúladieniu jednotlivých prístupov;

45. nazdáva sa, že Výbor regiónov by mal byť zaradený medzi „ďalšie orgány Spoločenstva“ v odseku 17 navrhovaného nariadenia (článok 49);

46. zdôrazňuje význam výskumu a porovnávacích štúdií pre zlepšovanie dôkazovej základne politiky i praxe a v tomto smere pripomína kľúčovú úlohu miestnych a regionálnych správ. Miestne a regionálne orgány by mali byť spomenuté v súvislosti s „výmenou informácií a osvedčených postupov“ (článok 3) a „zhromažďovaním a výmenou informácií“ (článok 11);

47. žiada o objasnenie navrhovaného regulačného rámca a ukazovateľov na meranie účinnosti rozvoja politik a poskytovania služieb;

48. odporúča zabezpečiť, aby miestne a regionálne orgány mali prístup k programom financovania s cieľom zvýšiť povedomie verejnosti o azylovej problematike v oblastiach, v ktorých by to mohlo zlepšiť informovanosť a začlenenie do miestnej komunity. V poradnom fóre by mali byť zastúpené aj miestne a regionálne orgány a Výbor regiónov;

49. ďalej odporúča, aby EASO zohrával kľúčovú úlohu pri vytváraní vzťahov s tretími krajinami, mimovládnyimi organizáciami a medzinárodnými orgánmi;

50. dôrazne vyzdvihuje prínos miestnych a regionálnych orgánov k dosiahnutiu vysokej úrovne praktického riadenia problematiky žiadateľov o azyl a utečencov. Pre presadenie programov medzinárodnej ochrany je okrem toho dôležitá odborná príprava pracovníkov pôsobiacich na hraniciach, v prijímacích centrách a presídľovacích zariadeniach;

51. vyjadruje vážne znepokojenie nad nezaradením zástupcov miestnych a regionálnych správ do správnej rady a odporúča posilniť administratívne dohody týkajúce sa EASO zaradením zástupcov Výboru regiónov a zavedením pravidelných konzultácií;

Spravodlivé rozdelenie zodpovednosti a solidarita v rámci EÚ

52. poznamenáva, že hoci solidarita medzi členskými štátmi je považovaná za kľúčový prvok návrhov, predovšetkým pokiaľ ide o zmeny nariadenia Dublin II, návrhy naďalej ponechávajú členským štátom značný priestor na rozhodovanie o implementácii príslušných politík. Je dôležité uvedomiť si, že rovnako ako

existuje potreba rozdelenia záťaže a solidarity medzi členskými štátmi, takisto existuje táto potreba aj v rámci ich územia;

53. pripomína svoju spokojnosť s praktickou podporou, ktorú Európsky fond pre utečencov a Európsky fond pre návrat poskytuje členským štátom, ako sa to uvádza v bode 46 prvej správy výboru o systéme CEAS. Tieto fondy budú obzvlášť dôležité v súvislosti s úspešnou implementáciou smerníc o podmienkach prijímania žiadateľov o azyl a o azylovom konaní. Výbor bude požadovať ubezpečenie, že miestne a regionálne orgány budú mať priamy prístup k týmto fondom a budú zohrávať úlohu v monitorovaní pomoci, ktorá sa z nich bude vyčleňovať;

54. predbežne víta možnosť spoločného spracovávanía konkrétnych prípadov v rámci EÚ, za predpokladu prísneho dodržiavania ľudských práv a zásady, že každý prípad sa posudzuje individuálne;

Vonkajšia solidarita

55. poukazuje na význam dobrovoľného presídľovania a víta návrhy na zlepšenie. Výbor očakáva ubezpečenie, že sa vzhľadom na kľúčovú úlohu miestnych a regionálnych orgánov v úspešnej integrácii utečencov a iných osôb pod medzinárodnou ochranou zavedú mechanizmy konzultácie s týmito orgánmi v uvedenej oblasti. Výbor konštatuje, že ak bude dobrovoľné presídľovanie správne riadené, umožní regiónom čerpať výhody z konštruktívne riadenej migrácie;

Vytvorenie spoločného programu EÚ pre presídľovanie

56. víta súvisiace oznámenia Európskej komisie a domnieva sa, že táto iniciatíva posilní solidaritu v rámci presídľovacích postupov, a zároveň prispeje k zlepšeniu noriem v jednotlivých členských štátoch, predovšetkým čo sa týka úlohy miestnych orgánov pri prijímaní, presídľovaní a integrácii presídlených osôb;

57. osobitne víta vytvorenie skupiny odborníkov na problematiku presídľovania a zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú miestne a regionálne orgány zohrávajú v procese prijímania a presídľovania, pričom by ich príspevok k stanoveniu potrieb, ročných priorít a k výmene osvedčených postupov mal byť v rámci tejto skupiny uznaný ako odborný prínos zainteresovanej strany;

58. žiada, aby sa z finančnej podpory, ktorú pre presídlené osoby navrhla Európska komisia, vyčlenili dostatočné zdroje pre miestne a regionálne orgány zohrávajúce kľúčovú úlohu v úspešnej realizácii programu EÚ pre presídľovanie.

II. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA

Pozmeňovací návrh 1

Smernica o podmienkach prijímania [KOM(2008) 815 v konečnom znení] – Článok 2 c

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
„rodinní príslušníci“ znamenajú nasledujúcich rodinných príslušníkov žiadateľa – pokiaľ rodina existovala už v krajine pôvodu – ktorí sa zdržiavajú v tom istom členskom štáte v súvislosti so žiadosťou o medzinárodnú ochranu:	„rodinní príslušníci“ znamenajú nasledujúcich rodinných príslušníkov žiadateľa – pokiaľ rodina existovala už v krajine pôvodu – ktorí sa zdržiavajú v tom istom členskom štáte v súvislosti so žiadosťou o medzinárodnú ochranu:
i) manželský partner žiadateľa o azyl alebo jeho nezosobášený partner, s ktorým žije v stálom zväzku, ak právne predpisy alebo prax príslušného členského štátu zaobchádza podľa zákona o cudzincoch s nezosobášenými pármí podobne ako s manželskými pármí;	i) manželský partner žiadateľa o azyl alebo jeho nezosobášený partner, s ktorým žije v stálom zväzku, ak právne predpisy alebo prax príslušného členského štátu zaobchádza podľa zákona o cudzincoch s nezosobášenými pármí podobne ako s manželskými pármí;
ii) maloleté deti párov uvedených v bode i) alebo žiadateľa, pod podmienkou, že nie sú zosobášené, bez ohľadu na to, či sa narodili v manželskom zväzku alebo mimo neho alebo boli adoptované podľa vnútroštátneho práva;	ii) maloleté deti párov uvedených v bode i) alebo žiadateľa, pod podmienkou, že nie sú zosobášené a sú závislé od žiadateľa, bez ohľadu na to, či sa narodili v manželskom zväzku alebo mimo neho alebo boli adoptované podľa vnútroštátneho práva;
iii) zosobášené maloleté deti párov uvedených v bode i) alebo žiadateľa, bez ohľadu na to, či sa narodili v manželskom zväzku alebo mimo neho alebo boli adoptované podľa vnútroštátneho práva, ak je v ich najlepšom záujme, aby mali bydlisko spolu so žiadateľom;	iii) zosobášené maloleté deti párov uvedených v bode i) alebo žiadateľa, bez ohľadu na to, či sa narodili v manželskom zväzku alebo mimo neho alebo boli adoptované podľa vnútroštátneho práva, ak je v ich najlepšom záujme, aby mali bydlisko spolu so žiadateľom;
iv) otec, matka alebo opatrovník žiadateľa, pokiaľ je žiadateľ maloletou a nezosobášenou osobou alebo maloletou a zosobášenou osobou, ale je v jej najlepšom záujme, aby mali bydlisko spolu so svojím otcom, matkou alebo opatrovníkom;	iv) iii) otec, matka alebo opatrovník žiadateľa, pokiaľ je žiadateľ maloletou a nezosobášenou osobou alebo maloletou a zosobášenou osobou, ale je v jej najlepšom záujme, aby mali bydlisko spolu so svojím otcom, matkou alebo opatrovníkom;
v) maloletí nezosobášení súrodenci žiadateľa, pokiaľ je žiadateľ maloletou a nezosobášenou osobou alebo pokiaľ sú žiadateľ alebo jeho súrodenci maloleté a zosobášené osoby, ale je v najlepšom záujme jednej alebo viacerých z týchto osôb, aby mali spolu bydlisko;	v) iv) maloletí nezosobášení súrodenci žiadateľa, pokiaľ je žiadateľ maloletou a nezosobášenou osobou alebo pokiaľ sú žiadateľ alebo jeho súrodenci maloleté a zosobášené osoby, ale je v najlepšom záujme jednej alebo viacerých z týchto osôb, aby mali spolu bydlisko;

Zdôvodnenie

Návrh Európskej komisie znamená rozšírenie pojmu „rodina“. To by znamenalo, že prudko vzrastie okruh osôb, ktoré majú nárok na zabezpečenie. Preto by sa mal zachovať pôvodný okruh oprávnených osôb.

Pozmeňovací návrh 2

Smernica o podmienkach prijímania [KOM(2008) 815 v konečnom znení] –
Článok 6 – Nový odsek 1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
	1. Členské štáty zaručia zákonné práva jednotlivca, aby sa aj žiadateľom o azyl bez dokladov totožnosti zabezpečilo v každom ohľade ľudské zaobchádzanie založené na právnej istote. Použitie falošnej alebo predstieranej totožnosti alebo predloženie sfalšovaných, falošných alebo neplatných dokladov bude postihované podľa platnej právnej úpravy podmienok poskytovania medzinárodnej ochrany.

Zdôvodnenie

S každým žiadateľom o azyl sa musí, kým nie je bez akýchkoľvek pochybností preukázaná jeho totožnosť, zaobchádzať v súlade so zásadou právnej istoty. Je dôležité, aby samotný článok začínal vyjadrením tejto zásady, ktorá je založená na ľudskej dôstojnosti a zásade rovnakého zaobchádzania.

Pozmeňovací návrh 3

Smernica o podmienkach prijímania [KOM(2008) 815 v konečnom znení] – Článok 15 ods. 4

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Z dôvodov politík trhov práce môžu členské štáty uprednostniť občanov EÚ a štátnych príslušníkov zmluvných strán Dohody o Európskom hospodárskom priestore a tiež štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa na ich území oprávnene zdržiavajú.	<u>Z dôvodov politík trhov práce môžu členské štáty uprednostniť občanov EÚ a štátnych príslušníkov zmluvných strán Dohody o Európskom hospodárskom priestore a tiež štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa na ich území oprávnene zdržiavajú.</u>

Zdôvodnenie

Pokiaľ ide o neobmedzený prístup na trh práce, ktorý navrhuje Komisia, treba konštatovať, že musí byť možné uprednostniť občanov príslušnej krajiny, občanov iných krajín EÚ či občanov krajín EHP. Preto by mal zostať zachovaný článok 15 ods. 4 súčasného znenia smernice.

Pozmeňovací návrh 4

**Smernica o podmienkach prijímania [KOM(2008) 815 v konečnom znení] –
Článok 20 – Nové odseky 6, 7 a 8**

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
	<u>6. Členské štáty nezrušia ani neobmedzia zabezpečovanie materiálnych prijímacích podmienok žiadateľom o medzinárodnú ochranu, kým sa nevypracujú plány na vysťahovanie alebo dobrovoľný návrat týchto osôb.</u>
	<u>7. Nútená chudoba alebo jej hrozba by nikdy nemali byť použité na prinútenie žiadateľov, ktorých žiadosť bola zamietnutá, aby sa vrátili do krajiny pôvodu.</u>
	<u>8. Odmietnutie alebo hrozba odmietnutia poskytnúť základnú zdravotnú starostlivosť by nikdy nemali byť použité na prinútenie žiadateľov, ktorých žiadosť bola zamietnutá, aby sa vrátili do krajiny pôvodu.</u>

Zdôvodnenie

Tieto ustanovenia sú potrebné, aby sa zaručilo dodržiavanie európskych noriem v oblasti ľudských práv, a to najmä článku 3 EDP. Zrušenie a obmedzenie zabezpečovania materiálnych prijímacích podmienok núti žiadateľov k tomu, aby prerušili kontakty s hostiteľskou krajinou, čo môže byť prekážkou prípadného vysťahovania a podnecovať k nelegálnej práci. Finančný dosah zabezpečovania materiálnych prijímacích podmienok pre žiadateľov, ktorých žiadosť bola zamietnutá, podnecuje členské štáty k tomu, aby zlepšili svoje postupy vysťahovania a programy dobrovoľného návratu (chudobu a odmietanie poskytovania zdravotnej starostlivosti nemožno považovať za motiváciu k návratu na ozaj dobrovoľnom základe, ide skôr o nelegitímne formy núteného návratu). Zvýšené príjmy z daní ako výsledok toho, že sa žiadateľom o medzinárodnú ochranu umožní prístup na trh práce najneskôr do šiestich mesiacov od príchodu do EÚ, však prispeje ku krytiu nákladov vyplývajúcich z tohto pozmeňovacieho návrhu.

Poskytnutie základnej zdravotnej starostlivosti žiadateľom, ktorých žiadosť bola zamietnutá, je potrebná aj na ochranu zdravia verejnosti. Navyše ak sa žiadateľom, ktorých žiadosť bola zamietnutá, neposkytne základná zdravotná starostlivosť, dá sa očakávať, že pri akútnom zhoršení zdravotného stavu prídu s príznakmi ochorenia priamo do nemocnice. To značne zaťažuje rozpočet zdravotníctva, ktorý je v mnohých členských štátoch spravovaný na regionálnej úrovni.

Pozmeňovací návrh 5

Smernica o podmienkach prijímania [KOM(2008) 815 v konečnom znení] – Článok 20 ods. 1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Členské štáty môžu obmedziť zabezpečovanie materiálnych prijímacích podmienok ak žiadateľ o azyl:	Členské štáty môžu obmedziť zabezpečovanie materiálnych prijímacích podmienok <u>alebo od neho úplne upustiť</u> , ak žiadateľ o azyl:
a) opustí miesto pobytu určené príslušným orgánom bez toho, aby ho o tom informoval, alebo bez povolenia, ak sa takéto povolenie vyžaduje, alebo	a) opustí miesto pobytu určené príslušným orgánom bez toho, aby ho o tom informoval, alebo bez povolenia, ak sa takéto povolenie vyžaduje, alebo
b) nesplnil si ohlasovacie povinnosti alebo povinnosti poskytovať informácie alebo sa nedostavil na osobný pohovor týkajúci sa azylového konania v primeranej lehote ustanovenej vnútroštátnym právom, alebo	b) nesplnil si ohlasovacie povinnosti alebo povinnosti poskytovať informácie alebo sa nedostavil na osobný pohovor týkajúci sa azylového konania v primeranej lehote ustanovenej vnútroštátnym právom, alebo
c) už podal žiadosť v tom istom členskom štáte.	c) už podal žiadosť v tom istom členskom štáte.

Zdôvodnenie

Návrh Komisie do veľkej miery obmedzuje možnosti odňať materiálnu pomoc. Žiadateľ o azyl by tak už nebol motivovaný aktívne spolupracovať pri vybavovaní jeho žiadosti o azyl. Preto by malo byť zachované súčasné ustanovenie.

Pozmeňovací návrh 6

Smernica o podmienkach prijímania [KOM(2008) 815 v konečnom znení] – Článok 21 ods. 2

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
2. Členské štáty ustanovia v rámci svojich vnútroštátnych právnych predpisov postupy, ktorých cieľom bude zistiť hneď po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu, či má žiadateľ osobitné potreby, a aká je ich povaha. Členské štáty zabezpečia osobám s osobitnými potrebami podporu počas celého azylového konania a tiež primerané monitorovanie ich situácie.	2. a) Členské štáty ustanovia v rámci svojich vnútroštátnych právnych predpisov postupy, ktorých cieľom bude zistiť hneď po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu, či má žiadateľ osobitné potreby, a aká je ich povaha. Členské štáty zabezpečia osobám s osobitnými potrebami podporu počas celého azylového konania a tiež primerané monitorovanie ich situácie. b) <u>V prípade spochybnenia veku žiadateľa o medzinárodnú ochranu s ním budú členské štáty zaobchádzať ako s maloletou osobou, až kým sa nepreukáže opak (so zreteľom na práva a bezpečnosť ostatných žiadateľov o medzinárodnú ochranu).</u> c) <u>Členské štáty zabezpečia, aby sa pri postupoch na stanovenie veku uplatňovali príslušné právne záruky, predovšetkým ak sa pristúpi k lekárskej prehliadke.</u> d) <u>Akákolvek lekárska prehliadka maloletých osôb bez sprievodu musí byť vykonaná bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia [článku 17 smernice Rady 2005/85/ES].</u>

Zdôvodnenie

Cieľom je zabezpečiť, že deťom nebude nespravodlivo odmietnutá zvýšená úroveň ochrany zakotvená pre maľoleté osoby v návrhoch CEAS II. Je dôležité, aby sa v tomto štádiu pri stanovovaní veku uplatňovali príslušné právne záruky, keďže ustanovenia smernice o podmienkach prijímania sa „priamo vzťahujú“ aj na prepracované znenie nariadenia Rady (ES) č. 343/2003 („Dublinské nariadenie“) (preambula, odôvodnenie 9). Tieto ustanovenia by teda mali odkazovať zároveň aj na podrobné ustanovenia týkajúce sa maloletých osôb bez sprievodu v súčasnom znení článku 17 smernice Rady 2005/85/ES alebo jeho náhrady.

Pozmeňovací návrh 7

Dublinské nariadenie (prepracované znenie) [KOM(2008) 820 v konečnom znení] – Článok 31

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
1. Ak členský štát čelí osobitne naliehavej situácii, ktorá kladie výnimočne ťažkú záťaž na jeho prijímacie kapacity, azylový systém alebo infraštruktúru a ak by odovzdávanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu podľa tohto nariadenia do tohto členského štátu mohlo spôsobiť jeho ešte väčšie zaťaženie, môže tento členský štát požiadať o pozastavenie takýchto odovzdaní. Táto žiadosť sa predkladá Komisii. V žiadosti sa uvedú dôvody, na ktorých sa zakladá, a jej obsahom bude najmä: a) podrobný opis osobitne naliehavej situácie, ktorá kladie výnimočne ťažkú záťaž na prijímacie kapacity, azylový systém alebo infraštruktúru žiadajúceho členského štátu, spolu s príslušnými štatistickými údajmi a podpornými dôkazmi; b) odôvodnená predpoveď možného vývoja situácie v krátkodobom výhľade; c) odôvodnené vysvetlenie, ako by odovzdávanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu podľa tohto nariadenia mohlo spôsobiť ďalšie zaťaženie prijímacích kapacít, azylového systému alebo infraštruktúry žiadajúceho členského štátu, spolu s príslušnými štatistickými údajmi a podpornými dôkazmi. 2. Ak Komisia zastáva názor, že okolnosti, ktoré existujú v určitom členskom štáte, môžu viesť k takej úrovni ochrany žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorá nie je v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva a najmä v súlade so smernicou [...]/.../ES, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl, a so smernicou 2005/85/ES, môže v súlade s postupom stanoveným v odseku 4 rozhodnúť, že sa všetky odovzdania žiadateľov podľa tohto nariadenia do príslušného členského štátu pozastavujú. 3. Ak má členský štát obavy, že okolnosti, ktoré existujú v inom členskom štáte, by mohli viesť k takej úrovni ochrany žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorá by nebola v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva a najmä v súlade so smernicou [...]/.../ES [, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl] a so smernicou 2005/85/ES, môže požiadať, aby sa všetky odovzdania žiadateľov podľa tohto nariadenia do príslušného členského štátu pozastavili.	1. Ak členský štát čelí osobitne naliehavej situácii, ktorá kladie výnimočne ťažkú záťaž na jeho prijímacie kapacity, azylový systém alebo infraštruktúru a ak by odovzdávanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu podľa tohto nariadenia do tohto členského štátu mohlo spôsobiť jeho ešte väčšie zaťaženie, môže tento členský štát požiadať o pozastavenie takýchto odovzdaní. Táto žiadosť sa predkladá Komisii. V žiadosti sa uvedú dôvody, na ktorých sa zakladá, a jej obsahom bude najmä: a) podrobný opis osobitne naliehavej situácie, ktorá kladie výnimočne ťažkú záťaž na prijímacie kapacity, azylový systém alebo infraštruktúru žiadajúceho členského štátu, spolu s príslušnými štatistickými údajmi a podpornými dôkazmi; b) odôvodnená predpoveď možného vývoja situácie v krátkodobom výhľade; c) odôvodnené vysvetlenie, ako by odovzdávanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu podľa tohto nariadenia mohlo spôsobiť ďalšie zaťaženie prijímacích kapacít, azylového systému alebo infraštruktúry žiadajúceho členského štátu, spolu s príslušnými štatistickými údajmi a podpornými dôkazmi. 2. Ak Komisia zastáva názor, že okolnosti, ktoré existujú v určitom členskom štáte, môžu viesť k takej úrovni ochrany žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorá nie je v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva a najmä v súlade so smernicou [...]/.../ES, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl, a so smernicou 2005/85/ES, môže v súlade s postupom stanoveným v odseku 4 rozhodnúť, že sa všetky odovzdania žiadateľov podľa tohto nariadenia do príslušného členského štátu pozastavujú. 3. Ak má členský štát obavy, že okolnosti, ktoré existujú v inom členskom štáte, by mohli viesť k takej úrovni ochrany žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorá by nebola v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva a najmä v súlade so smernicou [...]/.../ES [, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl] a so smernicou 2005/85/ES, môže požiadať, aby sa všetky odovzdania žiadateľov podľa tohto nariadenia do príslušného členského štátu pozastavili.

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Táto žiadosť sa predkladá Komisii. V žiadosti sa uvedú jej dôvody a najmä podrobné informácie o situácii v dotknutom členskom štáte, ktoré poukazujú na možný nesúlad s právnymi predpismi Spoločenstva a najmä so smernicou [...]/.../ES] [, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl] a so smernicou 2005/85/ES.	Táto žiadosť sa predkladá Komisii. V žiadosti sa uvedú jej dôvody a najmä podrobné informácie o situácii v dotknutom členskom štáte, ktoré poukazujú na možný nesúlad s právnymi predpismi Spoločenstva a najmä so smernicou [...]/.../ES] [, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl] a so smernicou 2005/85/ES.
4. Komisia môže po prijatí žiadosti podľa odseku 1 alebo 3, prípadne na vlastný podnet podľa odseku 2, rozhodnúť, že sa všetky odovzdania žiadateľov podľa tohto nariadenia do príslušného členského štátu pozastavujú. Takéto rozhodnutie sa prijme čo najskôr, najneskôr však do jedného mesiaca od prijatia žiadosti. V rozhodnutí o pozastavení odovzdaní sa uvedú dôvody, na ktorých sa zakladá, pričom sa uvedie najmä:	<u>4. V prípade ak má miestny alebo regionálny orgán obavy, že sa dostáva do osobitne naliehavej situácie, ktorá kladie nepomerne veľkú záťaž na jeho prijímacie kapacity, azylový systém alebo infraštruktúru v porovnaní s príslušným členským štátom ako celkom a ak sa nedosiahne prahová hodnota oprávňujúca na uplatnenie ustanovení odseku 1, môže tento orgán oficiálne požiadať Komisiu o uplatnenie jej právomoci v súlade s ustanoveniami odseku 2.</u>
a) podrobné posúdenie všetkých relevantných okolností existujúcich v členskom štáte, do ktorého by sa mali pozastaviť odovzdania; b) podrobné posúdenie možného dopadu pozastavenia odovzdaní na ostatné členské štáty; c) navrhovaný deň nadobudnutia účinnosti pozastavenia odovzdaní; d) akékoľvek osobitné podmienky, s ktorými je spojené takéto pozastavenie.	4.5 Komisia môže po prijatí žiadosti podľa odseku 1 alebo 3, prípadne na vlastný podnet <u>buď výlučne podľa odseku 2 alebo aj podľa odseku 4</u>, rozhodnúť, že sa všetky odovzdania žiadateľov podľa tohto nariadenia do príslušného členského štátu pozastavujú. Takéto rozhodnutie sa prijme čo najskôr, najneskôr však do jedného mesiaca od prijatia žiadosti. V rozhodnutí o pozastavení odovzdaní sa uvedú dôvody, na ktorých sa zakladá, pričom sa uvedie najmä:
a) podrobné posúdenie všetkých relevantných okolností existujúcich v členskom štáte, do ktorého by sa mali pozastaviť odovzdania; b) podrobné posúdenie možného dopadu pozastavenia odovzdaní na ostatné členské štáty; c) navrhovaný deň nadobudnutia účinnosti pozastavenia odovzdaní; d) akékoľvek osobitné podmienky, s ktorými je spojené takéto pozastavenie.	a) podrobné posúdenie všetkých relevantných okolností existujúcich v členskom štáte, do ktorého by sa mali pozastaviť odovzdania; b) podrobné posúdenie možného dopadu pozastavenia odovzdaní na ostatné členské štáty; c) navrhovaný deň nadobudnutia účinnosti pozastavenia odovzdaní; d) akékoľvek osobitné podmienky, s ktorými je spojené takéto pozastavenie.
5. Komisia oznámi rozhodnutie o pozastavení všetkých odovzdaní žiadateľov podľa tohto nariadenia do príslušného členského štátu Rade a členským štátom. Ktorýkoľvek členský štát môže toto rozhodnutie Komisie predložiť Rade do jedného mesiaca od prijatia oznámenia. Rada môže kvalifikovanou väčšinou prijať odlišné rozhodnutie do jedného mesiaca od tohto predloženia zo strany členského štátu.	5.6. Komisia oznámi rozhodnutie o pozastavení všetkých odovzdaní žiadateľov podľa tohto nariadenia do príslušného členského štátu Rade a členským štátom. Ktorýkoľvek členský štát môže toto rozhodnutie Komisie predložiť Rade do jedného mesiaca od prijatia oznámenia. Rada môže kvalifikovanou väčšinou prijať odlišné rozhodnutie do jedného mesiaca od tohto predloženia zo strany členského štátu.
6. Po prijatí rozhodnutia Komisie o pozastavení odovzdaní do členského štátu sú za posúdenie žiadostí tých žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorých odovzdania boli pozastavené, zodpovedné tie členské štáty, v ktorých sa tieto osoby nachádzajú. V rámci rozhodnutia o pozastavení odovzdaní do členského štátu sa náležite zohľadní potreba zabezpečiť ochranu maloletých osôb a jednotu rodiny.	6.7. Po prijatí rozhodnutia Komisie o pozastavení odovzdaní do členského štátu sú za posúdenie žiadostí tých žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorých odovzdania boli pozastavené, zodpovedné tie členské štáty, v ktorých sa tieto osoby nachádzajú. V rámci rozhodnutia o pozastavení odovzdaní do členského štátu sa náležite zohľadní potreba zabezpečiť ochranu maloletých osôb a jednotu rodiny.
7. Rozhodnutie o pozastavení odovzdaní do členského štátu podľa odseku 1 odôvodňuje poskytnutie pomoci na núdzové opatrenia stanovené v článku 5 rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 573/2007/ES na základe žiadosti o pomoc tohto členského štátu.	7.8. Rozhodnutie o pozastavení odovzdaní do členského štátu podľa odseku 1 odôvodňuje poskytnutie pomoci na núdzové opatrenia stanovené v článku 5 rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 573/2007/ES na základe žiadosti o pomoc tohto členského štátu.

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
8. Odovzdania sa môžu pozastaviť na obdobie, ktoré nesmie byť dlhšie ako 6 mesiacov. Ak dôvody na opatrenia pretrvávajú aj po šiestich mesiacoch, Komisia môže na žiadosť dotknutého členského štátu podľa odseku 1 alebo na vlastný podnet rozhodnúť, že sa uplatňovanie týchto opatrení predĺži na ďalších šesť mesiacov. Použije sa odsek 5.	89. Odovzdania sa môžu pozastaviť na obdobie, ktoré nesmie byť dlhšie ako 6 mesiacov. Ak dôvody na opatrenia pretrvávajú aj po šiestich mesiacoch, Komisia môže na žiadosť dotknutého členského štátu podľa odseku 1 alebo na vlastný podnet rozhodnúť, že sa uplatňovanie týchto opatrení predĺži na ďalších šesť mesiacov. Použije sa odsek 5.
9. Žiadne ustanovenie tohto článku sa nesmie vykladať v tom zmysle, že členským štátom poskytuje výnimku z ich všeobecnej povinnosti prijať všetky opatrenia všeobecnej alebo osobitnej povahy potrebné na zabezpečenie splnenia záväzkov, ktoré im vyplývajú z právnych predpisov Spoločenstva v oblasti azylu a najmä z tohto nariadenia, zo smernice [...]/.../ES], ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl, a zo smernice 2005/85/ES.	910. Žiadne ustanovenie tohto článku sa nesmie vykladať v tom zmysle, že členským štátom poskytuje výnimku z ich všeobecnej povinnosti prijať všetky opatrenia všeobecnej alebo osobitnej povahy potrebné na zabezpečenie splnenia záväzkov, ktoré im vyplývajú z právnych predpisov Spoločenstva v oblasti azylu a najmä z tohto nariadenia, zo smernice [...]/.../ES], ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl, a zo smernice 2005/85/ES.

Zdôvodnenie

Navrhovaná zmena reaguje na situáciu, ktorej môžu čeliť niektoré regióny, na ktoré dolieha nepomerne väčšie zaťaženie než na členský štát ako celok, a ten sa preto nemôže odvolávať na článok 31 ods. 1, keďže situácia na jeho území nie je dostatočne vážna. Na rozdiel od článku 31 ods. 1 tu nejde o priamu žiadosť o pozastavenie odovzdania, ale o požiadavku, aby Komisia uplatnila svoje právomoci podľa svojho uváženia v súlade s článkom 31 ods. 2. Týmto pozmeňovacím návrhom sa uznáva dôležitosť miestnych a regionálnych orgánov bez snahy postaviť ich na úroveň členských štátov.

Pozmeňovací návrh 8

Nariadenie, ktorým sa zriaďuje Európsky podporný úrad pre azyl [KOM(2009) 66 v konečnom znení] – Článok 11 ods. 1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
1. Úrad organizuje, koordinuje a podporuje výmenu informácií medzi vnútroštátnymi orgánmi pre azyl, ako aj medzi Komisiou a vnútroštátnymi orgánmi pre azyl, v súvislosti s uplatňovaním všetkých nástrojov <i>acquis communautaire</i> v oblasti azylu. Na tento účel môže vytvoriť databázy obsahujúce vecné informácie, právne databázy a databázy judikatúry týkajúce sa nástrojov v oblasti azylu na vnútroštátnej, európskej a medzinárodnej úrovni.	1. Úrad organizuje, koordinuje a podporuje výmenu informácií medzi vnútroštátnymi orgánmi pre azyl, ako aj medzi Komisiou a vnútroštátnymi orgánmi pre azyl, vrátane orgánov na miestnej a regionálnej úrovni, v súvislosti s uplatňovaním všetkých nástrojov <i>acquis communautaire</i> v oblasti azylu. Na tento účel môže vytvoriť databázy obsahujúce vecné informácie, právne databázy a databázy judikatúry týkajúce sa nástrojov v oblasti azylu na vnútroštátnej, európskej a medzinárodnej úrovni.

Zdôvodnenie

Uplatňovanie väčšiny predpisov azylovej politiky prebieha na regionálnej úrovni, a preto je dôležité, aby boli regióny priamo zapojené do konzultácií, pokiaľ ide o zhromažďovanie a výmenu informácií.

Pozmeňovací návrh 9

Nariadenie, ktorým sa zriaďuje Európsky podporný úrad pre azyl [KOM(2009) 66 v konečnom znení] – Článok 25 ods. 3

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
3. Správna rada môže vo funkcii pozorovateľa pozvať na svoje zasadnutia akúkoľvek osobu, o ktorej stanovisko má záujem.	3. Správna rada môže vo funkcii pozorovateľa pozvať na svoje zasadnutia akúkoľvek osobu, o ktorej stanovisko má záujem. V prípade, že ide o miestne a regionálne záujmy, bude prizvaný zástupca Výboru regiónov.

Zdôvodnenie

Týmto pozmeňovacím návrhom sa uznáva dôležitosť a skúsenosti miestnych a regionálnych orgánov v oblasti azylovej politiky.

Pozmeňovací návrh 10

Nariadenie, ktorým sa zriaďuje Európsky podporný úrad pre azyl [KOM(2009) 66 v konečnom znení] – Článok 30 ods. 9

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
9. Výkonný výbor môže na svoje zasadnutia pozvať akúkoľvek osobu, o ktorej stanovisko má záujem.	9. Výkonný výbor môže na svoje zasadnutia pozvať akúkoľvek osobu, o ktorej stanovisko má záujem. V prípade, že ide o miestne a regionálne záujmy, bude prizvaný zástupca Výboru regiónov.

Zdôvodnenie

Tento pozmeňovací návrh má rovnako ako navrhnutý pozmeňovací návrh k článku 25 ods. 3 zaručiť, že sa v plnej miere zohľadnia a využijú skúsenosti a odborná pripravenosť regiónov.

Pozmeňovací návrh 11

Nariadenie, ktorým sa zriaďuje Európsky podporný úrad pre azyl [KOM(2009) 66 v konečnom znení] – Článok 32 ods. 1

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
1. Úrad úzko spolupracuje s mimovládnyimi organizáciami a inštitúciami občianskej spoločnosti pôsobiacimi v oblasti azylovej politiky na vnútroštátnej, európskej alebo medzinárodnej úrovni a na tento účel zriadi poradné fórum.	1. Úrad úzko spolupracuje s mimovládnyimi organizáciami a inštitúciami občianskej spoločnosti pôsobiacimi v oblasti azylovej politiky na regionálnej, vnútroštátnej, európskej alebo medzinárodnej úrovni a na tento účel zriadi poradné fórum.

Zdôvodnenie

Týmto pozmeňovacím návrhom sa tiež uznáva dôležitosť a skúsenosti regionálnych orgánov v oblasti azylovej politiky.

V Bruseli 7. októbra 2009

Predseda
Výboru regiónov
Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regiónov na tému „Nástroj mikrofinancovania Progress“

(2010/C 79/12)

VÝBOR REGIÓNOV

- podporuje bezprostredné kroky Komisie a EIB zamerané na to, aby sa zdroje EÚ využívali efektívne na podporu podnikov, obzvlášť v súčasnom období obmedzenej likvidity. Takisto zdôrazňuje, že nedávna finančná kríza viedla k zmrazeniu úverov pre malé a stredné podniky a mikropodniky, čo ešte vyostreňuje spomalenie ekonomiky a bráni jej oživeniu,
- obáva sa, že presunutie 100 miliónov EUR z programu PROGRESS na nový nástroj mikrofinancovania Progress by mohlo ohroziť ciele, význam a efektivitu tohto programu a vyzýva Komisiu, aby sa snažila nájsť iné vhodné možnosti, ako financovať realizáciu nástroja mikrofinancovania,
- vyzýva Komisiu, aby zrationalizovala existujúce iniciatívy EÚ a aby objasnila, ako nový nástroj mikrofinancovania Progress nadväzuje na iné finančné nástroje EÚ, najmä PROGRESS, ESF, JASMINE, JEREMIE a CIP,
- odporúča Komisii, aby presnejšie rozlišovala medzi jednotlivými cieľovými skupinami a aby za cieľové skupiny považovala aj nezamestnaných a znevýhodnené osoby vrátane mladých, žien, starších ľudí a príslušníkov etnických menšín a aby pre tieto skupiny vyčlenila v programoch a iniciatívach súvisiacich s mikroúvermi osobitné a vhodné miesta,
- pripomína Komisii a skupine EIB, že nástroj mikrofinancovania bude efektívnejší, ak sa bude realizovať v koordinácii s existujúcimi európskymi finančnými nástrojmi a miestnymi a regionálnymi programami v členských štátoch a v nadväznosti na ne.

Spravodajca: pán David Parsons (UK/ELS), predseda rady grófstva Leicestershire

Referenčné dokumenty

Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje európsky nástroj mikrofinancovania v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania (Nástroj mikrofinancovania Progress)

KOM(2009) 333 v konečnom znení

a

Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1672/2006/ES, ktorým sa zriaďuje program Spoločenstva v oblasti zamestnanosti a sociálnej solidarity – Progress

KOM(2009) 340 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNŮV,

Nevyhnutné aktivity

1. podporuje bezprostredné kroky Komisie a EIB zamerané na to, aby sa zdroje EÚ využívali efektívne na podporu podnikov, obzvlášť v súčasnom období obmedzenej likvidity. Takisto zdôrazňuje, že nedávna finančná kríza viedla k zmrazeniu úverov pre malé a stredné podniky a mikropodniky, čo ešte vyostruje spomalenie ekonomiky a bráni jej oživeniu.

2. Uznáva, že finančný výhľad na roky 2007 – 2013 značne obmedzuje možnosti Komisie vyčleniť na navrhovaný nástroj mikrofinancovania Progress nové finančné prostriedky.

3. Obáva sa, že presunutie 100 miliónov EUR z programu PROGRESS na nový nástroj mikrofinancovania Progress by mohlo ohroziť ciele, význam a efektivitu tohto programu a vyzýva Komisiu, aby sa snažila nájsť iné vhodné možnosti, ako financovať realizáciu nástroja mikrofinancovania.

4. Upozorňuje Komisiu na to, že navrhovaných 100 miliónov EUR na nástroj mikrofinancovania Progress pravdepodobne nebude stačiť na zmobilizovanie ďalších 500 miliónov EUR dodatočného financovania, ktoré sú potrebné na odstránenie súčasných úverových obmedzení, zvýšenie poskytovaného mikrofinancovania a uspokojenie súčasného dopytu.

5. Víta skutočnosť, že nástroj mikrofinancovania Progress dodržiava zásadu subsidiarity, a tým dopĺňa poskytovanie mikroúverových nástrojov zo strany členských štátov alebo miestnych a regionálnych orgánov.

6. Podotýka, že vyše 90 % podnikov v EÚ tvoria mikropodniky, ktorým v inováciách bráni najmä obmedzený prístup k mikroúverom.

7. Súhlasí, že znevýhodnené osoby v EÚ dostávajú mikroúvery väčšinou od nekomerčných inštitúcií mikrofinancovania a že títo poskytovatelia potrebujú väčšiu podporu, aby dokázali uspokojiť súčasný dopyt.

8. Verí, že snaha Komisie o rozvoj mikroúverov v EÚ bude užitočným nástrojom, ktorý umožní ľuďom vylúčeným z konvenčného trhu s úvermi založiť si nové podniky a podporí vytváranie pracovných miest.

9. Vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že Komisia vo svojom hodnotení ex-ante plne nezohľadnila úlohu miestnych a regionálnych orgánov a vplyv na ne.

Zameranie na výsledky

10. Vyzýva Komisiu, aby sa zamerala na inovatívne mikropodniky, najmä na tie, ktoré intenzívne využívajú vedomosti, a tak podporila inovácie a produktivitu v EÚ.

11. Vyzýva Komisiu, aby zracionalizovala existujúce iniciatívy EÚ a aby objasnila, ako nový nástroj mikrofinancovania Progress nadväzuje na iné finančné nástroje EÚ, najmä PROGRESS, ESF, JASMINE, JEREMIE a CIP ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Program Spoločenstva v oblasti zamestnanosti a sociálnej solidarity (PROGRESS), Európsky sociálny fond (ESF), Spoločná akcia na podporu mikrofinančných inštitúcií v Európe (JASMINE), Spoločné európske zdroje pre mikropodniky až stredne veľké podniky (JEREMIE), Rámcový program pre konkurencieschopnosť a inováciu (CIP).

12. Odporúča Komisii, aby presnejšie rozlišovala medzi jednotlivými cieľovými skupinami a aby za cieľové skupiny považovala aj nezamestnaných a znevýhodnené osoby vrátane mladých, žien, starších ľudí a príslušníkov etnických menšín a aby pre tieto skupiny vyčlenila v programoch a iniciatívach súvisiacich s mikroúvermi osobitné a vhodné miesto.

13. Vyzýva Komisiu, aby zdôraznila, že okrem finančných príspevkov pre začínajúce a existujúce firmy sú dôležité aj širšie opatrenia na podporu podnikania. Poskytovanie financií pre nové a existujúce podniky by sa malo doplniť aktívnymi mechanizmami na podporu podnikania, ako sú napríklad školenia, odborná príprava, odborné vedenie a budovanie kapacít, ktoré by existovali popri bonifikácii úrokových sadzieb ESF. Tieto opatrenia by mali mať za cieľ podporiť trvalo udržateľný rozvoj podnikania a obmedziť výskyt neúspechov v podnikaní.

14. Podotýka, že podmienky poskytovania mikroúverov a dopyt po nich sa v rámci EÚ veľmi líšia a vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že mikroúvery budú dostupné aj v oblastiach, ktoré nedostávajú podporu zo štrukturálnych fondov, pretože zóny, kde sa vyskytuje chudoba a marginalizácia môžu existovať aj v prosperujúcich oblastiach.

15. Pripomína Komisii, členským štátom a miestnym a regionálnym partnerom, že nástroj mikrofinancovania vo výške 100 miliónov EUR by sa mal vnímať v kontexte ostatných programov a iniciatív. Konkrétne povedané, obmedzené zdroje z tohto nástroja bude môcť všetkých 27 členských štátov čerpať počas nasledujúcich štyroch rokov. Preto by sa prostriedky mali prideľovať na základe osobitných kritérií tak, aby sa vďaka nim dosiahli čo najlepšie výsledky.

16. Pripomína stanovisko Výboru regiónov na tému „Plán hospodárskej obnovy Európy a úloha miestnych a regionálnych orgánov“ (CdR 12/2009), v ktorom žiada Komisiu, aby „predložila návrh pravidiel pre poskytovanie mikroúverov v rámci EÚ. Tento návrh by sa mal snažiť o vytvorenie základných parametrov pre poskytovanie mikroúverov.“

Komunikácia

17. Pripomína Komisii a skupine EIB, že úspech nástroja závisí od toho, či budú mať partneri, finančné inštitúcie a potenciálni príjemcovia všetky informácie o tomto systéme.

18. Nástoží na tom, že Komisia a skupina EIB musia spolu s miestnymi a regionálnymi samosprávami proaktívne informovať o svojej úlohe a o možnostiach získania prostriedkov v rámci rôznych programov.

19. Vyzýva Komisiu a skupinu EIB, aby objasnili prínos nástroja mikrofinancovania Progress a spôsob, akým dopĺňa existujúce iniciatívy na podporu podnikania na európskej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni.

20. Zdôrazňuje, že výbor v minulosti vyzval Komisiu a skupinu EIB, aby iniciatívnejšie informovali o svojej úlohe, ako aj o význame a príležitostiach, ktoré ponúkajú ďalšie programy na podporu podnikania ako JEREMIE a CIP (pozri stanovisko na tému „Small Business Act pre Európu“, CdR 2008/246).

Koordinovaná realizácia

21. Pripomína Komisii a skupine EIB, že nástroj mikrofinancovania bude efektívnejší, ak sa bude realizovať v koordinácii s existujúcimi európskymi finančnými nástrojmi a miestnymi a regionálnymi programami v členských štátoch a v nadväznosti na ne.

22. Pripomína stanovisko Výboru regiónov na tému „Lisabonská stratégia pre rast a zamestnanosť“ (CdR 245/2008), v ktorom sa opakovane hovorí, že je potrebná „koordinácia medzi štrukturálnymi fondmi a inými príslušnými programami EÚ ... s cieľom maximalizovať európsky prínos a zapojenie miestnych a regionálnych orgánov“.

23. Navrhuje, aby Komisia vo vhodných prípadoch spolupracovala s miestnymi a regionálnymi samosprávami ako poskytovateľmi mikrofinancovania, a tak posilnila flexibilitu uvedeného nástroja, ktorý sa realizuje prostredníctvom nefinančných inštitúcií.

24. Vyzýva Komisiu, členské štáty, miestne a regionálne samosprávy a orgány poverené implementáciou tohto nástroja, aby podporovali potenciálnych prijímateľov pri žiadostiach o pôžičky, minimalizovali administratívne náležitosti spojené s podávaním týchto žiadostí, ich spracovaním a čerpaním prostriedkov a aby poskytl iné formy podpory, v snahe znížiť byrokráciu spojenú s prijímaním týchto prostriedkov.

Hodnotenie a monitorovanie

25. Navrhuje, aby Komisia z vlastného podnetu a v úzkej spolupráci s medzinárodnými finančnými inštitúciami vykonávala priebežné a záverečné hodnotenia a aby v rámci nich viedla konzultácie s miestnymi a regionálnymi samosprávami a konečnými príjemcami. Pri záverečnom hodnotení by sa malo osobitne preskúmať, nakoľko nástroj ako celok dosiahol svoje ciele a nakoľko doplnil ďalšie existujúce finančné nástroje EÚ, ako napr. PROGRESS, ESF, JASMINE, JEREMIE a CIP. Súčasťou záverečného hodnotenia by mala byť aj analýza rozdelenia prostriedkov v rámci 27 štátov EÚ.

26. Keďže nástroj mikrofinancovania je dočasným opatrením v rámci súčasného rozpočtového rámca, navrhuje, aby v prípade, že sa tento nástroj osvedčí, Komisia a EIB zvážili, či by program nemal pokračovať aj po roku 2013.

II. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA

Pozmeňovací návrh 1

Článok 2, KOM (2009) 333

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
1. Prostredníctvom uvedeného nástroja sa poskytujú zdroje Spoločenstva s cieľom zlepšiť prístup k mikroúverom pre: (a) osoby, ktoré stratili pracovné miesto alebo im hrozí jeho strata a chcú založiť vlastný mikropodnik vrátane samostatnej zárobkovej činnosti; (b) znevýhodnené osoby vrátane mladých ľudí, ktoré chcú založiť alebo ďalej rozvíjať vlastný mikropodnik vrátane samostatnej zárobkovej činnosti; (c) mikropodniky v sektore sociálneho hospodárstva zamestnávajúce osoby, ktoré stratili pracovné miesto, alebo znevýhodnené osoby vrátane mladých ľudí.	1. Prostredníctvom uvedeného nástroja sa poskytujú zdroje Spoločenstva s cieľom <u>zlepšiť</u> <u>umožniť</u> prístup k mikroúverom pre: (a) <u>nezamestnané osoby alebo osoby, ktorým hrozí strata pracovného miesta (podľa definície článku 2 nariadenia ES č. 1927/2006, ktorým sa zriaďuje Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii v znení nariadenia ES č. 546/2009), ktorí chcú založiť alebo ďalej rozvíjať vlastný mikropodnik, vrátane samostatnej zárobkovej činnosti;</u> (a) osoby, ktoré stratili pracovné miesto alebo im hrozí jeho strata a chcú založiť vlastný mikropodnik vrátane samostatnej zárobkovej činnosti; (b) <u>znevýhodnené osoby vrátane mladých ľudí, žien, starších ľudí a príslušníkov etnických menšín, ktoré chcú založiť alebo ďalej rozvíjať vlastný mikropodnik vrátane samostatnej zárobkovej činnosti;</u> (c) mikropodniky v sektore sociálneho hospodárstva zamestnávajúce osoby, ktoré stratili pracovné miesto, alebo znevýhodnené osoby vrátane mladých ľudí <u>podľa definície v bode (b).</u>

Zdôvodnenie

- i) Pojem „osoby, ktorým hrozí strata pracovného miesta“ nie je zatiaľ celkovo dobre definovaný a vykladá sa rôzne. Preto je potrebné uviesť odkaz na definíciu, ktorá je uvedená v nedávno doplnenom a zmene-
nom nariadení ES č. 1927/2006, ktorým sa zriaďuje Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii.
- ii) Okrem „mladých ľudí“ existuje množstvo znevýhodnených skupín, ktoré by sa mali uviesť.
- iii) Odkaz na „mladých ľudí“ je vypustený z bodu (c), keďže znevýhodnené skupiny sú už definované
v bode (b).

Pozmeňovací návrh 2

Článok 4, KOM (2009) 333

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
1. Nástroj sa vykonáva podľa potreby prostredníctvom týchto druhov činností: (a) záruky a nástroje na rozdelenie rizika; (b) nástroje vlastného imania; (c) dlhové nástroje; (d) podporné opatrenia, akými sú komunikačné činnosti, monitorovanie, kontrola, audit a hodnotenie, ktoré sú priamo potrebné na efektívne a účinné vykonávanie tohto rozhodnutia a na dosiahnutie jeho cieľov. 2. Nástroj je otvorený verejným a súkromným subjektom usadeným v členských štátoch, ktoré poskytujú mikrofinancovanie osobám a mikropodnikom v členských štátoch.	1. Nástroj sa vykonáva podľa potreby prostredníctvom týchto druhov činností: (a) záruky a nástroje na rozdelenie rizika; (b) nástroje vlastného imania; (c) dlhové nástroje; (d) podporné opatrenia, akými sú komunikačné činnosti, monitorovanie, kontrola, audit a hodnotenie, ktoré sú priamo potrebné na efektívne a účinné vykonávanie tohto rozhodnutia a na dosiahnutie jeho cieľov. 2. Nástroj je otvorený verejným a súkromným subjektom usadeným v členských štátoch, ktoré poskytujú mikrofinancovanie osobám a mikropodnikom v členských štátoch. 3. Verejné a súkromné subjekty usadené v členských štátoch, ktoré poskytujú prístup k nástroju, vyvinú ďalšie usmernenia týkajúce sa kvalifikačných kritérií konečných príjemcov.

Zdôvodnenie

- i) Vzhľadom na skutočnosť, že dostupné prostriedky sú obmedzené a v snahe nástroj čo najlepšie využiť, je dôležité aby boli stanovené jasné kvalifikačné kritériá a aby sa tieto kritériá uplatňovali rovnako vo všetkých 27 členských štátoch.
- ii) Jasné kvalifikačné kritériá by pomohli efektívnej komunikácii a diferenciacii od iných programov a zároveň koordinácii s nimi.

Pozmeňovací návrh 3

Článok 5, KOM (2009) 333

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
1. Komisia riadi nástroj v súlade s nariadením Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002. 2. Na vykonávanie činností uvedených v článku 4 ods. 1 s výnimkou podporných opatrení uvedených v bode d) článku 4 ods. 1 Komisia v súlade s článkom 53d nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 a článkom 43 nariadenia Komisie (ES, Euratom) č. 2342/2002 uzavrie dohody s medzinárodnými finančnými inštitúciami, a to najmä s Európskou investičnou bankou (EIB) a Európskym investičným fondom (EIF). Tieto dohody musia obsahovať podrobné ustanovenia na vykonávanie úloh zverených daným inštitúciám vrátane potreby zabezpečiť doplnkovosť k vnútroštátnym mechanizmom. 3. Medzinárodné finančné inštitúcie uvedené v odseku 2 môžu výnosy vrátane dividend a úhrady nákladov, ktoré získajú, opätovne investovať do činností uvedených v článku 4 ods. 1 písm. a), b) a c) počas obdobia 6 rokov po začatí vykonávania nástroja. Zostatok splatný Európskym spoločenstvám sa má po uzavretí nástroja vrátiť do všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev. 4. Medzinárodné finančné inštitúcie uvedené v odseku 2 tohto článku uzavrujú s verejnými a súkromnými poskytovateľmi mikrofinancovania uvedenými v článku 4 ods. 2 písomné dohody, v ktorých sa ustanoví ich povinnosť využiť zdroje poskytnuté v rámci nástroja v súlade s cieľmi uvedenými v článku 2 a poskytnúť informácie na vypracovanie výročných správ uvedených v článku 8 ods. 1. 5. Komisia riadi rozpočet podporných opatrení uvedených v článku 4 ods. 1 písm. d).	1. Komisia riadi nástroj v súlade s nariadením Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002. 2. Na vykonávanie činností uvedených v článku 4 ods. 1 s výnimkou podporných opatrení uvedených v bode d) článku 4 ods. 1 Komisia v súlade s článkom 53d nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 a článkom 43 nariadenia Komisie (ES, Euratom) č. 2342/2002 uzavrie dohody s medzinárodnými finančnými inštitúciami, a to najmä s Európskou investičnou bankou (EIB) a Európskym investičným fondom (EIF). Tieto dohody musia obsahovať podrobné ustanovenia na vykonávanie úloh zverených daným inštitúciám vrátane potreby zabezpečiť doplnkovosť k vnútroštátnym, <u>regionálnym a miestnym</u> mechanizmom a <u>koordináciu s nimi</u>. 3. Medzinárodné finančné inštitúcie uvedené v odseku 2 môžu výnosy vrátane dividend a úhrady nákladov, ktoré získajú, opätovne investovať do činností uvedených v článku 4 ods. 1 písm. a), b) a c) počas obdobia 6 rokov po začatí vykonávania nástroja. Zostatok splatný Európskym spoločenstvám sa má po uzavretí nástroja vrátiť do všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev. 4. Medzinárodné finančné inštitúcie uvedené v odseku 2 tohto článku uzavrujú s verejnými a súkromnými poskytovateľmi mikrofinancovania uvedenými v článku 4 ods. 2 písomné dohody, v ktorých sa ustanoví ich povinnosť využiť zdroje poskytnuté v rámci nástroja v súlade s cieľmi uvedenými v článku 2 a poskytnúť informácie na vypracovanie výročných správ uvedených v článku 8 ods. 1. 5. Komisia riadi rozpočet podporných opatrení uvedených v článku 4 ods. 1 písm. d).

Zdôvodnenie

Treba zdôrazniť, že nástroj mikrofinancovania Progress bude efektívnejší, ak bude koordinovaný s vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi mechanizmami.

Pozmeňovací návrh 4

Článok 9, KOM (2009) 333

Text navrhnutý Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
1. Komisia z vlastného podnetu a v úzkej spolupráci s medzinárodnými finančnými inštitúciami uvedenými v článku 5 ods. 2 vykonáva priebežné a záverečné hodnotenia. Priebežné hodnotenie sa vypracuje štyri roky po začatí vykonávania nástroja a záverečné hodnotenie najneskôr jeden rok po skončení mandátu(-ov) udeleného(-ých) medzinárodným finančným inštitúciám uvedeným v článku 5 ods. 2. Pri záverečnom hodnotení sa osobitne preskúma rozsah, v ktorom nástrojom ako takým dosiahli jeho ciele. 2. Výsledky hodnotení budú doručené Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a sociálnym partnerom pre informáciu.	1. Komisia z vlastného podnetu a v úzkej spolupráci s medzinárodnými finančnými inštitúciami uvedenými v článku 5 ods. 2 vykonáva priebežné a záverečné hodnotenia, <u>pričom konzultuje aj miestne a regionálne samosprávy a konečných príjemcov</u>. Priebežné hodnotenie sa vypracuje štyri roky po začatí vykonávania nástroja a záverečné hodnotenie najneskôr jeden rok po skončení mandátu(-ov) udeleného(-ých) medzinárodným finančným inštitúciám uvedeným v článku 5 ods. 2. Pri záverečnom hodnotení sa osobitne preskúma rozsah, v ktorom nástrojom ako takým dosiahli jeho ciele a <u>to, nakoľko nástroj doplnil ďalšie existujúce finančné nástroje EÚ, napr. ESF, JASMINE, JEREMIE a CIP bez toho, aby boli ohrozené ciele, výsledky a efektívnosť programu PROGRESS</u>. 2. Výsledky hodnotení budú doručené Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a sociálnym partnerom pre informáciu.

Zdôvodnenie

- i) Nástroj mikrofinancovania Progress by sa mal realizovať v spolupráci s miestnymi a regionálnymi samosprávami. Preto by aj hodnotenie malo prebiehať v konzultácii s miestnymi a regionálnymi samosprávami a konečnými príjemcami, pretože majú ideálnu pozíciu na hodnotenie celkového významu a efektivity nástroja mikrofinancovania Progress.
- ii) Tento nástroj bude efektívny len vtedy, ak bude dopĺňať ďalšie existujúce finančné nástroje EÚ. Preto by sa mal hodnotiť aj rozsah, v akom sa tento cieľ podarilo splniť.

V Bruseli 7. októbra 2009

Predseda
Výboru regiónov
 Luc VAN DEN BRANDE

Predplatné na rok 2010 (bez DPH, vrátane poštovného)

Úradný vestník EÚ, séria L + C, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	1 100 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, tlačené vydanie + ročný CD-ROM	22 úradných jazykov EÚ	1 200 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	770 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, mesačný (súhrnný) CD-ROM	22 úradných jazykov EÚ	400 EUR ročne
Dodatok k úradnému vestníku (séria S), Verejné obstarávanie a výberové konania, CD-ROM, dve vydania za týždeň	viacjazyčné: 23 úradných jazykov EÚ	300 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria C – konkurzy	jazyk(-y), v ktorom(-ých) sa konajú konkurzy	50 EUR ročne

Úradný vestník Európskej únie, ktorý vychádza vo všetkých úradných jazykoch Európskej únie, si možno predplatiť v ktoromkoľvek z 22 jazykových znení. Zahŕňa sériu L (Právne predpisy) a C (Informácie a oznámenia).

Každé jazykové znenie má samostatné predplatné.

V súlade s nariadením Rady (ES) č. 920/2005 uverejneným v úradnom vestníku L 156 z 18. júna 2005 a ustanovujúcim, že inštitúcie Európskej únie nie sú viazané povinnosťou vyhotovovať všetky právne akty v írskom jazyku a uverejňovať ich v tomto jazyku, sa úradné vestníky uverejnené v írskom jazyku predávajú osobitne.

Predplatné na dodatok k úradnému vestníku (séria S – Verejné obstarávanie a výberové konania) zahŕňa všetkých 23 úradných jazykových znení na jednom viacjazyčnom CD-ROM-e.

Predplatitelia *Úradného vestníka Európskej únie* môžu získať rôzne prílohy k úradnému vestníku, ktoré sa budú zasielať na základe jednoduchšej žiadosti. O vydaní týchto príloh budú informovaní prostredníctvom oznámení pre čitateľov, ktoré sa vkladajú do *Úradného vestníka Európskej únie*.

Počas roka 2010 sa nosiče CD-ROM nahradia nosičmi DVD.

Predaj a predplatné

Rozličné platené publikácie, rovnako ako aj *Úradný vestník Európskej únie*, si možno predplatiť a získať u obchodných distribútorov. Zoznam obchodných distribútorov možno nájsť na tejto internetovej adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sk.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) poskytuje priamy a bezplatný prístup k právu Európskej únie. Na stránke si možno prehliadať *Úradný vestník Európskej únie*, ako aj zmluvy, právne predpisy, judikatúru a návrhy právnych aktov.

Viac sa dozviete na stránke: <http://europa.eu>

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxembourg
LUXEMBURSKO

SK